

Vidya Vikas Mandal's

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya, Karmala.

Dist. Solapur.

D V V Clarification Criterion 1

INDEX

S.N.	Metric ID	Findings of DVV	
1.	1.3.2.	Provide Report of the field visit / sample photographs of the field visit / permission letter from the competent authority	Requirements Permission letter Report & photographs



**Coordinator
IQAC**

**Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur**

प्राचार्य

**यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय
करमाळा ४१३२०३, जि. सोलापूर**



विद्या विकास मंडळाचे,

यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा, जि. सोलापूर

YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA

KARMALA, DIST-SOLAPUR

Accredited by NAAC "B" Grade

Website: www.ycmkarmala.org / Email: ycmkarmala@gmail.com

Jr. College Code No: - J - 24. 03. 001. Phone/Fax No. (02182) 220552

Principal: Dr. Patil L. B. (M. A., Ph. D.)



INDEX

Criterion -1

1.3.2

1	Field Work to Bank of Maharashtra	152
2	Field Work to LIC	227
3	Field Work to Sugar Industry	180

	Field work Name	No.of students
1	Village Field work	23
2	Geographical Places Field work and Surveying	18
3	Field Work to Sugar Industry	180
4	Field Work to LIC	227
5	Field Work to Bank of Maharashtra	152

सूची - 1

INDEX

प्रधानाचार्य: डॉ. पाटील ल. ब. (एम. ए. , फ. ड.)

विद्या विकास मंडळाचे, यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा, जि. सोलापूर

YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA

KARMALA, DIST-SOLAPUR

Accredited by NAAC "B" Grade

Website: www.ycmkarmala.org / Email: ycmkarmala@gmail.com

Jr. College Code No: - J - 24. 03. 001. Phone/Fax No. (02182) 220552





Vidya Vikas Mandal's

YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA

Karmala, Dist-Solapur

FIELD WORK

REPORT

Organized by

Dept. of Geography

Academic year 2021-22

YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA



Karmala Dist-Solapur
Dept of Geography
Field work
Academic year 2021-22

	INDEX
1	Notice / Permission - Letter
2	Students List
3	Report/Outcomes
4	Photo

Rupendra

Head

Department of Geography
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Harshvardhan

Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Principals

Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

2.3.1.

Servay (23)

अर्ज

भूगोल विभाग.

यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय,
करमाळा, जिल्हा - सोलापूर ४१३२०३.

दि. 15 / 02 / 2022



प्रति,

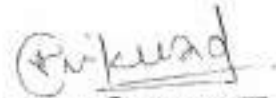
मा. प्राचार्य,
यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा,
जिल्हा - सोलापूर ४१३२०३.

विषय:- ग्राम सर्वेक्षणास (मौजे उंदरगाव, तालुका-करमाळा) परवानगी मिळणेबाबत...

महोदय,

उपरोक्त विषयास अनुसरून विनंती अर्ज करते / करतो कि, दि. 18 / 02 / 2022 रोजी B.A - III (Practical paper -II) शैक्षणिक वर्ष 2021- 22 मधील अभ्यासक्रमानुसार ग्राम सर्वेक्षण करण्यासाठी जायचे आहे. ग्राम सर्वेक्षणासाठी मौजे उंदरगाव तालुका- करमाळा या गावाची निवड केली आहे. या ठिकाणी ग्रेट टेऊन गावातील पीकपद्धती, पिकांची रचना, लोकसंख्या, पाणीपुरवठ्याची साधने इ. शैक्षणिक घटकांचा अभ्यास करून त्याचा प्रकल्प तयार करावयाचा आहे. व तो विद्यापीठाच्या प्रात्यक्षिक परीक्षेवेळी सादर करावयाचा आहे. तरी आपण या ग्राम सर्वेक्षणास जाण्याची परवानगी द्यावी. ही नम विनंती.

कळावे,



भूगोल विभाग प्रमुख

यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा


Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



Principal
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



'विद्या विकास मंडळा'चे

यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा

करमाळा, जिल्हा सोलापूर - ४१३२०३

भूगोल विभाग

विद्यार्थी संख्या (2021 - 22)

अ.न.	विद्यार्थ्यांचे नाव	रोल नंबर
1	श्री. भिल सिद्धेश्वर गोवर्धन	
2	श्री. भोसले आकाश पोपट	
3	श्री. दरंदे महेश रागदास	
4	कु. राजरमल सीमा बाबुराव	
5	श्री. हाके सागर सूर्यभान	
6	कु. होगले समता शांतीलाल	
7	श्री. होगले राहुल कांतीलाल	
8	श्री. इंगळे मुकुंद बाळू	
9	कु. जाधव पूजा रावसाहेब	
10	श्री. जानभरे राम रमेश	
11	कु. कांबळे दीक्षा महादेव	
12	श्री. खरात संग्रामसिंह आबासाहेब	
13	कु. कोळी पूजा भाऊसाहेब	
14	कु. पाखरे देवशाळा रामहरी	
15	कु. पारेकर सोनाली बापू	
16	श्री. सालुंके संकेत तानाजी	
17	श्री. सालुंके विशंभर रघुनाथ	
18	श्री. सातपुते जयराम भाऊसाहेब	
19	कु. शिंदे दिपाली प्रभाकर	
20	श्री. शिंदे विनोद दगडू	
21	श्री. टापरे स्वप्नील संतोष	
22	श्री. वाघ लक्ष्मण कांतीलाल	
23	कु. वाघमोडे नमता भारत	

Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

भूगोल विभाग प्रमुख

Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा

B.A. III

Geography Practical Paper No. II

गावक्षेत्र अभ्यास भेट - मौजे - उंदरगांव,

तालुका - करमाळा, जिल्हा - सोलापूर

शेतकऱ्यांसाठी Covid 19 संदर्भात प्रश्नावली

१. शेतकऱ्याचे नाव :-
२. शिक्षण :- A. निरक्षर -
B. साक्षर - १० पेक्षा कमी १० वी पेक्षा जास्त..... पदवी पदवीतर
३. कुटुंबातील एकूण सदस्य संख्या :- पुरुष..... स्त्री
४. घराचा प्रकार :- स्लाबचे घर सिमेंट-पत्रा माती-पत्रा झोपडीवजा
५. शेतीचे एकूण क्षेत्र (एकर) :- A. बागायती B. जिरायती
६. सिंचनाखालील क्षेत्र (एकर) :-
७. वर्षभरातील पिके :-
८. मशागतीसाठी यांत्रिक उपकरणाचा वापर करता का ? A. नाही B. हो, कोणती ?
९. शेतीसाठी खते :- सैद्ध्य रासायनिक
१०. सर्व खर्च जाता (मजुरी, वहातुक, खते, सिंचन, कर) शिल्लक उत्पन्न :-
११. शेती करताना कोणत्या अडथळीचा सामना करावा लागतो ? :-.....
१२. Covid-19 महामारीचा आपल्या शेती उत्पादनावर कोणता परिणाम झाला आहे ? (२०१९ ते २०२१)
.....
१३. Covid-19 महामारीमुळे आपल्या शेतीतून निघालेल्या पिकाला योग्य मोबदला मिळाला का ?
.....



अहवाल

प्रा.डॉ.गायकवाड व्ही.एच.
भूगोल विभाग
य.च.महाविद्यालय, करमाळा.
दि. 21/ 02/ 2022

प्रति
मा. प्राचार्य,
यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा.

विषय : ग्रामसर्वेक्षण अहवालाबाबत...

महोदय.

उपरोक्त विषयास अनुसरून बी.ए.भाग-३ प्रात्याक्षिक पेपर क्र.-2 अंतर्गत मौजे उंदरगाव ता.करमाळा येथे दि.18/02/2022 रोजी ग्राम सर्वेक्षणासाठी भेट देण्यात आली. ग्राम सर्वेक्षणासाठी एक प्रश्नावली तयार करण्यात आली व ती गावातील कटूबांकडून भरून घेण्यात आली. त्या माहितीच्या आधारे प्रकल्प अहवाल तयार करणे व प्रात्याक्षिक वहीला जोडणे तसेच तेथील सरपंच व ग्रामसेवकाच्या सहकार्याने गावामध्ये शेती पिकरचनेत झालेला बदल अभ्यासला. तसेच कोरोना महामारीचा त्यांच्या उत्पन्नावर झालेला परिणाम अभ्यासला. याशीवाय तेथील भौगोलिक परिस्थितीचा आढावा घेतला.

सदर सर्वेक्षणासाठी एकूण 19 विद्यार्थी व 4 प्राध्यापक सहभागी झाले होते. सदरचा अहवाल आपल्या माहितीसाठी सविनय सादर.

आपली विश्वासू

(डॉ.गायकवाड व्ही. एच)

Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karnala 413203, Dist. Solapur

Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karnala 413203, Dist. Solapur



पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर
विद्यापीठ, सोलापूर

यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा
ता. - करमाळा जिल्हा - सोलापूर

(भूगोल विभाग)

बी.ए.भाग - III

प्रात्यक्षिक पेपर क्र. II

ग्राम सर्वेक्षण अहवाल शैक्षणिक वर्ष - २०२१-२०२२

मौजे उंदरगावचा भूमी उपयोजन ग्राम सर्वेक्षण
अहवाल

मौजे - उंदरगाव ता. करमाळा जि. सोलापूर



अनुक्रमणिका

अ. नं.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	प्रस्तावना	०४
2	भूमि उपयोजन सर्वेक्षणाचे उद्देश	०४
3	भूमि उपयोजन सर्वेक्षण करण्याची पध्दत	०५
4	भूमि उपयोजन सर्वेक्षणासाठी गावाची निवड	०५
5	उंदरगावास भूमिउपयोजन सर्वेक्षणासाठी भेट	०५
6	उंदरगावाचे भौगोलिक स्थान	०६
7	उंदरगावाची प्राकृतिक रचना	०६
8	उंदरगावचे हमावान	०७
9	उंदरगावची जलप्रणाली	०७
10	उंदरगावचा मृदा प्रकार	०७
11	उंदरगावचे भूमि उपयोजन	०८ ते ११
12	उंदरगावची पिक रचना	११ ते १३
13	उंदरगावचे जलसिंचन	१४
14	उंदरगावच्या शेती समस्या	१५ ते १७
15	उंदरगावच्या शेती समस्या सोडविण्याचे उपाय	१८ ते १९


Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya,
Karmala 413203, Dist. Solapur


Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya,
Karmala 413203, Dist. Solapur



ऋण निर्देश

उंदरगावच्या भूमिउपयोजन सर्वेक्षणसाठी आम्ही उंदरगावच्या रहिवास्यांचे ऋणी आहोत. भूमिउपयोजन अहवालाचे संपूर्ण काम प्रा. डॉ. सौ. विजया गायकवाड मॅडम यांच्या मार्गदर्शनाखाली पूर्ण केले आहे. म्हणून त्यांच्या सहकार्याबद्दल आभारी आहोत. तसेच प्रा. चौधरी सर, प्रा. बनकर सर, प्रा. जगतप सर, प्रा. विठ्ठळ सर यांच्या उत्तेजनामुळे व प्रेरणेने भूमि उपयोजन सर्वेक्षणाचे कार्य सहजपणे पूर्ण झाले. याशिवाय या अहवाल लेखनासाठी आवश्यक असणारी माहिती व आकडेवारी उपलब्ध करून दिल्याबद्दल पुढील व्यक्तींचे आम्ही ऋणी आहोत.

- १) गावकामगार तलाठी, उंदरगाव, ता. करमाळा, जि. सोलापूर
- २) सरपंच, उपसरपंच, ग्रामसेवक व पोलीस पाटील उंदरगाव, ता. करमाळा, जि. सोलापूर.
- ३) ग्रामपंचायत कार्यालय, उंदरगाव, ता. करमाळा, जि. सोलापूर
- ४) सर्व ग्रामस्थ, उंदरगाव, ता. करमाळा, जि. सोलापूर
- ५) तहसिल कार्यालय, करमाळा, जि. सोलापूर

प्रात्यक्षिक भूगोल पेपर नं.॥ मधील भूमिउपयोजन सर्वेक्षण करण्यासाठी परवानगी व सहकार्य केल्याबद्दल यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य. डॉ. एल. बी. पाटील यांचेही ऋणी आहोत.



प्रस्तावना

भूगोल हा असा विषय आहे की, त्याचा अभ्यास फक्त वर्गामध्ये बसून करता येतो, असे नाही. भूगोल विषयाचे क्षेत्र व व्याप्ती फारच विस्तृत आहे. या विषयात शेतीचा सखोल अभ्यास केला जातो. त्यामुळे या विषयाचा अभ्यास क्षेत्रात भूमिउपयोजन तसेच सर्वेक्षण हा एक महत्त्वाचा भाग आहे. वर्गाच्या बाहेर ग्रामीण भागात जाऊन प्रत्यक्ष भूमीचे, पिकांचे, प्राकृतीक रचनेचे आणि जलसिंचन साधनांचे निरीक्षण करून ज्ञान संपदान करण्याच्या दृष्टीने हा एक महत्त्वाचा मार्ग आहे. म्हणून भूमिउपयोजन सर्वेक्षणाचा भूगोलात समावेश केला जातो. भूमिउपयोजन सर्वेक्षणाकरिता भूगोल विभागातील आम्ही सर्व विद्यार्थी व प्राध्यापक यांनी उंदरगाव हे गाव निवडले.

भूमी उपयोजन सर्वेक्षणाचे उद्देश

भूमी उपयोजन सर्वेक्षण करण्याचे आम्ही खालील प्रमाणे उद्देश गृहीत मानले आहेत.

- १) खेड्याच्या स्थानावर परिणाम करणाऱ्या भागोलिक घटकांची पाहणी करणे
- २) प्राकृतीक रचना, जमीन प्रकार व जलसिंचनाविषयी माहिती गोळा करणे
- ३) विविध पिकांसाठी जमिनीचा वापर कसा कसा केला जातो याचे निरीक्षण व माहिती मिळविणे
- ४) पिक रचना पाहणे
- ५) पिक लागवड पाहणे
- ६) शेती व्यवसाय समजावून घेणे
- ७) खेड्याच्या व शेतीच्या विकासाच्या दृष्टीने काही उपाय सुचविणे



भूमि उपयोजन सर्वेक्षण करण्याची पध्दत

भूगोल हा वर्गाबाहेर प्रत्यक्ष भूमीचे निरीक्षण करून प्रात्यक्षिक ज्ञान संपादन करण्याच्या दृष्टीने महत्त्वाचा विषय आहे. विविध प्रकारची आकडेवारी व माहिती गोळा करण्यासाठी भूगोलात सर्वेक्षण हा मूलभूत मार्ग आहे. म्हणून भूमिउपयोजन सर्वेक्षण करण्यासाठी आम्ही पुढील पध्दतींचा अवलंब करण्याचे ठरवले होते.

- १) प्रत्यक्ष शेतीचे, पिकांचे जमिनीच्या प्रकारचे आणि जलसिंचन साधनांचे निरीक्षण करणे.
- २) आवश्यक आकडेवारीकरिता तलाठी व तहसिल कार्यालयास भेटी देऊन गोळा करणे.
- ३) निवडक शेतकऱ्याबरोबर शेती विषयी चर्चा करणे.
- ४) एकत्रीत गोळा केलेल्या माहितीचे वर्गीकरण करून कोष्टक, नकाशे, आलेख व आकृत्या तयार करून लेखन करणे.

भूमिउपयोजन सर्वेक्षणासाठी गावाची निवड

भूमिउपयोजन सर्वेक्षणाच्या दृष्टीने, १०४८ लोकसंख्या (पुरुष ५५० व स्त्री ४९८) असणारे (स्थानिक माहिती अहवाल, ग्रामपंचायत कार्यालय, उंदरगाव -२०२१) व २१२ छातेदार असलेले उंदरगाव हे ग्राम सर्वेक्षणासाठी निवडले. हे गांव करमाळ्याच्या नैऋत्यस ३० कि.मी. अंतरावर आहे. गावाच्या जवळून सोलापूर-पुणे (दोड-कुर्दुवाडी) रेल्वेमार्ग गेला आहे. मारुती व शंकराचे या गावात प्रसिध्द देवस्थान आहे. हे गाव बागायती भागातील एक नमुना परंतु सुधारित गाव आहे. या गावाच्या दक्षिणेस सुमारे २० कि.मी. अंतरावर मकाई सहकारी साखर कारखाना इ.स. २००२ मध्ये सुरु झाला आहे. या कारखान्याच्या सानिध्यामुळे या गावच्या भूमिउपयोजनात व पिक रचनेत बदल झाला आहे. तसेच या गावास लाभलेली नैसर्गिक पार्श्वभूमी व ग्रामस्थानी केलेले प्रयत्न आणि त्यामुळे भूमिउपयोजनात झालेला बदल यांचा एकमेकांशी कसा संबंध आहे हे या भूमिउपयोजन सर्वेक्षणाच्या दृष्टीने महत्त्वाचे आहे. म्हणून आम्ही उंदरगाव गावची निवड केली.

उंदरगावास भूमिउपयोजन सर्वेक्षणासाठी भेट

उंदरगावचे भूमिउपयोजन सर्वेक्षण करण्यासाठी दि. १८ फेब्रुवारी २०२२ रोजी प्रा. डॉ. सी. विजया गायकवाड मॅडम, प्रा. चौधरी सर, प्रा. बनकर सर, प्रा. जगताप सर व प्रा. विठ्ठळ संसारे यांच्या मार्गदर्शनाखाली भेट देऊन प्रत्यक्ष गावच्या क्षेत्राचे निरीक्षण केले. तसेच भूमिउपयोजन अहवाल लेखनासाठी आवश्यक असणारी माहिती व आकडेवारी तेथील तलाठी, ग्रामपंचायत कार्यालय व काही निवडक शेतकरी यांच्याकडून गोळा केली. याशिवाय तेथील शेतीची प्रत्यक्ष पाहणी करून पिकाची रचना, जमिनीचा प्रकार व वापर पिकांचा प्रकार व जलसिंचनाची साधने याची पाहणी केली आणि त्याआधारे भूमिउपयोजन अहवाल तयार केला आहे.



उंदरगावचे भौगोलिक स्थान

उंदरगाव हे गाव करमाळ्यापासून नैऋत्येस ३० कि.मी. अंतरावर आहे. जवळून दोंड-कुर्दुवाडी हा रेल्वेमार्ग गेला आहे. ४७ N / ३ या भारतीय स्थलनिर्देशांक नकाशावरून या गावचे भौगोलिक स्थान स्पष्ट होते. हे गांव ७५°१५' पूर्व रेखांश व १८°१७' उत्तर अक्षांशावर वसलेले आहे. उंदरगावची (गावठाण) समुद्रसपाटीपासूनची सरासरी उंची ५४० मी. (१७७० फुट) आहे. उंदरगावच्या उत्तरेस रिटेवाडी, पूर्वेस सौगाव, पश्चिमेस पारेवाडी आणि दक्षिणेस उजनी धरणाच्या फुगवट्याचे ओढ्यातून आलेले पाणी यात्रमाणे या गावच्या सीमा निश्चित झालेल्या आहेत. या गावाजवळून मिमा नदीस जाऊन मिळणारा चंद्रकरीन नांवाचा ओढा वाहत जातो. त्यामुळे पिण्याच्या पाण्याच्या दृष्टीने या गावची वसाहत झाली असून तिच्या आयताकृती आकार प्राप्त झाला आहे. उंदरगावचे एकूण भौगोलिक क्षेत्रफळ ७३४.२० हेक्टर असून लोकसंख्या १०४८ आहे. त्यापैकी ५५० पुरुष व ४९८ स्त्री आहेत.

उंदरगावची प्राकृतिक रचना

प्राकृतिक रचनेच्या दृष्टीने आग्नी उंदरगावच्या संपूर्ण परिसराची पहाणी केली. भारतीय स्थलनिर्देशांक नकाशा क्र. ४७ N / ३ चा अभ्यास केला. त्या आधारे उंदरगावचा संपूर्ण भूभाग १६०० ते १८५० फुट उंचीच्या दरम्यान आहे. या गावाच्या उत्तरेस राजुरीच्या सिमेजवळील टेकड्यात चंद्रकरीन ओढा उगम पावून तो गावाजवळून दक्षिणेकडे वाहत जाऊन मिमा नदीस मिळत होता. त्यावरून उंदरगाव गावच्या भूमीचा उतार उत्तरेकडून दक्षिणेकडे आहे. या गावाच्या उत्तरेकडील व पूर्वेकडील काही भाग उंचवट्याचा आहे. गावाच्या जमिनीचा उतार प्रामुख्याने उत्तर-पश्चिम आढळते. येथे मोठ्या प्रमाणात काळी कसदार जमीन आढळते. पूर्वेस मुरमाड (तांबडी) तर अग्नेयेस पांढरट जमीन आहे. तर उंचवट्याचा भाग हा माळरान आहे.

उंदरगावचे हवामान

उंदरगाव येथे हवामान विषयक नोंद ठेवणारे कोणतेही उपकरण उपलब्ध नाही. सामान्यपणे करमाळ्याचे व उंदरगावचे हवामान जवळ - जवळ सारखेच आहे. उंदरगाव हे उष्ण कटिबंधीय मान्सून हवामानात मोडत असून हवामानाच्या दृष्टीने येथे उन्हाळा, पावसाळा व हिवाळा हे तीन ऋतु आढळतात. या गावाचे कमाल तापमान ३०° C आणि किमान तापमान २५°C पर्यंत आढळते. सरासरी वार्षिक पर्जन्यमान ४०० ते ४५० मी.मी. आहे. उजनी धरण जवळ असल्याने सापेक्ष आद्रता जास्त आहे.



उंदरगावची जलप्रणाली

जलप्रणालीच्या दृष्टीने या गावाच्या परिसरातून पूर्वीचा चंद्रकरीन नावाचा ओढा गावाच्या पश्चिम बाजूने वाहत होता. या ओढ्याचा उगम गावाच्या उत्तरेकडील उंचवट्याच्या भागात होऊन तो उत्तरेकडून दक्षिणेकडे वाहत होता. या ओढ्यावर गावाच्या पश्चिमेस कोल्हापूर पध्दतीचा बंधारा बांधला असून पावसाळ्यात साठलेल्या पाण्याचा शेतीसाठी उपयोग होतो. हा ओढा हंगामी आहे. जलसिंचनाच्या दृष्टीने हा ओढा फारसा उपयुक्त नव्हता आता मात्र उजनीधरणातील फुगवट्याचे पाणी या गावापर्यंत ओढवून कायमस्वरूपी आहे. त्यामुळे जलसिंचनाच्या दृष्टीने ओढ्यातील धरणाचे पाणी हे उंदरगावास वरदान ठरले आहे.

उंदरगावच्या मृदा प्रकार

ऊन, वारा, पाऊस या बहिर्गत शक्ती कारकांच्या विदारण प्रक्रियेमुळे भूपृष्ठावरील खडकांचे विखंडन होऊन त्यापासून तयार झालेल्या पातळ मातीच्या सुपीक थरास 'मृदा' असे म्हणतात. कोणत्याही भागातील जमीन ही सर्वात मोठी नैसर्गिक साधनसंपत्ती आहे. कारण मानव, प्राणी व वनसती जीवन हे जमिनीवर अवलंबून असते. शेतीच्या दृष्टीने जमीन ही महत्त्वाची आहे. उंदरगावच्या परिसरात जमिनीचे पुढील प्रकार आढळून आले.

१) काळी मृदा

ही जमीन बेसाल्ट खडकाच्या विदारणामुळे निर्माण झाली आहे.. या जमिनीने उंदरगावच्या एकूण भूमीपैकी ६३ टक्के क्षेत्र व्यापले आहे. उंदरगावच्या उत्तर व पश्चिमेकडील भागात जाळ मातीचा थर असणारी काळी करादार मृदा आहे. येथे बागायती क्षेत्र असून ऊस, केळी, गहू, ज्वारी, मका, इ. पिकांची लागवड केली जाते.

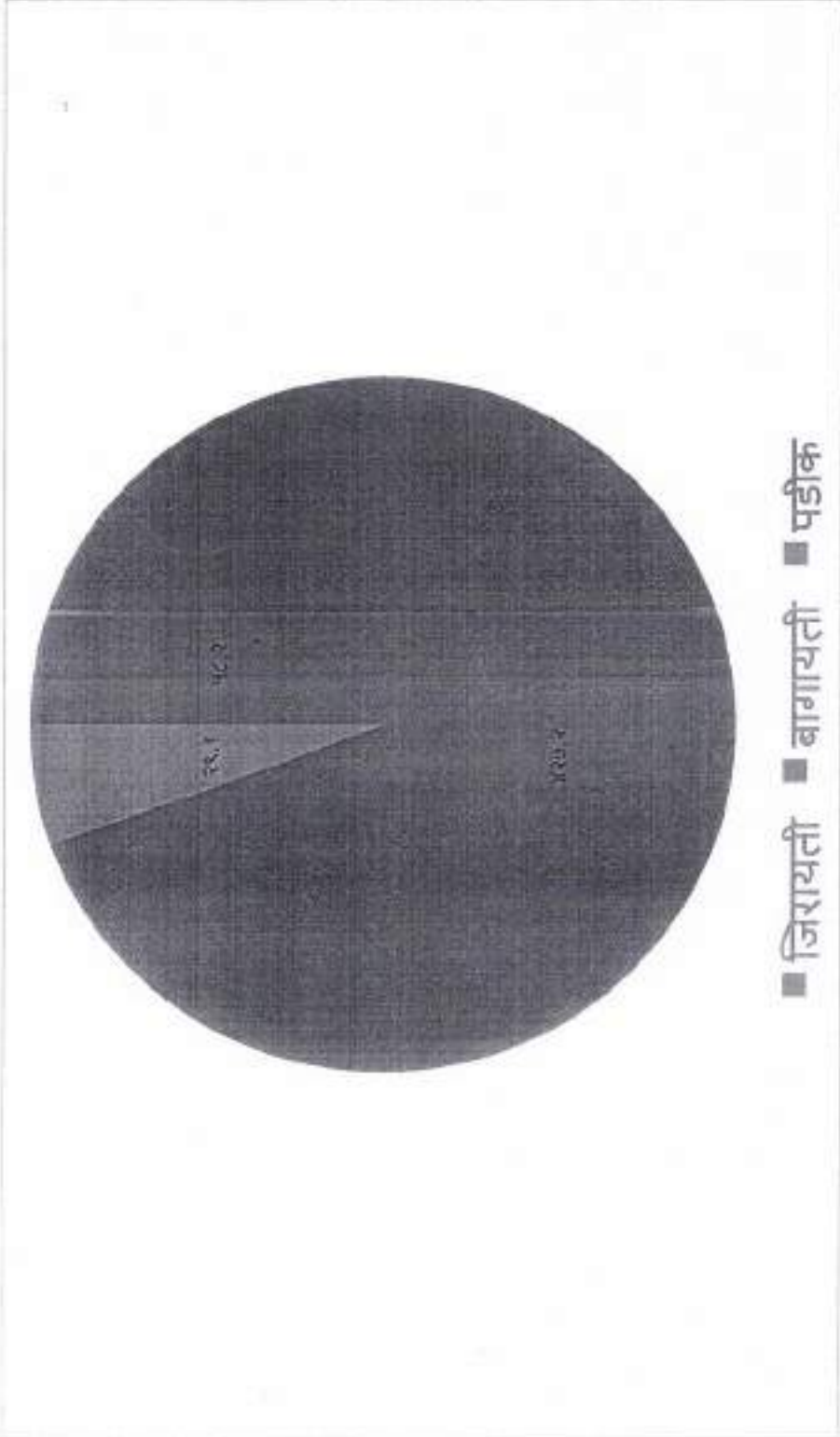
२) पांढरट मृदा

या प्रकारच्या जमिनीने उंदरगावच्या एकूण भूमीपैकी २१ टक्के क्षेत्र व्यापले आहे. ही जमीन प्रामुख्याने अग्नेय व दक्षिणेकडील भागात आढळते. ही जमीन पातळ थराची व हलकी असल्याने सतत ओलिताखाली ठेवावी लागते.

३) खडकाळ / मुरमाळ मृदा

सुमारे १६ टक्के क्षेत्रात ही जमिन आढळते. ही जमिन प्रामुख्याने पूर्वेकडील भागात लहान लहान उंचवटे व टेकळ्याच्या भागात आहे. ही जमिन माळरानाची व हलक्या प्रतीची आहे. म्हणून या जमिनीचा गायरानासाठी व वनविभागासाठी वापर केला आहे.

उंदरगाव लागवडीखालील क्षेत्राची विभागणी



■ जिरायती ■ बागायती ■ पडीक





उंदरगावचे भूमी उपयोजन

“एकूण जमीनीचा निरनिराळ्या उद्देशाने होणाऱ्या वापरास भूमीउपयोजन म्हणतात.”

भूमी उपयोजनात शेतीसाठी होणारा जमीनीचा वापर महत्वाचा आहे. कारण शेतीतून अन्नधान्याचा व कच्च्यामालाचा पुरवठा होतो. म्हणून भूमीउपयोजन महत्वाचे आहे. उंदरगावचे संपुर्ण आर्थिक जीवन प्रामुख्याने शेतीवर अवलंबून आहे. त्यामुळे जास्तीत जास्त क्षेत्र हे शेतीसाठी असल्याचे जादळले. या गावचे एकूण भौगोलिक क्षेत्र ७३४.२० हेक्टर असून त्याचे १६४ खातेदार आहेत. एकूण क्षेत्राची विभागणी खालील प्रमाणे आहे.

उंदरगावचे भूमी उपयोजन

अ.नं.	उद्देश	क्षेत्र हे.आर.	शेकडा प्रमाण(%)	अंशात्मक प्रमाण
१.	शेती लागवडी योग्य	५१६.५	७२.३१	२३४
२.	शेती लागवडी अयोग्य	१२९.५	१८.१३	२९
३.	शासकीय (माळरान व वनक्षेत्र)	६८.२८	०९.५६	९७
	एकूण	७१४.२८	१००	३६०

वरील भौगोलिक क्षेत्र विभागावरून असे स्पष्ट होते की, उंदरगावच्या एकूण क्षेत्राचे तीन गटात विभागणी केली आहे. या गावच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्रापैकी ७२.३१ टक्के म्हणजे ५१६.५ हेक्टर क्षेत्र हे शेतीस योग्य आहे. तर १८.१३ टक्के क्षेत्र शेतीस लागवडी अयोग्य आहे. तर ९.५६ टक्के क्षेत्र शासकीय आहे. या शासकीय क्षेत्रामध्ये वनक्षेत्र व माळरानाचा समावेश होतो.

लागवडी योग्य क्षेत्राची विभागणी

उंदरगावचे एकूण भौगोलिक क्षेत्र ७३४.२० हेक्टर असून त्यापैकी सन २०२१-२२ मध्ये ५१६.५ हेक्टर क्षेत्र लागवडीखाली होते. या लागवडी योग्य क्षेत्राची विभागणी पुढील प्रमाणे-

लागवडीखालील क्षेत्राची विभागणी

अ.नं.	क्षेत्र उद्देश	क्षेत्र हे. आर .	शेकडा प्रमाण	अंशात्मक प्रमाण
१.	जिरायती	५८.२	११.२७	२०.२७
२.	बागायती	४२७.२	८३.१०	२९९.१०
३.	पडीक	२९.१	५.६३	११.२७
	एकूण	५१६.५	१००	३६०



DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

VILLAGE SURVEY REPORT

वरील भौगोलिक क्षेत्र विभागावरून हे स्पष्ट होते की, उंदरगावचे बागायती क्षेत्र ८३.१० टक्के (४२७.२ हे.) तर जिरायती क्षेत्र ११.२७ टक्के (५८.२ हे.) आहे. म्हणजेच पडीक क्षेत्राचे प्रमाण कमी असून ते ५.६३ टक्के (२९.१ हे.) आहे. वरील आकडेवारीवरून समजते की ४८७.४ हेक्टर क्षेत्र लागवडीखाली असून २९.१ हेक्टर क्षेत्र पडीक आहे. उंदरगाव येथे बागायती क्षेत्र जास्त असून जिरायती क्षेत्र कमी आहे. कारण जलसिंचनाचा मोठ्या प्रमाणात वाढलेला वापर होय. दिवसेंदिवस बागायती क्षेत्रात वाढ होत आहे, असे असले तरी ज्यावर्षी पाऊस भरपूर पडतो तेव्हा मात्र उजनीधरणातील फुगवट्यांच्या पाण्याच्या पातळीत वाढ होऊन ते पाणी गावाच्या शिवारालगत येते. चंद्रकरीन ओढ्यावरील बंधा-यात पाणी साठल्यामुळे बागायती क्षेत्रात वाढ होते. तलाठी व शेतकरी यांनी सांगितले की, २०१७-१८ वर्षी दुष्काळी स्थितीमुळे बंधारा कोरडा पडला, त्यामुळे बागायती क्षेत्रात घट झाली.

अ) जिरायती क्षेत्राचे भूमिउपयोजन

उंदरगावचे जिरायती क्षेत्र यावर्षी बरेच कमी झालेले होते, कारण या वर्षी मान्सून खूप वेळ होता. उजनी जलाशयाचे पाणी जानेवारी पर्यंत ८५ टक्के पर्यंत होते. सन २०२१-२२ या कृषिगणनेनुसार लागवडी योग्य क्षेत्रापैकी ५८.२ हेक्टर क्षेत्र जिरायती होते.

जिरायती क्षेत्रातील विविध पिके व पिकारवाली क्षेत्र

अ. नं	क्षेत्र उद्देश	क्षेत्र हे. आर.	शेकडा प्रमाण
१.	ज्वारी	२३.५	४०.३८
२.	गहू	१३.७	२३.५३
३.	करडई	७.५	१२.८९
४.	हरभरा	६.७	११.५१
५.	इतर	६.८	११.६९
	एकूण	५८.२	१००

(माहिती स्रोत :- तलाठी कार्यालय, उंदरगाव)

एकूण ५८.२ हेक्टर जिरायती क्षेत्रापैकी सुमारे २३.५ हेक्टर जमीन ही ज्वारी पिकाखाली आहे. त्यामुळे ज्वारीचे पिक मोठ्या प्रमाणात घेतले जाते. ज्वारीचा प्रथम क्रमांक लागतो. त्यानंतर गहू, करडई, हरभरा व इतर पिकांचा क्रमांक लागतो. भूमिउपयोजनात जिरायती क्षेत्राचा हिस्सा कमी असून उत्पादन ही तुलनेने कमी निघते. कारण जलसिंचनाचा आभाव होय. या जमीनीची मशागत कालजीपूर्वक केली जात नाही. याशिवाय या क्षेत्रातील पिके पूर्णपणे मान्सून पावसाच्या लहरी स्वरूपावर अवलंबून असतात. जिरायती क्षेत्रातील पिकामध्ये अन्नधान्याची व नगदी पिके अशा दोन्ही पिकांचा समावेश होतो. कारण करडई, तूर, हरभरा, सुर्यफुल ही पिके पैसा मिळविण्याच्या उद्देशाने घेतली जातात. तर ज्वारीचे पिक हे मुख्यतः अन्नधान्याच्या गरजेपोटी घेतले जाते. जिरायती शेती ही उदरनिर्वाहाच्या दृष्टीने केली जाते.



ब) बागायती क्षेत्राचे भूमिउपयोजन

उंदरगावचे बागायती क्षेत्र मोठ्या प्रमाणात वाढलेले आढळले आहे. सन २०२०-२१ च्या कृषि गणनेनुसार उंदरगावचे बागायती क्षेत्र ८३.१० टक्के म्हणजे ४२९.३ हेक्टर आहे. या बागायती क्षेत्रामध्ये ऊस, केळी, ज्वारी, गहू, मका, फळभाज्या, हरभरा, सुर्यफुल, भूईमुग, घास व इतर पिके घेतली जातात.

बागायती क्षेत्रातील पिकाखालील क्षेत्र

अ.नं.	क्षेत्र उद्देश	क्षेत्र हे. आर .	शेकडा प्रमाण
१.	ऊस	२३८.४	५५.५३
२.	केळी	११८.१	२७.५१
३.	ज्वारी	२५.४	५.९२
४.	गहू	१५.५	३.६१
५.	भूईमुग	१०.३	२.४०
६.	सुर्यफुल	८.३	१.९३
७.	मका	८.१	१.८७
८.	फळवाग, भाज्या व इतर.	५.२	१.२१
	एकूण	४२९.३	१००

(माहिती स्रोत :- तलाठी कार्यालय, उंदरगाव)

वरील बागायती क्षेत्रातील पिकामध्ये प्रामुख्याने नगदी पिकांचे प्रमाण जास्त पहायबास मिळते. नगदी पिकामध्ये प्रामुख्याने ऊस व केळी या पिकाखालील क्षेत्र वाढत आहे. कारण उंदरगावच्या उत्तरेस सुमारे २५ कि.मी. अंतरावर मकाई सहकारी साखर कारखाना सुरू झाला आहे. त्यामुळे या कारखान्यास ऊस पाठविणे सोयीचे आहे, म्हणून या नायचे ऊसाचे क्षेत्र वाढत आहे. ऊसाचे बागायती क्षेत्र २३८.४ हेक्टर म्हणजेच एकूण बागायती क्षेत्राचा ५५.५३ टक्के आहे. याशिवाय केळीची लागवड खूप मोठ्या प्रमाणात वाढली आहे.ऊसानंतर केळी या नगदी पिकाचा क्रमांक लागतो. केळीचे बागायती क्षेत्र ११८.१ हेक्टर असून अलीकडील काळात याची लागवड खूप मोठ्या प्रमाणात वाढली आहे. कारण कमी कालावधीत ज्यास्त पैसा मिळवून देणारे हे पिक आहे.यानंतर ज्वारी (२५.४ हे.), गहू (१५.५ हे.), भूईमुग (१०.३ हे.), सुर्यफुल, मका, हरभरा, फळवाग, भाजीपाला व इतर पिकांचा क्रमांक लागतो. याचे उत्पादन ही पैसा मिळविण्याच्या उद्देशाने घेतले जाते. तसेच अन्य धान्याच्या गरजेपोटी ज्वारी, गहू, मका ही पिके घेतली जातात. दैनंदिन गरजेपोटी कांदा, लसुण, भाजीपाला, घेतला जातो आणि दुभत्या जनावरासाठी घासाचे व मका ही पिके घेतली जातात. कारण या गावात सहकारी दुध डेअरी आहे.



क) पडीक जमीनीची भूमिउपयोजन

उंदरगावचे पडीक जमिनीचे क्षेत्र सुमारे ५.६३ टक्के म्हणजे २९.१ हेक्टर असून हे क्षेत्र हळु-हळु कमी होत चालले आहे. कारण वाढ त्या लोकसंख्येमुळे व विभक्त कुटुंब पध्दतीमुळे जमीनीचे जास्तीत जास्त क्षेत्र लागवडीखाली आणण्याचे प्रयत्न केले जातात.

अ. नं.	प्रकार	क्षेत्र हे. आर.
१.	कायम पड	१३.६
२.	हंगामी / चालू पड	१०.८
३.	गावठाण	४.७
	एकूण	२९.१

(माहिती स्रोत :- तलाठी कार्यालय, उंदरगाव)

वरील आकडेवारीवरून असे स्पष्ट होते की, पडीक क्षेत्राची दोन प्रकारात विभागणी होते .

१) कायमस्वरूपी पडीक क्षेत्र

या प्रकारात पाणीपड व गावठाण क्षेत्राचा समावेश होतो. एकूण पडीक क्षेत्रात या क्षेत्राचे प्रमाण जास्त आहे . तसेच बंधारा , विहीर व जनावरांचे गोठे याचाही या क्षेत्रात समावेश होतो.

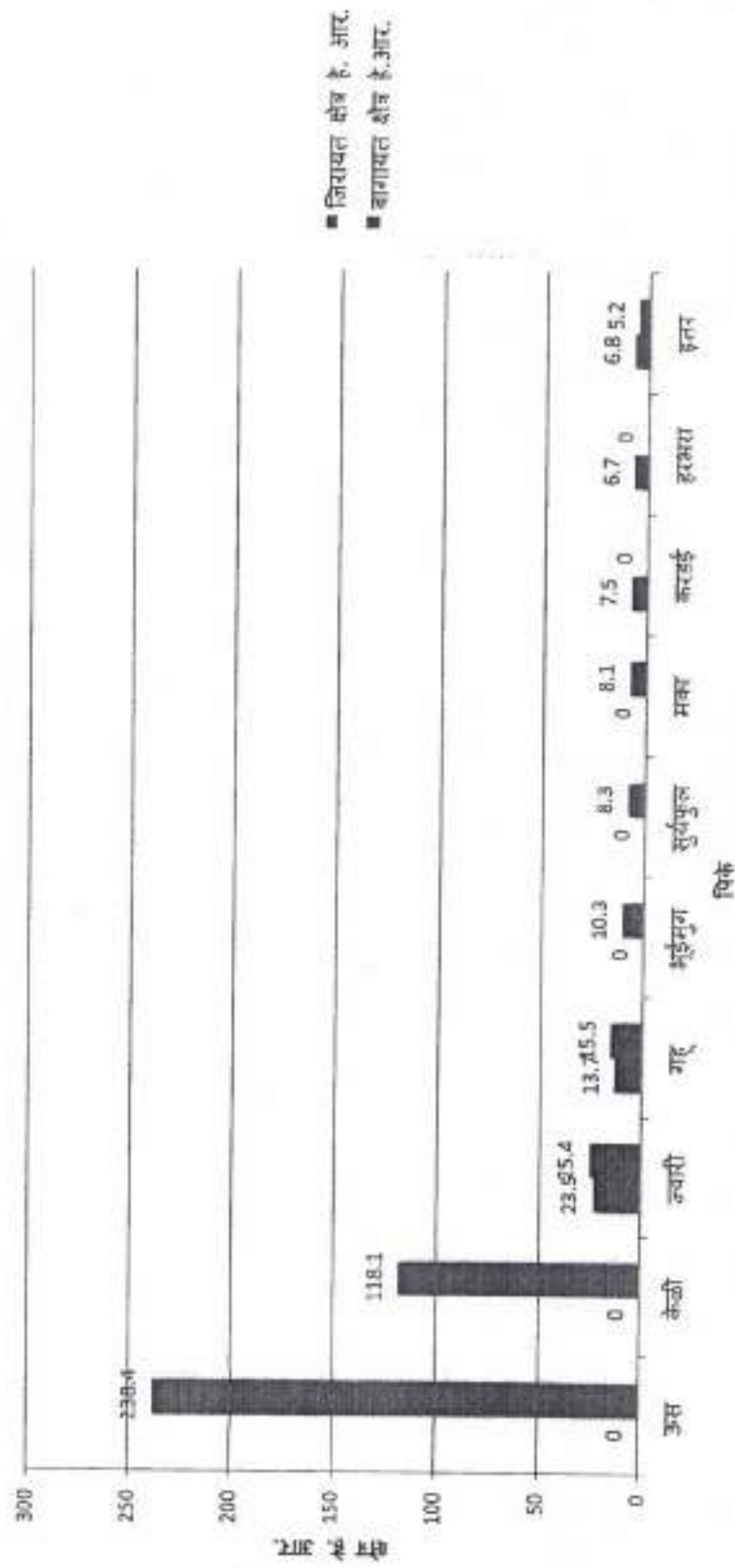
२) हंगामी पडीक क्षेत्र

या प्रकारच्या क्षेत्राचे प्रमाण कमी असून हे क्षेत्र तात्पुरते पडीक असते. ही जमीन १ किंवा २ वर्षे पडीक ठेवून पुन्हा लागवडीखाली आणतात.

उंदरगावची पिक रचना

उंदरगाव येथे प्रामुख्याने अन्नधान्य आणि नगदी पिके घेतली जातात. ऊस व केळी ही महत्त्वाची नगदी पिके तर ज्वारी, गहू इ. अन्नधान्य पिके घेतात. तर नगदी पिकातील ऊस हे पिक जवळच असलेल्या मकाई सहकारी साखर कारखान्यामुळे घेतले जाते. केळी हे पिक मुंबईसह भारत देशातील इतर शहरात निर्यात केले जाते. चांगल्या प्रतीची केळी आखाती देश व युरोपीय देशात निर्यात होते. याशिवाय करडई, हरभरा, सूर्यफुल, भूर्डमुग इ. सारख्या नगदी पिके प्रामुख्याने बाजारात विक्री करून पैसे मिळविण्यासाठी घेतली जातात, भाजीपाला पिकाची तरकारी ही पुणे, जामखेड, वर्धा, सोलापूर येथे होते. राशीन, भिंगवण व करमाळा ही बाजारपेठीची ठिकाणे जवळच आहेत.

उंदरगावातील बागायती व जिरायती पिकाखालील क्षेत्र





उंदरगावातील पिका खालील क्षेत्र

प्राप्त अहवालानुर, एकुण लागवडी योग्य ४८७.५ हेक्टर क्षेत्रावरील पिक रचनेची आकडेवारी खालील प्रमाणे उपलब्ध झाली.

अ.नं	पिक	जिरायत क्षेत्र हे.आर.	बागायत क्षेत्र हे.आर.	एकूण क्षेत्र हे.आर.	शेकडा प्रमाण(%)	अंशात्मक प्रमाण
१.	ऊस	-	२३८.४	२३८.४	४८.९०	१७६.०९
२.	केळी	-	११८.५	११८.५	२४.२२	८६.२१
३.	ज्वारी	२३.५	२५.४	४८.९	१०.०३	३६.११
४.	गहू	१३.७	१५.५	२९.२	५.९९	२१.५६
५.	भूईमुग	-	१०.३	१०.३	२.११	७.६०
६.	सुर्यफुल	-	८.३	८.३	१.७०	६.१२
७.	मका	-	८.१	८.१	१.६७	५.९८
८.	करडई	७.५	-	७.५	१.५४	५.५३
९.	हरभरा	६.७	-	६.७	१.३७	४.९४
१०.	इतर	६.८	५.२	१२	२.४६	८.८६
	एकूण	५८.२	४२९.३	४८७.५	१००	३६०

(माहिती स्रोत :- तालुकी कार्यालय, उंदरगाव)

वरील आकडेवारीवरून असे स्पष्ट होते की , एकुण लागवडीखालील क्षेत्रपैकी सर्वात जास्त क्षेत्र ऊसाखाली (२३८.४ हेक्टर) असून त्यानंतर केळी (११८.५ हेक्टर), ज्वारी (४८.९ हेक्टर), गहू , भूईमुग, सुर्यफुल,मका, करडई , इ.या पिकांचा क्रम लागतो.

१) ऊस

ऊस हे पिक या गावाचे नगदी पिक आहे. उजनी घरणातील फुगवट्याच्या पाणी उपलब्धतेमुळे व जवळच्या भागात सुरु झालेल्या मकाई सहकारी साखर कारखान्यामुळे या पिकाखाली क्षेत्र वाढू लागले आहे . हे पिक गावाच्या उत्तर पश्चिम व दक्षिण भागातील गाळाच्या काळ्या हे पिक घेतले जाते. कसदार जमीनीवर घेतले जाते. एकुण लागवडीखालील क्षेत्रपैकी ४८.९० टक्के (२३८.४ हेक्टर) क्षेत्रावर ऊसाची लागवड केली जाते.



DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

VILLAGE SURVEY REPORT

२) केळी

हे एक महत्त्वाचे नगदी पिक असून गेल्या ५ ते १० वर्षांत या पिकाची लागवड खूप मोठ्या प्रमाणात वाढली आहे. ऊसा एवजी शेतकरी केळी लागवड करू लागले आहेत. कमी कालखंडात येणारे व मोठ्या प्रमाणात नगद प्राप्त करून देणारे पिक म्हणून याकडे पहिले जाते. एकूण लागवडीखालील क्षेत्रापैकी २४.२२ टक्के (११८.१ हेक्टर) क्षेत्रावर याची लागवड केली जाते

३) ज्वारी

ज्वारी हे उंदरगाव येथील प्रमुख अन्नधान्याचे पिक असल्याने एकूण लागवडी खालील क्षेत्रापैकी १०.०३ टक्के (४८.९ हेक्टर) जमीनीवर ज्वारीचे पिक घेण्यात येते. बागायती क्षेत्रातील (२५.४ हेक्टर) काळ्या कसदार जमीनीत जलसिंचनाच्या आधारे पिक घेतात तर जिरायत क्षेत्रातील (२३.५ हेक्टर) पांढ-या व मुरमाड जमीनीत हे पिक पावसाच्या पाण्याच्या आधारे घेतले जाते. हे पिक उंदरगावच्या उत्तरेकडील तसेच दक्षिण व पश्चिम भागात पाणी फुगवण्याच्या भागात घेतले जाते.

४) गहु

हे उंदरगाव येथील रबी पिक आहे. लागवडीखालील एकूण क्षेत्रापैकी सुमारे ५.९९ टक्के (२९.२ हेक्टर) क्षेत्रावर हे पिक घेतले जाते. काळ्या जमिनीवर फुगवण्याच्या पाण्याच्या व विहीरीच्या पाण्याच्या आधारे हे पिक घेतले जाते. हे एक प्रमुख अन्नधान्य पिक आहे.

५) मका

हे पिक प्रामुख्याने दुभत्या जनावरांना ओलाचारा या उद्देशाने घेतले जाते तसेच कांही शेतकरी विक्री करून पैसा मिळविण्यासाठी घेतात. हे पिक विहीरीच्या व घरणातील पाण्याच्या आधारे काळ्या जमीनीवर घेतात. या पिकाखाली सुमारे १.६७ टक्के (८.१ हेक्टर) जमीन आहे.

६) सुर्यफुल व करडई

ही पिके नगदी पिके म्हणून बरेच शेतकरी पैसा मिळविण्यासाठी घेतात. सुर्यफुलाची स्वतंत्र लागवड केली जाते तर करडई हे पिक ज्वारी पिकात अंतरपिक स्वरूपात बरेच शेतकरी घेतात. तर कांही शेतकरी करडईची स्वतंत्ररित्या पेरणी करतात. ही पिके साधारण काळ्या जमिनीवर घेतात. या पिकाखाली सुमारे ३.२४ टक्के (१५.८ हेक्टर) क्षेत्र आहे.

६) तूर, हरभरा, भूईमुग, फळबाग व इतर पिके

वरील पिके शेतकरी नगदी पिके या स्वरूपात घेतात . तसेच कांही प्रमाणात घरगुती वापर केला जातो . ओढ्या काठावरील काळ्या व पांढरट जमिनीवर घरणातील पाणी व विहीरीच्या आधारे या पिकांची लागवड केली जाते.



जलसिंचन

वाशिंबे येथे शेतीस पाणीपुरवठा करण्यासाठी पुढील जलसिंचनाचे प्रकार आढळतात .

१) उपसा जलसिंचन (लिफ्टस्) योजना

उंदरगावच्या पुर्वेकडून चंद्रकरीन ओढा वाहतो. तो पुर्वी गावाच्या दक्षिणेस मिमा नदीस जाऊन मिळत होता. परंतु १९७२ साली मिमा नदीवर उजनी धरणबांधल्यानंतर या धरणातील फुगवट्याचे पाणी या ओढ्यातून उंदरगावापर्यंत पाठीमार्गे आले. त्यामुळे या ओढ्याच्या पात्रात बारमाही पाणी राहू लागले म्हणून शेतीस बारमाही जलसिंचन करून पिकांचे जास्तीत जास्त उत्पादन होण्याच्या दृष्टीने येथील शेतकऱ्यांनी उपसा जलसिंचन योजना राबविली. उंदरगाव येथील जवळ - जवळ ६५ % शेतीस उपसाजलसिंचन योजनेद्वारे पाणी पुरवठा केला जातो. कांही शेतकरी एकत्र येऊन सहकारी पाणी पुरवठा योजना तर कांहीनी वैयक्तिक उपसा जलसिंचन योजना करून शेतीस पाणी पुरवठ्याची सोय केली. या गावात एकंदर ५३ उपसा जलसिंचन योजना आहेत.

२) विहीर

विहीर हे एक व्यक्तीगत स्वरूपाचे जलसिंचनाचे साधन आहे. एकूण जलसिंचन क्षेत्रापैकी २५ % क्षेत्रास विहीरीद्वारे पाणी पुरवठा केला जातो. ज्यांना उपसा जलसिंचन करणे शक्य नाही, अशा व ज्याची आर्थिक परिस्थिती चांगली आहे, अशा शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतात विहीरी खोदून नगदी पिकांना पाणी पुरवठा केला आहे. गावच्या उत्तर पुर्व व पश्चिम भागात सुमारे ५८ विहीरींची संख्या आहे.

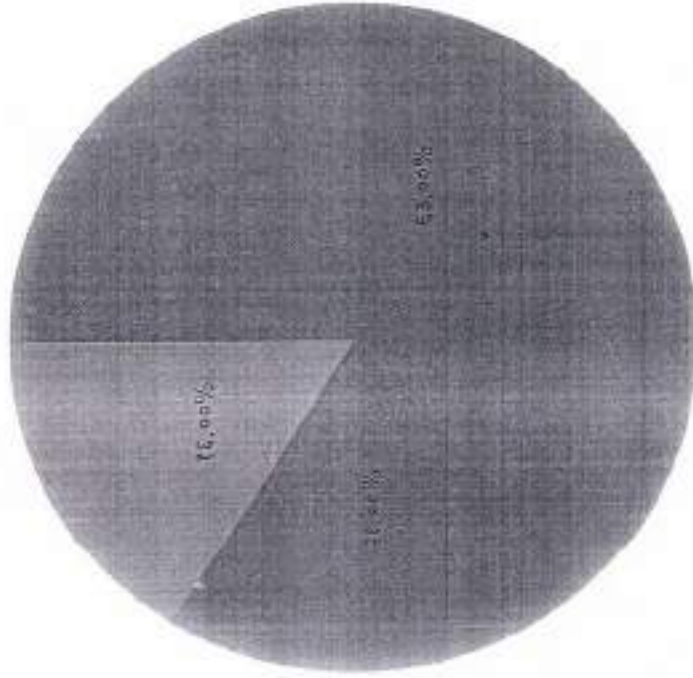
३) बंधारा व इतर

उंदरगावच्या उत्तरेस चंद्रकरीन ओढ्यावर कोल्हापूर पध्दतीचा बंधारा बांधला असून पावसाळ्यात या बंधान्यात पाणी साचल्यावर बंधान्या लागतच्या इतर क्षेत्रास पाणी पुरवठा होऊ शकता. कुपनलिका, शेततळी व इतर मार्गाने ही शेतीस पाणीपुरवठा केला जातो. याद्वारे १०% पाणी पुरवठा होतो.

४) कुकडी कॅनॉल

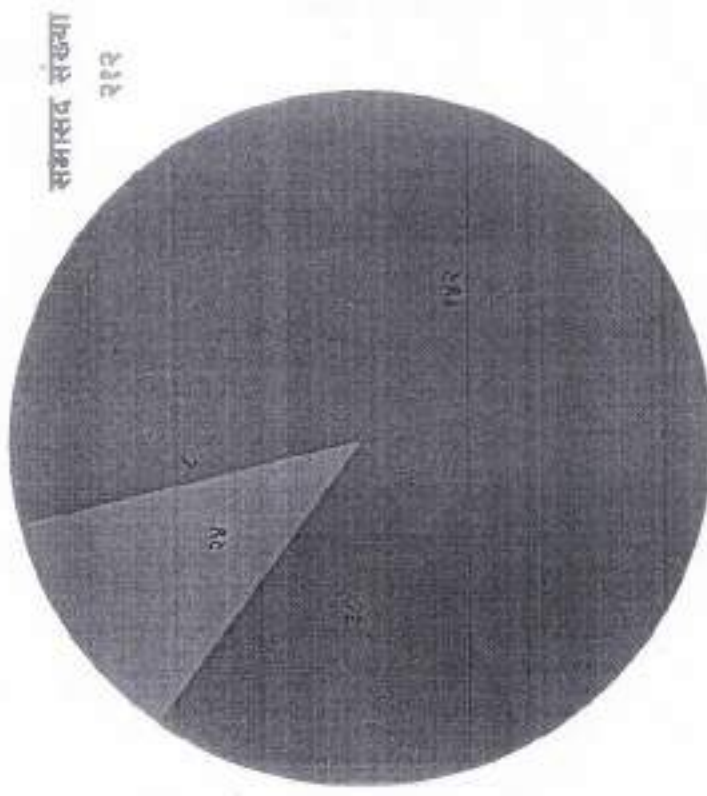
गावाच्या पुर्व परिसरातून कुकडीचा कॅनॉल खोदाई सुरू आहे. भविष्यात जर या कॅनॉलद्वारे शेतीस बारमाही पाणी पुरवठा झालातर पुर्व भागाचे नंदनवन होईल व त्यामुळे उंदरगावचे बागायती क्षेत्र वाढून शेतकरी सुखी होईल. त्यामुळे कायम स्वरूपी जलसिंचन उपलब्ध होईल.

उंदरगाव मृदा प्रकार



■ कळी मृदा ■ सांढाट मृदा ■ खडकाळ / सुरमाड मृदा

उंदरगाव सभासद संख्या (जमीनधारक)



■ ० ते २ ■ २ ते ४ ■ ४ ते ६ ■ ६ ते जास्त



**उंदरगावचे खातेदार (जमीनधारक)**

वंशपरंपरेनुसार वडिलांच्या मृत्युनंतर त्यांच्या सर्व मुलामध्ये शेत जमीनीचे विभाजन होते त्यामुळे शेतीचे लहान लहान तुकडे होतात. या गावात एकूण २१२ खातेदार असून त्याचे क्षेत्र पुढील प्रमाणे आहे.

अ.नं.	खातेदार क्षेत्र (हे.आर.)	खातेदार संख्या	शेकडा प्रमाण
१.	० ते २	१४२	६७
२.	२ ते ४	३८	१८
३.	४ ते ६	२४	११
४.	६ ते जास्त	०८	०४
	एकूण	२१२	१००

(माहिती स्रोत :- तलाठी कार्यालय, उंदरगाव)

वरील आकडेवारीवरून हे स्पष्ट होते की, ६७ % (१४२) खातेदार हे २ हेक्टरपेक्षा कमी क्षेत्र असणारे आहेत तर १८ % (३८) शेतकरी हे २ ते ४ हेक्टर क्षेत्र धारण असणार आहेत. ८५ % पेक्षा जास्त खातेदार हे अल्पमूधारक अथवा मध्यम मू-धारक असून त्यांना शासनाकडून अनेक सोयी व सवलती मिळतात. तसेच बि - बियाणे अनुदान खते व अल्प व्याज दराने कर्ज पुरवठा केला जातो. म्हणून या शेतकऱ्यांची शेती सुधारण्याच्या मार्गावर असल्याचे आढळून आले. उंदरगावातील ०८ शेतकरी (४%) हे बडे बागायतदार असून त्यांच्याकडे शेती मशागतीसाठी व पिक उत्पादनासाठी विविध प्रकारच्या सुधारित व आधुनिक शेती अवजारांचा वापर होत असल्याचे आढळून आले.

शेती औजारे

उंदरगाव येथे शेतीच्या मशागतीसाठी प्रामुख्याने ट्रॅक्टर व बैलांचा वापर केला जातो. त्यामुळे येथील शेती अवजारे ही नवीन व जुन्या व पारंपारिक पध्दतीची आढळतात. बरेच शेतकरी लॅक्झरी, कुदळ, टिकाव, खो-या पाटी इ. अवजारांचा वापर करतात. उंदरगाव येथील शेती पावसांच्या व फुगवट्यांच्या पाण्यावर होत असल्यामुळे पाऊस जर पुरेसा झाला आणि फुगवट्याचे पाणी जर कायम टिकले तर एकूण बागायती क्षेत्रात वाढ होते. या गावातील मकाई व आदिनाथ सहकारी साखर कारखान्याचे बरेच शेतकरी समासद असून दौघेजन संचालक आहेत. त्यामुळे कारखान्याकडून ट्रॅक्टरसाठी कर्ज पुरवठा केला जातो. तसेच जे ०८ बडे बागायतदार शेतकऱ्यांच्या सहकार्याने बरेच शेतकरी सुधारित औजारांचा साहाय्याने शेती करण्याचा प्रयत्न करीत असल्याचे आढळून आले.

खतांचा वापर

उंदरगाव गावातील बहुतांश शेतकरी पालापाचोळा व शेणापासून तयार केलेल्या कंपोस्ट खताचा वापर करतात. तसेच सधन शेतकरी बागायती क्षेत्रातील पिकासाठी अलीकडे रासायनिक खतांचा वापर करीत असल्याचे आढळून आले.



उंदरगावाच्या शेती समस्या

खालीलप्रमाणे काही शेती समस्या आढळून आल्या. उंदरगावच्या भूमिउपयोजनाचा आढावा घेतल्यानंतर येथील शेतीच्या संदर्भात आम्हांस पुढील समस्या आढळून आल्या.

१) अनियमित व अनिश्चित पाऊस

उंदरगावचे सरासरी पर्जन्यमान ४० ते ४५ से.मी. दरम्यान असून ते अनिश्चित व अनियमित स्वरूपाचे असल्यामुळे येथील जिरायत शेती ही या लहरी मान्सून पावसावर अवलंबून असल्याने शेती उत्पादन कमी होते. बऱ्याच वेळा मान्सूनच्या गैरहजेरीमुळे कोरडा दुष्काळ पडतो. सन २०१७-१८ या वर्षी मान्सूनच्या गैरहजेरीमुळे दुष्काळ पडला होता. म्हणून अनिश्चित पाऊस ही एक मोठी समस्या आहे.

२) जमिनीची धूप

उंदरगाव येथील बरेच शेतकरी अज्ञानी व अशिक्षित असल्याने त्यांना सुधारित पध्दतीने शेती करी केली जाते याची पुरेशी माहिती नसल्यामुळे अद्यापही बरेच शेतकरी जुन्या व चुकीच्या पध्दतीने शेती मशागत करतात, त्यामुळे जमिनीची धूप होते. तसेच जमिनीच्या उताराला अनुसरून काटकोनात बांध घालण्याचे व नांगरट करण्याची गरज आहे.

३) पाणी पुरवठ्याचा अभाव

उंदरगावच्या परिसरात जरी विहीरींची संख्या वाढत असली तरी त्यापैकी काही विहीरी बारगाही नाहीत. तसेच अपुऱ्या पावसामुळे उजनी घरणाच्या फुगवठ्याच्या पाण्याची पातळी खुपच कमी झाल्यामुळे उपसाजलसिंचनाद्वारे पाणी पुरवठा करण्यास बऱ्याच अडचणी येतात. विज पुरवठा खंडित केला जातो. साधारणतः १६ ते १८ तास रोज विज पुरवठा खंडित असतो. म्हणून पाणी पुरवठ्याची समस्या भेडसावते.

४) सुधारित वि - विधाने , किटकनाशके व खतांचा अपुरा वापर

अनिश्चित पाऊस , घरणाच्या पाण्याची पातळी खाली जाते , विहीरींचे पाणी कमी होणे . इत्यादीमुळे शेती उत्पादनात अनिश्चितता असल्यामुळे बहुतांश शेतकरी वरील बाबींचा वापर फार कमी प्रमाणात करतात कारण या बाबींचा पुरवठा करणाऱ्या संस्था व व्यापारी गावात नाहीत . मात्र काही बडे शेतकरी बागायती व नगदी पिकांसाठी सुधारित वि - विधाने किटक नाशके व रासायनिक खतांचा वापर करीत असल्याचे आढळून आले.

५) जुनी शेती औजार

उंदरगाव येथील बहुतेक शेतकरी अजूनही जुनीच शेती औजारे वापरून पारंपारिक पध्दतीने शेतीची मशागत, लागवड, कापणी व मळणी करतात. त्यामुळे शेती उत्पादन कमी निघते.

**६) शेतीचा लहान आकार**

वारस हक्कामुळे वडीलांच्या मृत्युनंतर सर्व मुलांमध्ये जमीनीची विभागणी होते. त्यामुळे शेत जमिनीचे लहान लहान तुकडे पडतात. अशा लहान आकाराच्या शेतीची मशागत शेतकरी काळजीपूर्वक करीत नाहीत. तसेच जलसिंचनाची सोय करणे परवडत नाही. म्हणून उत्पादन कमी निघते.

७) शेतकऱ्याचे दारिद्र्य

उंदरगाव येथील बहुतांश शेतकरी अल्पभूधारक असून ते गरीब आहेत. त्यांना शेती सुधारण्यास व शेती उत्पादनात वाढ करण्यास वाव मिळत नाही. कारण त्यांना आपल्या दैनंदिन गरजाच पुणे होत नाहीत.

८) अपुरे भांडवल

उंदरगाव येथील शेतकरी गरीब आहे त्यांच्याजवळ स्वतःची संपत्ती नाही. तसेच त्यास मोठ्या प्रमाणात पैसा मिळत नाही. तसेच कर्जपुरवठा करणाऱ्या सुविधा गावात नसून त्या तालुक्याच्या ठिकाणी आहेत. त्यामुळे कर्ज पुरवठा योजनांचा त्यांना लाभ होत नाही.

९) शेतकऱ्याचा अज्ञानीपणा व कर्जाचा गैरवापर

उंदरगाव येथील बरेच शेतकरी अल्पशिक्षित व अज्ञानी असून देववादी आहेत. शेती म्हणजे फक्त उंदरनिर्वाहाचे एकमेव साधन असे समजतात. याशिवाय भावकीची भांडणे, बांधावरून भांडणे यामुळे शेतीकडे पुर्ण लक्ष दिले जात नाही. याशिवाय मिळालेल्या कर्जाचा वापर शेतीसाठी न करता मुला मुलींच्या लग्नासाठी व चैनीसाठी केला जात असल्यामुळे शेतीचा विकास न होता शेती पडीक राहते.

१०) शेती विषयक माहितीचा अभाव

उंदरगाव येथील शेत जमीनीचे शासकीय खात्यामार्फत परीक्षण होत नाही. तसेच कृषिविषयक ज्ञान व प्रशिक्षण दिले जात नाही. त्यामुळे शेती पारंपारीक पध्दतीने केली जाते.

११) क्षारयुक्त व आम्ली जमीन (खारपड जमीन)

उंदरगाव येथे फुगवठवाच्या पाण्याच्या उपलब्धतेमुळे उपसा जलसिंचनाद्वारे ऊसाच्या शेती मोठ्या प्रमाणात पाणी पुरवठा होऊ लागला. त्यामुळे पश्चिम व दक्षिण भागातील जमीन क्षारयुक्त व आम्ली बनली आहे.

१२) बाजारपेठेचा अभाव

उंदरगाव हे गांव करमाळ्याच्या बाजारपेठेपासून दूर आणि आड बाजूस असल्याने शेतकऱ्यांना आपला शेती माल स्थानिक व्यापारी आणि दलालांना कमी दरात विकावा लागतो त्यामुळे शेतमालास योग्य दर मिळत नाही. २०१९ मध्ये आलेल्या covid 19 महामारीचा जसा जगावर परिणाम झाला तसा परिणाम उंदरगाव वर ही झाला. योग्य बाजारभाव न मिळाल्याने शेतकऱ्यांचे खूप मोठे आर्थिक नुकसान झाले. मार्च २०२० ते डिसे. २०२२ या कालखंडात शेती वर खूप परिणाम झाला.



शेती समस्या सोडविण्याचे उपाय

वरील प्रमाणे शेती समस्यांचा अभ्यास केल्यानंतर त्या सोडविण्यासाठी आम्ही खालील प्रमाणे उपाय सुचवू इच्छितो -

१) जलसिंचनाच्या नविन योजनांचा अवलंब करणे

अनिश्चित व लहरी मान्सूनमुळे जी दुष्काळी परिस्थिती निर्माण होते त्यासाठी पाण्याचा कमीत कमी वापर, जास्तीत जास्त जमिन मिळविणे व जमिनीची उत्पादन क्षमता वाढवून शेतीचे जास्त उत्पादन घेण्याच्या उद्देशाने शेतकऱ्यांना शासकीय अनुदानाच्या सहाय्याने तुषार व ठिबक सिंचन योजनांचा अवलंब केल्यास शेती सुधारेल.

२) जमिनीची घूप थांबविणे

जमिनीची घूप थांबविण्यासाठी शासकीय योजनाद्वारा वैयक्तिक रित्या शेतीस बांधबंदिस्ती करणे, सपाटीकरण करणे, बांधावर झाडे लावणे, उताराच्या काटकोनात नागरंट व पिक लागवड केल्यास जमिनीची घूप थांबविता येईल.

३) जल सिंचनाचे प्रमाण वाढविणे

शासनाने अल्पव्याज दराने किंवा अनुदान देऊन विहीरी खोदण्यास व उपसा जलसिंचनासाठी मदत करावी तसेच विद्युत पुरवठा नियमित ठेवावा. आणि कुकडी कॅनॉलचे खोदाईचे काम लवकर पूर्ण करून त्यातून पाणी सोडून शेतीस चारमाही पाणीपुरवठा उपलब्ध करून द्यावा.

४) सुधारित वि - बियाणे, फिटकनाशके व खतांचा पुरवठा

तलाठी व ग्रामसेवक यांनी शासनामार्फत पुरविण्यात येणा-या वि - बियाणे, फिटकनाशके आणि खते यांचा अल्पभूधारक शेतक-यांना प्रत्यक्षपणे माफक दराने पुरवठा करावा. शेती उत्पादन वाढविण्यासाठी कृषि विश्वक वि-बियाणे व रासायनिक खतांची माहिती देऊन त्याचा जास्त वापर करण्यासाठी शेतकऱ्यांना प्रोत्साहन द्यावे.

५) सुधारित शेती औजारांचा वापर

नविन मशागतीची, कापणीची व मळणीची यंत्रे आणि आजारांसाठी बॅका व शासनामार्फत अनुदान व अल्प व्याज दराने कर्ज पुरवठा उपलब्ध करून द्यावा. यंत्रे व अवजारे शेतीत कशी वापरावयाची याची माहिती व प्रात्यक्षिक करून दाखवावे.

६) शेत जमिनीचे एकत्रीकरण

राज्य शासनाने शेती विभाजनावर आणि तुकडीकरणावर बंदी घालावी आणि तुकडे एकत्रीकरण योजनेची सक्तीने कार्यवाही करून शेत जमिनीचे एकत्रीकरण करावे आणि सहकारी पध्दतीने शेती करावी.



DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

VILLAGE SURVEY REPORT

४) शेतकऱ्यांना भांडवल (कर्ज) पुरवठा करणे

उंदरगाव येथील शेतकरी गरीब आहेत. त्यांच्याकडे पुरेसा पैसा नसल्यामुळे तो नविन औजारे, बियाणे व खतांचा शेतीत वापर करू शकत नाही, त्यामुळे शेतीत सुधारणा होत नाही. म्हणून त्यास अल्प व्याज दराने कर्जपुरवठा वेळेत उपलब्ध करून द्यावा.

८) प्रौढ शिक्षणाचा प्रसार करणे

उंदरगाव येथील शेतकरी अज्ञानी व जुने मतवादी आहेत. म्हणून शेतकऱ्यांची मनोवृत्ती बदलण्यासाठी व कर्जाचा योग्य वापर करण्यासाठी प्रौढ शिक्षणाचा प्रसार सक्तीने करावा. याशिवाय गावात बाचनालय स्थापन करून शेतकऱ्यांना कृषि विषयक मासिक पुस्तके व वृत्तपत्रे उपलब्ध करून द्यावीत.

९) कृषि संशोधन केंद्राची स्थापना करावी

कृषि माहिती, प्रशिक्षण आणि संशोधनासाठी या गावात कृषि संशोधन केंद्र उभारावे. शेतकऱ्यांना कृषि विषयक नवनविन माहिती उपलब्ध करून द्यावी.

१०) क्षारयुक्त व आम्ली जमिनीची सुधारणा

उंदरगावच्या पश्चिम व दक्षिण भागातील जमिनीस अतिरिक्त व अति पाणी पुरवठ्यामुळे ऊस व केळी खालील जमीन क्षारयुक्त व आम्ली बनली आहे. अशा जमिनीस योग्य प्रमाणात व मर्यादीत पाणी पुरवठा करून त्या जमिनीतील क्षार विशिष्ट पध्दतीने काढून तसेच विशिष्ट प्रकारची खते वापरून आणि जमिनीत खारप्या मुरुम मिसळून त्यातील क्षार कमी करून सुधारणा करावी.

११) शेती मालास आधारभूत किंमती देणे

शासनाने ज्या त्या हंगामातील शेती मालास आधारभूत किंमती ठरवून द्याव्यात तसेच कृषि बाजारपेठेचा विकास व्हावयास पाहिजे.

१२) जोड व्यवसायाची सुरुवात करणे

शेतकऱ्यांचे दारिद्र्य कमी करण्याच्या उद्देशाने तसेच शेतीवर गुजराण करण्याची संख्या कमी करण्याच्या हेतूने शेतीबरोबर पशुपालन, कुकुटपालन व दुग्धोत्पादन या सारखे जोड व्यवसाय सुरू करावेत.

१३) शासकीय योजना राबविणे

दुष्काळाच्या वेळी 'पाणी आडवा पाणी जिरवा' या वेगवेगळ्या योजना तसेच 'रोजगार हमी योजना' या गावाच्या परिसरात राबविल्या तर त्याचा पुढे शेतीस फायदा होईल.


अशाप्रकारे उंदरगावच्या शेती विकासासाठी वरील प्रमाणे उपाययोजना सुचविते येतील.

..... *****

यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा

भूगोल विभाग

19


Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur


Principal
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



करमाला, महाराष्ट्र, भारत

18/02/2022 11.56AM सोगाव

Lat 18.401868° Long 75.191519°

Plus Code : 7JCQC52R+PJ

India Standard Time

Note : Captured by GPS Map Camera



करमाला, महाराष्ट्र, भारत

18/02/2022 11.56AM सोगाव

Lat 18.401868° Long 75.191519°

Plus Code : 7JCQC52R+PJ

India Standard Time

Note : Captured by GPS Map Camera





करमाला, महाराष्ट्र, भारत
18/02/2022 11.56AM सोगाव
Lat 18.401868° Long 75.191519°
Plus Code : 7JCQC52R+PJ
India Standard Time
Note : Captured by GPS Map Camera



करमाला, महाराष्ट्र, भारत
18/02/2022 11.56AM सोगाव
Lat 18.401868° Long 75.191519°
Plus Code : 7JCQC52R+PJ
India Standard Time
Note : Captured by GPS Map Camera





Vidya Vikas Mandal's

YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA

Karmala, Dist-Solapur

FIELD WORK

REPORT

Organized by

Dept of Geography

Academic year 2021-22



YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA

Karmala Dist-Solapur

Dept. of Geography

Field work

Academic year 2021-22

INDEX	
1	Notice / permission - letter.
2	Students List
3	Report/Outcomes
4	Photo

Rikwad
Head

Department of Geography
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Abhinav

Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Shri
Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

2-3-1.

study tour
18

भूगोल विभाग

यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय करमाळा

दिनांक :- ०५-०५-२०२२



प्रति,

माननीय प्राचार्य,

यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय करमाळा.

विषय:- अभ्याससहलीस परवानगी मिळणेबाबत...

महोदय,

उपरोक्त विषयास अनुसरून बीए. भाग ३ भूगोल विषयातील प्रात्यक्षिक पेपर क्रमांक २ मधील अभ्यासक्रमानुसार दिनांक ०६-०५-२०२२ शुक्रवार रोजी एकदिवसीय अभ्याससहलीस जाण्याचे निश्चित केले आहे. सदरची सहल प्रतापगड, महाबळेश्वर इत्यादी ठिकाणी नेण्याचे ठरविले आहे. या अभ्याससहलीस एकूण १८ विद्यार्थी व २ प्राध्यापक सहभागी होणार आहेत. तरी या अभ्याससहलीस जाण्यासाठी परवानगी देण्यात यावी ही नम विनंती.

आपली विश्वासू,

Vijaya H. Gayakwad

डॉ. विजया ह. गायकवाड

[Signature]
Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karnala 413203, Dist. Solapur

[Signature]
Principal
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karnala 413203, Dist. Solapur



विद्या विकास मंडळाचे
यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा

ता. - करमाळा, जिल्हा - सोलापूर (४१३२०३)

भूगोल विभाग

दि. ०६/०५/२०२२ (वार - शुक्रवार)

अभ्यास सहाय (शैक्षणिक वर्ष - २०२१-२२)

T. Y. B. A. (भूगोल) विद्यार्थ्यांची यादी

अ.क्र.	विद्यार्थ्यांचे नाव	मोबाईल नंबर	सही
1	श्री. भिल सिद्धेश्वर गोवर्धन	9579624013	
2	कु. वाघमोडे नमता भारत	9284745177	
3	श्री. बुरंदे महेश रामदास	9689098265	
4	श्री. वाघ लक्ष्मण कांतीलाल	7498689549	
5	श्री. हाके सागर सूर्यभान	9373878436	
6	कु. होगले समता शांतीलाल	7038571930	
7	श्री. होगले राहुल कांतीलाल	9356687741	
8	श्री. हंगळे मुकुंद बाळू	7666846838	
9	श्री. टापरे स्वप्नील संतोष	9860308644	
10	श्री. जानभरे राम रमेश	9146980178	
11	कु. कांबळे दीक्षा महादेव	7218477332	
12	श्री. खरात संग्रामसिंह आबासाहेब	9067726032	
13	कु. कोळी पूजा भाऊसाहेब	9529093363	
14	कु. पाखरे देवशाळा रामहरी	9529082636	
15	कु. पारेकर सोनाली बापू	9518527326	
16	श्री. साळुंके संकेत तानाजी	9370453877	
17	श्री. साळुंके विशंभर रघुनाथ	9107920100	
18	कु. पुनी रावसाहेब लीलादास	9709684299	
19			
20			

भूगोल विभाग प्रमुख
डॉ. सी. प्रा. विजया गायकवाड

Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

सहकारी प्राध्यापक
प्रा. बनकर एस. एच्.

सहकारी प्राध्यापक
प्रा. जगताप एम्. एस.

Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



हमीपत्र

दिनांक:- 06/05/2022

प्रति,

मा. प्राचार्य यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय करमाळा.

तालुका- करमाळा, जिल्हा- सोलापूर.

विषय:- भूगोल अभ्यास सहलीत सहभागी होण्याबाबत...

मा.महोदय,

उपरोक्त विषयास अनुसरून माझा पाल्य कुमार/कुमारी विश्वेश्वर सन 2021 - 22 या शैक्षणिक वर्षात आपल्या महाविद्यालयात BA-3 मध्ये प्रवेश घेतला असून रोल नं 46 आहे. यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय करमाळा, जिल्हा- सोलापूर, येथील भूगोल अभ्यास सहलीसाठी भूगोल विभागातील विद्यार्थी दिनांक 06/05/2022 या एका दिवसासाठी महाबळेश्वर, प्रतापगड या ठिकाणी जाणाऱ्या सहलीसाठी सहभागी होत आहे . तरी नियम व अटी मला मान्य असून माझ्या पाल्याकडून कोणताही अनुसूचित प्रकार व गैरवर्तन घडणार नाही . सदर कालावधीमध्ये काही अनुसूचितप्रकार घडला तर त्यासाठी माझा पाल्य व मी स्वतः जबाबदार राहिल . तसेच मी माझ्या पाल्यास सहलीस स्वतःच्या जबाबदारीवर पाठवत आहे. माझ्या पाल्यास कोणताही गंभीर व किरकोळ आजार नाही तो पूर्णपणे शारीरिकदृष्ट्या तंदुरुस्त आहे, अशी हमी देतो.

विद्यार्थ्याची सही विश्वेश्वर

पालकांची सही विश्वेश्वर

नाव विश्वेश्वर गोवर्धन भिल

नाव गोवर्धन भिला भिल

मोबाईल नंबर 9579624013

मोबाईल नंबर 9579624013

Yashwantrao Chavan
Coordinator
IQAC
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Principal
Principal
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

STUDY TOUR REPORT

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर
सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर

यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा

ता. - करमाळा जिल्हा - सोलापूर

(भूगोल विभाग)

बी.ए. भाग - III

प्रात्यक्षिक पेपर क्र. II

सहलीचा अहवाल शैक्षणिक वर्ष - २०२१-२०२२

महाबळेश्वर, पाचगणी व प्रतापगड सहल अहवाल


Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा


Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

भूगोल विभाग

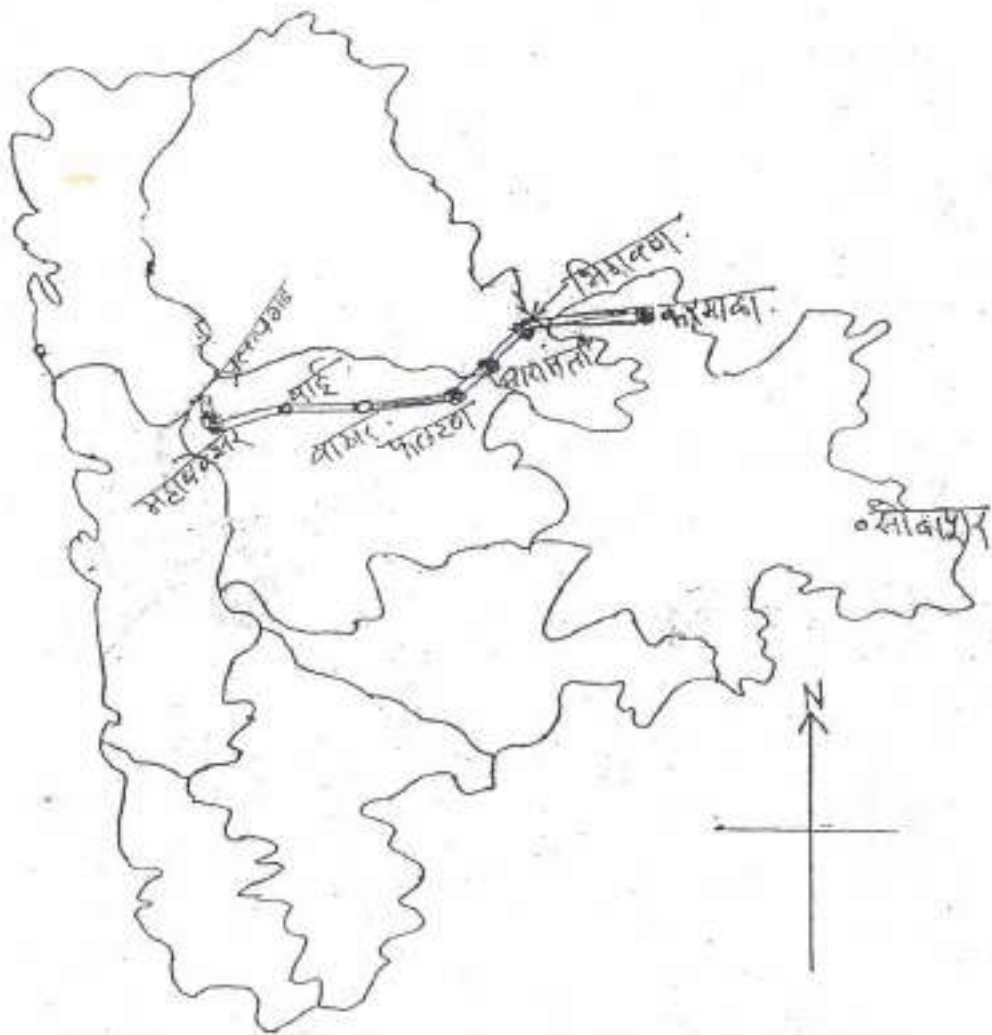


अनुक्रमणिका

अ. नं.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	प्रस्तावना	03
2	स्थान	03
3	प्रवास	03 - 04
4	प्रक्षेपीय स्थळे	05
5	i) महाबळेश्वर	05
6	i) इको पॉइन्ट	06
7	ii) ऑर्थर सीट पॉइन्ट	06
8	iii) महाबळेश्वर मंदिर	07
9	iv) पंचगंगा मंदिर	07
10	v) एलिफंट हेड पॉइन्ट	08
11	vi) विल्सन पॉइन्ट	08
12	vii) एल्फिस्टन पॉइन्ट	08
13	viii) कॅनॉट पीक पॉइन्ट	09
14	ix) वेन्ना तलाव	09
15	x) मंकी पॉइन्ट	09
16	xi) सनसेट पॉइन्ट	09
17	ii) पंचगणी मॅग्रो पॉइन्ट	09
18	iii) प्रतापगड	10
19	iv) प्रमुख शहरे - पाचगणी, वाई, फलटण, बारामती	11 - 13
20	v) परतीचा प्रवास	13

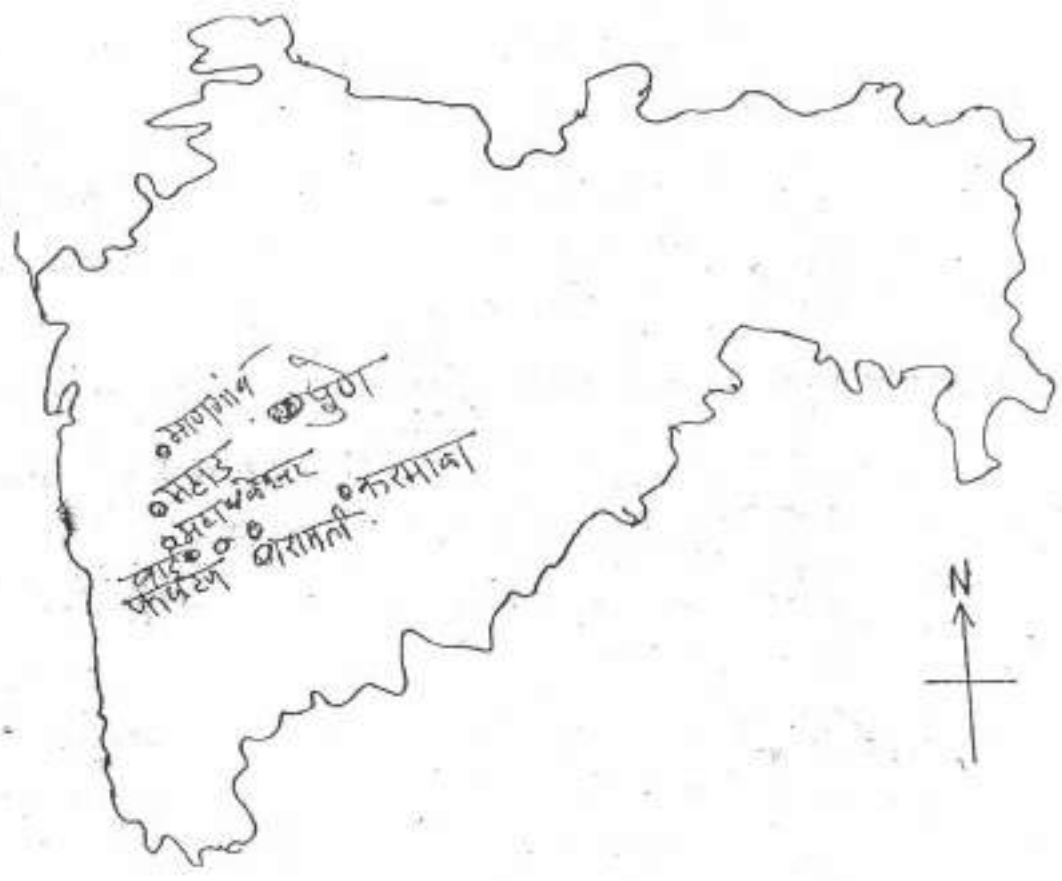


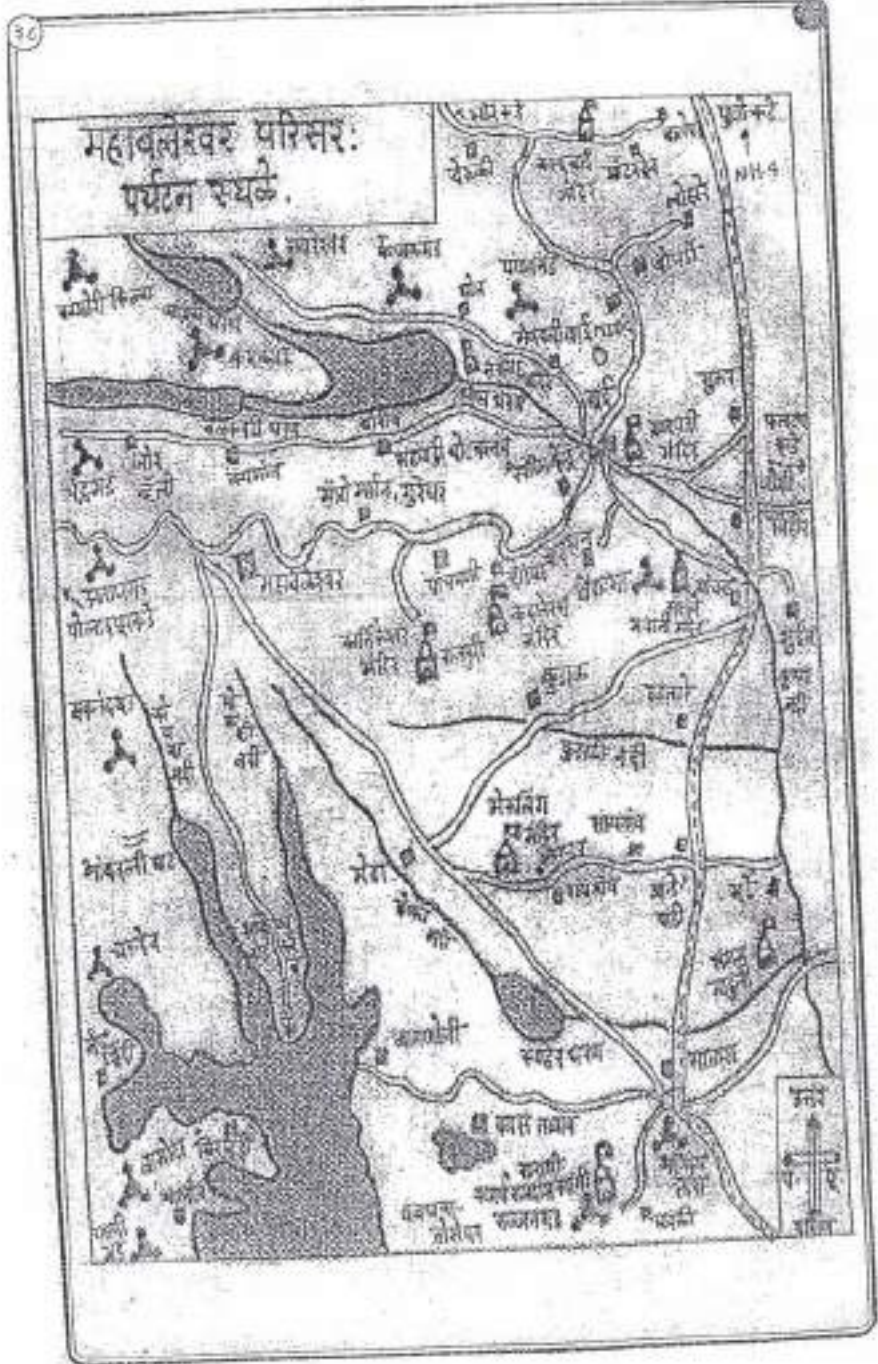
- प्रवास मार्ग -





- प्रमुख शहरे -







प्रस्तावना :-

भूगोल हा विषय असा आहे की, ज्याचा अभ्यास नुसता वर्गामध्ये बसून होत नसून या विषयाचे क्षेत्र व व्याप्ती मोठी आहे. त्यानुसार या विषयाचा अभ्यासही मोठ्या स्वरूपात त्या परिस्थितीत, वातावरणात आणि निसर्ग सान्निध्यात जाऊन करावा लागतो. म्हणूनच भूगोल या विषयात प्रात्यक्षिक अभ्यासाला महत्त्वाचे स्थान आहे. त्या अनुषंगाने आमची सहल आयोजित केली जाते. पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ सोलापूर अभ्यासक्रमानुसार शैक्षणिक सहल हा एक भाग प्रात्यक्षिक पेपर क्रमांक दोन मध्ये समाविष्ट केला आहे. त्यानुसार आमची सहल कोकण विभागातील अभ्यास करण्यासाठी जायचे निश्चित झाले. आम्ही महाबळेश्वर हा निसर्गरम्य भाग निवडला. कोकण विभागातील सातारा व रायगड जिल्ह्याची निवड केली. सह्याद्री पर्वत ओलांडल्यानंतर सह्याद्री पर्वताच्या पश्चिमेकडे सह्याद्री पर्वतापासून अरबी समुद्राचा भाग म्हणजे अरबी समुद्र होईल. कोकणच्या पश्चिमेस अरबी किनारपट्टी आहे. निसर्ग सौंदर्याने नटलेले आलादा एक वातावरण अनेक पर्यटकांना आकर्षित करणारे असा कोकण विभाग आहे. या विभागात अनेक प्रेक्षणीय स्थळे आहेत. त्यामुळे या भागात पर्यटकांची गर्दी जाणवते. समुद्र किनाऱ्यावर ती काही शहरांची आर्थिक उसाढाल ही पर्वटन व्यवसायावर अवलंबून आहे. आमची सहल बारामती, फलटण, महाबळेश्वर, पाचगणी, प्रतापगड इत्यादी महाराष्ट्रातील प्रेक्षणीय ठिकाणी आयोजित केली होती.

स्थान :-

महाराष्ट्र हे मध्य भारतातील पश्चिम किनारपट्टी लगत असणारे विकसित राज्य आहे. महाराष्ट्र राज्याचे अक्षवृत्तीय स्थान 16°4' ते 22°13' उतर अक्षवृत्त व रेखावृत्तीय स्थान सहा 72°6' ते 80°9' पूर्व रेखावृत्त असा आहे. महाराष्ट्राची पूर्व-पश्चिम लांबी 800 किलोमीटर असून दक्षिण उतर लांबी 720 किलोमीटर आहे. महाराष्ट्राच्या पश्चिमेस अरबी समुद्र, उत्तरेस गुजरात व मध्य प्रदेश दक्षिणेस गोवा, पूर्वेस आंध्रप्रदेश ही राज्ये येतात. महाराष्ट्र मध्ये अनेक प्रेक्षणीय स्थळे आहेत. त्यातील सह्याद्री पर्वताच्या घाटमाथ्यावर व कोकण या दोन विभागात जास्त पर्यटन स्थळे आहेत. आमची सहल सह्याद्री पर्वतघाट माथ्यावरील महाबळेश्वर व पठार या दोन विभागांमध्ये आयोजित केलेली होती.

प्रवास :-

आमची सहल दिनांक 6 मे 2022 या दिवशी आयोजित केली होती. एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी जायचे म्हणजे प्रवास हा आलाच मग त्यात अनेक प्रकार आले. रेल्वे, बस विमान, जहाज इत्यादी ही प्रवासाची मुख्य साधने आहेत. या पैकी आम्ही मिनीबसने जायचे ठरवले. करमाळा, वाई, पाचगणी, प्रतापगड, महाबळेश्वर, बारामती आमच्या प्रवासाची मुख्य ठिकाणे होती. दिनांक 6 मे 2022 वार शुक्रवार रोजी पहाटे पाच वाजता आम्ही करमाळा बसने प्रवास चालू केला. प्रवासाला जाताना आनंद, उत्साह व



DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

STUDY TOUR REPORT

पुढच्या प्रवासात परिशीला राहिली नव्हती. बस पेक्षा जास्त वेगाने आमचे मन धावत होते. आम्हास आमच्या प्रवासात बरीच ठिकाणी निसर्ग सौंदर्याने नटलेली, त्याचा परिसर दऱ्याळोऱ्याचा, घाटमाथ्यावर काही ठिकाणी सपाटीच्या बागायती क्षेत्राचा इत्यादी गोष्टी प्रवासात आढळून आल्या. आमचा प्रवास दिवसाचा असल्यामुळे संपूर्ण रोजच्या आजूबाजूच्या परिसरात पाहायला मिळत होता. प्रवासात आलेले पहिले ठिकाण म्हणजे भिगवन होय. हे ठिकाण राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक- 65 आणि बारामती - अहमदनगर राज्य महामार्गावर वसलेले आहे. हे ठिकाण महाराष्ट्रातील अनेक लोकांना परिचित आहे. भिगवन या ठिकाणाजवळून मुंबई - चेन्नई हा लोहमार्ग गेलेल आहे. इंदापूर तालुक्यातील भिगवण हे ठिकाण वाहतुकीच्या दृष्टिकोनातून व बाजारपेठेच्या दृष्टीने महत्त्वाचे आहे. त्यानंतर आमच्या प्रवासातील दुसरे ठिकाण बारामती हे . पुणे जिल्ह्यातील बारामती हे शहर शैक्षणिक व औद्योगिक दृष्ट्या विकसित झालेले आहे. बारामती हे वाहतुकीच्या दृष्टिकोनातून हवाई मार्ग, लोहमार्ग, रस्ते मार्ग प्रकारातून वाहतूक चालते. बारामती तालुका हा जल सिंचित असल्यामुळे या परिसरात अनेक लहान मोठे उद्योग विकसित झालेले आहेत. बारामती नंतरचे पुढचे ठिकाण फलटण हे येते. फलटण हे ऐतिहासिक शहर म्हणून ओळखले जाते. फलटण वरून आम्ही वाटर टेशन मार्गे व्हायला पोचलो. वाई शहरांमधून पवित्र अशी कृष्णा नदी कृष्णा नदीच्या दोन्ही तीरांवर वाई हे शहर वसलेले आहे. वाई येथे कृष्णा नदीच्या पात्रात जुने दोऱ्या गणपती मंदिर आहे. वाई या ठिकाणी नदीपात्रातील खडक हा कठीण खडक आहे. वाई या शहरापासून 10 km किलोमीटर अंतरावर धोम धरण कृष्णा नदीवर बांधलेले आहे वाई संपल्यानंतर आम्ही महाबळेश्वर कडे निघालो वाई शहरापासून अवघ्या 20 किलोमीटर अंतरावर पाचगणी हे शहर आहे. पाचगणी हे शहर समुद्रसपाटीपासून 4315 फूट उंचीवर असलेले थंड हवेचे ठिकाण आहे. त्यानंतर पाचगणीपासून 15 किलोमीटर अंतरावर महाबळेश्वर हे थंड हवेचे निसर्गरम्य ठिकाण आहे. आम्ही सुरुवातीला महाबळेश्वर संपल्यानंतर महाबळेश्वर पासून 20km किलोमीटर अंतरावर प्रतापगड या ठिकाणी भेट दिली. प्रतापगड हे समुद्रसपाटीपासून 1077 मीटर उंचीवर आहे. गडाच्या माथ्यावर भवानी मातेचे मंदिर आहे. तसेच छत्रपती शिवाजी महाराजांचा भव्य असा पुतळा आहे. तसेच गडाच्या पायथ्याशी शिवाजी महाराजांवर चाल करून आलेल्या अफजलखानाची समाधी आहे. तसेच छत्रपती शिवाजी महाराजांचा भव्य पुतळा व त्या शेजारी गार्डन आहे. प्रतापगड याठिकाणी आम्ही जेवण करून प्रतापगड पासून पुन्हा महाबळेश्वर कडे प्रवास चालू केला.

प्रतापगडनंतर आम्ही जुने महाबळेश्वर या ठिकाणी गेलो . त्या ठिकाणी स्वयंभू महादेवाचे मंदिर आहे व या मंदिरांमधून सात नद्यांचा उगम होतो. त्या म्हणजे कृष्णा, सावित्री, गायत्री, कोयना, वेण्णा, सरस्वती. या नद्या एकाच ठिकाणी उगम पावून पुढे वेगवेगळ्या दिशेने वाहत जातात. त्यानंतर आम्ही महाबळेश्वर येथील स्वयंभू निर्मित झालेल्या महादेवाची पिंड असलेले महादेवाचे दर्शन घेतल. त्यानंतर पंचमंदिरास भेट दिली. मंदिराचे दर्शन घेतल्यानंतर आम्ही त्याठिकाणी चक्की, पॉकलेट खरेदी केली. त्यानंतर आम्ही महाबळेश्वरमधील पॉईंट बघण्यासाठी निघालो. महाबळेश्वर मध्ये एकूण 52 पॉईंट



आहेत. त्यापैकी आम्ही काही महत्वाचे पॉइंट बघितले. महाबळेश्वर हे थंड हवेचे ठिकाण असून याची समुद्रसपाटीपासून उंची सुमारे 1372 मीटर इतकी आहे.

• प्रेक्षणीय स्थळे

महाबळेश्वर :-

पाचगणी महाबळेश्वर इत्यादी परिसराला महाराष्ट्राचे नंदनवन असे. म्हणतात. भारताचे नंदनवन असणाऱ्या जम्मू कश्मीर मध्ये अशांततेमुळे देशातील व परदेशातील पर्यटकांचा लोंढा आता सातारा जिल्ह्यातील महाबळेश्वर, पाचगणीकडे वळला आहे. येथे येणाऱ्या पर्यटकांची संख्या दिवसेंदिवस वाढ होत आहे. येथे भरपूर पाऊस पडत असल्याने असंख्य प्रकारचे वृक्ष वनस्पती आढळतात. त्यामुळे महाबळेश्वरचे हवामान अतिशय थंड आहे. महाबळेश्वरच्या वनांमध्ये जांभूळ, हिरडा अंजन, आंबा, अंजन. बेहडा. कार्बी, हे प्रमुख पक्ष आहेत. घनदाट अरण्यमुळे बुलबुल, हळदी, सारिक, कोकिला, सुतार, पानकावळा हे पक्षी तर वानर, माकड, साप, ससे, रानडुक्कर, कोल्हे, रानगवे, वाघ इत्यादी प्राणी आढळतात.

महाबळेश्वर चे एकूण क्षेत्रफळ 134 किलोमीटर असून येथील लोकांची प्रमुख भाषा मराठी हिंदी गुजराती व इंग्रजी आहे. महाबळेश्वर चे उन्हाळ्यातील सरासरी तापमान 32 अंश सेल्सिअस व मार्च व जून चे तापमान 16.3 अंश सेल्सिअस असते त्यातील तापमान 13 ते 25 अंश सेल्सिअस असते. महाबळेश्वरला सरासरी वार्षिक प्रजन्य 623 सेंटीमीटर इतके असते. महाबळेश्वर ही एक उत्तम अशी बाजारपेठ असून या बाजारपेठेत प्रामुख्याने चामड्याच्या चपला-बूट, स्ट्रॉबेरी, ब्लॅकबेरी फळे, शुद्ध मध, जॅम, जेली चॉकलेट, फुटाने, रंगीत काट्या, वेताच्या टोप्या, कातडीच्या कलात्मक वस्तू, विविध प्रकारच्या , विविध प्रकारची चॉकलेटी या वस्तू महाबळेश्वर मध्ये मिळतात. महाबळेश्वरमध्ये अनेक प्रेक्षणीय स्थळे आहेत. महाबळेश्वर मध्ये एकूण 52 पॉइंट आहेत. त्यामध्ये विविध प्रकारचे धबधबे सुद्धा पाहावयास मिळतात. आम्ही त्यामधील काही प्रमुख स्थळांना भेटी दिल्या. यामध्ये अर्थरपॉइंट, विंडो पॅन्ट, एल्फिन्स्टन पॉइंट इको पॉइंट, सावित्री पॉइंट किंवा बॉम्बे पॉइंट, सनसेट पॉइंट इत्यादी पॉइंट महत्वाचे आहेत .



महाबळेश्वर येथील पर्यटन केंद्रे:-

इको पॉइंट

केट्स पॉइंट च्या पश्चिम भागातील टोकाला इको पॉइंट असे म्हणतात. या ठिकाणी दिवाळीत दारुगोळ्याचा स्फोट करतात. या ठिकाणी खूप मोठ्याने आवाज व घोषणा देतात व तो प्रतिध्वनी काही ठराविक वेळानंतर आपल्याला ऐकू येतो, परंतु त्यासाठी ठराविक वातावरण आवश्यक असते. हवेचा जोर असेल तरच आपल्याला आवाज तो ऐकता येतो. द घेस रोडचे साडेचार किलोमीटर अंतरावरून पुढे गेल्यास महाबळेश्वर कडून आलेला शंबरी रस्त्याला हा रस्ता मिळतो परत एक जोड रस्त्याला बाण दर्शविले आहेत आणि सोबत नकाशा असेल तर रस्ता चुकण्याची शक्यता फारच कमी असते महाबळेश्वरकडे एलफिस्टन पॉइंट रस्त्याने जावे लागते.

ऑर्थर सीट पॉइंट

सर आर्थर मालेत या इंग्रज अधिकाऱ्यांनी या जागेचा शोध लावला होता. तो इथे बसून सावित्री नदीकडे पाहत . या ठिकाणी त्याने त्याच्या पत्नीला आणि मुलांना गलथान दुर्घटनेत समावले होते. या पॉइंटला ऑर्थर मालेत यांचे नाव पडले, कारण येथे येऊन घर बांधणारा तो पहिला माणूस होता. दक्षिणेकडील खडकाच्या व्यवस्थेची तुलना अमेरिकेतील कोलोरेडोच्या ग्रॅण्ड कॅनियनच्या खडकाशी केली जाते. डाव्या बाजूला खोल दरी सावित्री नदी आणि उजव्या बाजूला एक रीन वेती आहे. महाबळेश्वर मध्ये आपण ज्या ठिकाणी भेट देऊ शकतो, त्यापैकी ऑर्थर सीट हा सर्वात प्रसिद्ध पॉइंट आहे. या पॉइंटला राणी पॉइंट किंवा मादी महल म्हणून ओळखले . समुद्रसपाटीपासून ऑर्थरसीट 1470 मीटर उंच आहे. महाबळेश्वर मार्केट पासून 13 किलोमीटर अंतरावर हे ठिकाण आहे. या ठिकाणचे एक वैशिष्ट्य आहे की जर आपण दरीत कोणतीही वस्तू खाली टाकली तर ती वस्तू हवेच्या दाबामुळे वरच्या दिशेने येताना आपल्याला दिसेल. अर्थाचे असं हा एक मिला बिंदू आहे जिथून कोकण आणि डेक्कन यांचे भौगोलिक भिन्नता स्पष्टपणे दिसून येते. बिंदूच्या अगदी खाली विंगो पॉइंट आहे. अर्थ च्या सीट पॉइंटला भेट देण्यासाठी उत्तम वेळ म्हणजे ऑक्टोबर ते जून. तापमान सर्वत्र मध्यम असते, हिवाळा थंड आणि उन्हाळा मध्यम अशा प्रकारचे वातावरण अनुभवायला मिळते.



महाबळेश्वर मंदिर

महाबळेश्वर शहरापासून 6 किलोमीटर अंतरावर हे मंदिर आहे. महाबळेश्वर मंदिर एक प्राचीन मंदिर आणि मराठा वर्षाचे एक आदर्श उदाहरण आहे. महाबली म्हणून प्रसिद्ध असलेल्या या मंदिरात वर्षभर पर्यटक आणि भाविक येत असतात. हे मंदिर हिंदू मध्ये अत्यंत लोकप्रिय , कारण येथे भगवान शिव भगवान आहेत. डोंगराळ प्रदेशात असलेले हे नयनरम्य मंदिर मराठा साम्राज्याचा आणि त्यांच्या राज्याचा 16 व्या शतका दरम्यान चा गौरव करते. हे मंदिर चंद्रराव मोरे या घराण्यांनी बांधले. भव्य मंदिर पाच फूट भिंतीपासून संरक्षित आहे आणि त्याचे दोन विभाग , अंतर्गत भाग आणि बाह्य भाग. गर्भगृह म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या आतील भागामध्ये शिव देवता आहे. या मंदिराच्या आवारात भगवान शंकराच्या अनेक वस्तू आहेत जसे की त्याचा पलंग, डमरू, विशूळ, त्याच्या पवित्र नंदीची कोरीव मूर्ती आणि कालभैरव (त्याचा अंगरक्षक) येथे शिवाची उपस्थिती योग्यरीत्या परिभाषित करतात.

इंग्रजी या मंदिराचे मुख्य आणि मध्य आकर्षण म्हणजे सहा फूट लांबीचे शिवलिंग असून आपल्याला त्याचे फक्त टोकच दिसते, ज्यामध्ये भगवान शंकराचा अवतार दर्शवलेला . महाबळेश्वर मंदिरात अतिशय निर्मळ आणि अध्यात्मिक वातावरण . वर्षभरात अनेक भाविक शंकराच्या दर्शनासाठी मंदिराला भेट देतात. या जागेवर अतिबळेश्वर मंदिर, आणि पंचगंगा मंदिर अशी जवळपास आपणखी दोन मंदिरे आहेत. महाबळेश्वर मंदिर हे दक्षिण भारतातील प्रमाणित हेमाड वास्तुशिल्प अनुकूल आहे.

पंचगंगा मंदिर

पंचगंगा मंदिर एक अतिशय महत्वाचे अध्यात्मिक स्थान आहे. हे मंदिर कृष्णा, वेण्णा, सावित्री, कोयना आणि गावत्री या पाच नद्यांच्या संगमावर उभारण्यात आले . पंचगंगा मंदिरात एक गोमुख आहे. या गोमुखातून पाच नद्यांच्या संगमाचे पाणी वाहत जाते. हे मंदिर 13 व्या शतकात यादव राजा सिध्ददेव यांनी उभारले होते पंचगंगा मंदिराचे सुशोभीकरण छत्रपती शिवाजी महाराजांनी चंद्रराव मोरे यांच्यामार्फत 16 व्या आणि 17 व्या शतकात केले होते. महाबळेश्वर मधील जुने पंचगंगा मंदिर हे 4500 वर्ष जुने असल्याचे सांगितले जाते. तथापि यादव यासाठी कोणतेही ऐतिहासिक पुरावे कोणी देत नाही.

आपण मंदिराजवळ असलेल्या दुकानात स्मृतिचिन्ह खरेदी करता येतात, रंगबिरंगी हस्तकला बनवलेल्या वस्तू तसेच विविध प्रकारचे चॉकलेट, जेले चॉकलेट , हस्तकलेच्या वस्तू आपल्याला त्याठिकाणी खरेदी करता येतात.



•एलिफंट हेड पॉइंट•

नीडल होल पॉइंट म्हणून ओळखले जाणारे एलिफंट हेड पॉइंट आपल्याला महाबळेश्वर मधील एक आश्चर्यकारक नैसर्गिक दृश्य पहावयास मिळते. हा दगड अगदी हत्तीच्या हस्तितदंत डोक्यासारखे दिसतात जिथे सॉड आणि हत्तीच्या पाया दरम्यानचे चित्र सुईच्या चित्राप्रमाणे दिसते. त्यामुळे त्याचे दुसरे नाव दिले जाते आणि हे महाबळेश्वर मधील सर्वात सुंदर ठिकाणांपैकी एक आहे. तथापि पावसाळा हा महाबळेश्वरला शेट देण्याचा एक चांगला काळ आहे, कारण या ऋतूमध्ये महाबळेश्वरमध्ये पर्यटक आकर्षक असे मोहक दृश्य पहावयास मिळते. सह्याद्री पर्वत रांगेतून वाहणाऱ्या वेगवेगळे धबधबे आपल्याला पाहायला मिळतात.

विल्सन पॉइंट

समुद्रसपाटीपासून 4710 फुट उंचीवर असलेले विल्सन पॉइंट वरील सूर्योदय आणि सूर्यास्त पाहण्याचा आनंद हा त्याठिकाणी वेगळाच असतो. उगवत्या सूर्याच्या दृश्याने आपले जीवन उज्वल होते आणि पुढच्या प्रवासासाठी आपल्यात नवचैतन्य निर्माण होते. पर्यटकांना बसण्यासाठी आणि सुंदर निसर्गाची प्रशंसा करण्यासाठी या ठिकाणी तीन दगडांचे कट्टे तयार केलेले .

विल्सन पॉइंट ला सनराइज् पॉइंट देखील म्हटले जाते. हे महाबळेश्वर मधील सर्वात उंच ठिकाण आहे. यामुळे ते महाबळेश्वर मध्ये जाण्यासाठी सर्वात उत्तम असे ठिकाण आहे. ब्रिटिशांच्या काळात मुंबईचे राज्यपाल लेसली विल्सन यांच्या नावावरून हे नाव दिले गेले . या ठिकाणी आपल्याला सनराइज् सुद्धा पाहता येतो. या ठिकाणी तीन दर्शनीय मनोरे उभारलेले आहेत. या मनोरयातून आपल्याला महाबळेश्वरचे विहंगम दृश्य पाहता येते.

•एल्फिन्स्टन पॉइंट•

1830 मध्ये डॉक्टर मरे यांनी एल्फिन्स्टन पॉइंट चा शोध लावला. हे महाबळेश्वर मधील सर्वात उंच ठिकाणांपैकी एक ठिकाण आहे. एल्फिन्स्टन पॉइंट चे नाव मुंबईच्या कायदेशीर प्रशासनाचे नेते माऊंट स्टुअर्ट एल्फिन्स्टन यांच्या नावावरून ठेवले गेले. या परिसरातील नैसर्गिक सुंदर दृष्यावा यामुळे एल्फिन्स्टन पॉइंट सौंदर्य वाढते आणि महाबळेश्वर



DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

STUDY TOUR REPORT

मध्ये एलफिस्टन पॉइंट सर्वात सुंदर ठिकाण असलेले पहावयास मिळते. या ठिकाणावरून पर्यटक कोयना खोरे, आजूबाजूच्या शेतातील प्रेक्षणीय दृश्यात हरवतात. एलफिस्टन पॉइंट आणि आर्धरसीट पॉइंटच्या दरम्यान असलेल्या कालव्याचाही तितकाच आदर होतो. हे स्थान सावित्री नदीचे उगमस्थान म्हणून ओळखले जाते.

कॅनॉट पीक पॉइंट

कॅनॉट पीक पॉइंट हे ठिकाण महाबळेश्वर मुख्य बाजारपेठेपासून 7 किलोमीटर अंतरावर असून महाबळेश्वर मधील दुसऱ्या क्रमांकाचे उंच ठिकाण आहे. पूर्वी ऑल बिया म्हणून ओळखले जाणारे दुसऱ्या हे चौदावे मीटर उंचीवर स्थित आहे इयुक ऑफ कॅनॉट च्या नावावर हे पर्यटकांना विना लेख आणि कृष्णा वेलीचे नेत्रदीपक दर्शन करते उत्तरेकडील कमर गड राजगड ोरणा पूर्वेस पाचगणी व पसरणी घाट दक्षिणेस अजिंक्यतारा पश्चिमेस प्रतापगड आणि उत्तर पश्चिमेकडील जुन्या महाबळेश्वर समवेत एलफिस्टन पॉइंट अवलोकन केले जाते या टप्प्यावर आपल्याला सूर्यास्त आणि सूर्योदय अतिशय उत्साहवर्धक रित्या पाहता येतो.

*वेण्णा तलाव *

महाबळेश्वर मधील सर्वात प्रसिद्ध पर्यटन स्थळांपैकी एक म्हणजे वेण्णा तलाव. 1942 मध्ये शिवाजी महाराजांचे वंशज श्री आप्पासाहेब महाराज यांनी मानवनिर्मित तलाव बनवला होता. या तलावाचे क्षेत्रफळ 7/8 किलोमीटर बसलेला आहे आणि सभोवतालचा हिरवागार परिसर तलावाच्या सौंदर्यात भर घालतो. हा तलाव एक महाबळेश्वर मधील प्रसिद्ध ठिकाण असून या तलावाच्या किनाऱ्यावर प्रतापसिंह उद्यान आहे. तलावाच्या परिसरात असताना आपल्याला मनोरंजक उपक्रमाचा आनंद घेता येतो. या ठिकाणी आपल्याला नोका विहाराचा आनंद घेता येतो. तसेच घोड्यावरून रपेट करता येते. मजेदार खेळ खेळत येतात. तसेच या ठिकाणी आपली भूक भगवण्यासाठी अनेक रेस्टॉरंट आहेत. तलावर तलावावर फिरताना आपल्याला भाजलेली किंवा उकडलेली मक्याची कणसे तसेच भरपूर प्रमाणात स्ट्रॉबेरी व महाबळेश्वर ची प्रसिद्ध गाजरे खाता येतात. वेळेअभावी हे ठिकाण आम्ही फक्त बस मधून बघितले.

• मंकी पॉइंट •

आर्धरच्या दिशेने खाली दरीत पाहिल्यास महात्मा गांधीजींच्या तीन माकडाची आठवण . वाईट बोल् नका, वाईट ऐक् नका, वाईट पाहू नका, हा संदेश या रानातही आपणास मार्गदर्शन करित असतो. या ठिकाणाला मंकी पॉइंट असे . वाटेत सावित्री व कॅसल रॉक ही स्थळे



लागतात. दोन्ही ठिकाणाहून दरीतील सृष्टी नजरेखाली पाहू वाटते. नभात सूर्य दगांचा लपंडाव सुरू झाला की त्याचे पडसाद दरीत उमटत असतात. सोनेरी किरणावर क्षणात काळ्याकुट्ट दगांचे राज्य येते. एखादी घर अन्न शोधण्यासाठी तळपत असते, त्याप्रमाणे आपला देह सातारा जिल्ह्यात उभा असून नजर रायगड जिल्ह्यातील श् दृष्टी न्याहाळत असते. पावसाळ्यात धुक्याने फसव्या दऱ्या निर्माण केलेले असतात. मंग दरी कोणती आणि रस्ता कोणता ओळखणे पारघ कठीण होत असते.

•सनसेट पॉइंट•

बॉम्बे पॉइंट पॉइंट म्हणून ओळखला जातो. सूर्य मावळाबरोबर राखाडी आणि केशरी गगनचुंबी इमारती ची झलक पाहण्यासाठी लोक येथे मोठी गर्दी करतात. त्या जागेवर चाँकोनी असलेली मोठी मोकळी जागा आहे. दुपारी उशिरा पिकनिकसाठी ही एक आदर्श ठिकाण आहे. बॉम्बे पॉइंट एक अधिकृत ठिकाण आहे जिथून लोक महाबळेश्वर येथे खाती असलेल्या दरीतून सूर्यास्त पाहू शकतात. टेकडीवर उभे राहून तुम्हाला खोऱ्यात सूर्यास्त सूर्यास्त झालेला दिसेल. थंड हवामान आणि आनंददायी वातावरण हे ठिकाण ताजेतवाने करण्यासाठी योग्य ठिकाण आहे. जुन्या पर्यटकांचे आकर्षण असलेले बॉम्बे पॉइंट मध्ये आपल्याला सूर्यास्त पाहता येतो.

पाचगणी मधील मॅप्रो गार्डन

महाबळेश्वर मधील पर्यटकांचे सर्वात लोकप्रिय खरेदीचे आकर्षक ठिकाण म्हणजे मॅप्रो गार्डन होय. हे ठिकाण महाबळेश्वरपासून पाचगणी रोडवरील गुरेघर येथे आहे. त्याठिकाणी चॉकलेट , लहान रोपवाटिका आणि मुलांचे खेळाचे आकर्षक ठिकाण आहे. या ठिकाणी एक रेस्टॉरंट आहे.तसेच स्ट्रॉबेरी शेक, आईस्क्रीम, फळाचे फळाचे सलाड यासारखे खाद्यपदार्थ या ठिकाणी भेटतात. या ठिकाणी आपल्याला पाहिजे ती खरेदी करता येते. त्यामध्ये , मुरंबा, मसाले, सरबतचे विविध प्रकार चॉकलेट चॉकलेटचे विविध प्रकार खरेदी करता येते. यामध्ये खूप आकर्षक असा बगीचा आहे. आम्ही या ठिकाणी भरपूर प्रमाणात खरेदी केली. तसेच हे ठिकाण अतिशय सुसज्ज अशा बागेत बनवलेले असल्याने हे ठिकाण पर्यटकांना खूपच आकर्षक वाटते.



***प्रतापगड*:-**

महाबळेश्वर- महाड रस्त्यावर 20 किलोमीटर अंतरावर प्रतापगड चा इतिहास प्रसिद्ध किल्ला आहे. गडाच्या मध्यापर्यंत चार चाकी वाहनाचा रस्ता आहे. गडाच्या माथ्यावर भवानीमातेचे मंदिर आहे. गडाच्या मध्यापर्यंत वाहनाची सोय असल्यामुळे पर्यटकांना चालण्याचा फारसा त्रास पडत नाही. अगदी थोड्याच पायऱ्या चढल्या लागतात. समुद्रसपाटीपासून सुमारे 1077 मीटर उंचीवर असलेला हा किल्ला इसवी सन 1657 मध्ये मोरोपंत पिंगळे यांनी बांधून घेतलेला . छत्रपती शिवाजी महाराज व अफजल खान यांच्या भेटीमुळे हा किल्ला मराठ्यांच्या इतिहासात अजरामर झालेला आहे. गडाच्या पायथ्याशी अफजलखान आणि सय्यद बंडा यांच्या कबरी . गडाच्या माथ्यावर भवानी मातेचे दगडी मंदिर आहे. देवीची काळा पाषाणाची मूर्ती अत्यंत तेजस्वी दिसते. जवळच रामदास स्वामिनी बांधलेले हनुमान मंदिर पाहावयास मिळते .तसेच केदारेश्वराचे मंदिर देखील त्या ठिकाणी आहे. प्रतापगडाच्या त्रिशतकी वर्षानिमित्त 1957 तत्कालीन पंतप्रधान पंडित जवाहरलाल नेहरू यांच्या हस्ते गडावर शिवाजी महाराजांचा भव्य अश्वासक पुतळा उभारण्यात आला आहे. पूर्वी प्रतापगडाला घोरण्याचा डोंगर असे म्हणत.कोकणात उतरण्याची वाट येथूनच जात आहे.

प्रमुख शहरे

पाचगणी:-

महाबळेश्वरच्या पूर्वेला 20 किलोमीटर अंतरावर पाचगणी हे शहर आहे. महाबळेश्वर प्रमाणेच पाचगणीदेखील सहयाद्री पर्वताच्या माथ्यावर बसलेले सपाट मैदानावर आहे. पाचगणी मधील हवामान अतिशय थंड असून त्या ठिकाणी भरपूर हिरवीगार वनसंपदा असल्याने पाचगणीच्या सौंदर्यामध्ये भर घालते. पाचगणी मध्ये खूप मोठ्या प्रमाणावर स्ट्रॉबेरी, ब्लॅकबेरी, रासबेरी या विदेशी फळांचे उत्पादन मोठ्या प्रमाणावर घेतले जाते. पाचगणी येथे अनेक महत्वाचे पॉइंट आहेत. त्यामधील टेबललॅंड सिडनी पॉइंट, बेबी पॉइंट, मेहेरबाबाची गुहा, केदारेश्वराचे मंदिर कार्तिकस्वामी गुहा इत्यादी आहेत. पाचगणी मध्ये अनेक ठिकाणी आपल्याला निवासी शाळा पाहावयास मिळतात. तसेच डॉन अॅकॅडमी यासारखे सुमारे 16 निवासी विद्यालय . पाचगणी मधील लोकांचा मुख्य व्यवसाय पर्यटन असून या ठिकाणी पर्यटकांसाठी 70 हॉटेल्स आहेत.



पाचगणीमध्ये प्रसिद्ध असे मॅप्रो गार्डन आहे. त्यामध्ये आपल्याला विविध प्रकारची खरेदी करता येते. त्यामध्ये स्ट्रॉबेरी, चॉकलेट, जेली, विविध प्रकारचे सरबत, विविध प्रकारच्या वस्तू आपल्याला त्या ठिकाणी खरेदी करता येतात. पाचगणी हे शहर अतिशय महत्वाचे शहर असल्याने या ठिकाणी कोणत्या ना कोणत्या चित्रपटाचे चित्रीकरण चालू असते. पाचगणी हे शहर एक शैक्षणिक शहर म्हणून सुद्धा ओळखले. पाचगणी हे शहर सुंदर आणि रम्य ठिकाण आहे. या ठिकाणातील छोटीशी टुंगदार घरे पर्यटकांचे मन मोहित करतात.

वाई:-

सातारा जिल्ह्याच्या वायव्य दिशेला असलेल्या वाई तालुक्याचे वाई शहर हे मुख्य ठिकाण आहे. पुणे-बंगलोर हा राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक- 4 वाई तालुक्यातून जातो. वाईपासून हा महामार्ग 10 किलोमीटर अंतरावर आहे. कृष्णा नदी वाई शहरातून जाते. त्यामुळे या भागांमध्ये शेतीला पाणी पुरवठाची साधने भरपूर असल्यामुळे वाई शहरांमध्ये बागायती पिके, भाजीपाला, फळांची पिके भरपूर प्रमाणात घेतली जातात. वाई शहरांमध्ये पौराणिक टोल्या गणपतीचे मंदिर कृष्णा नदीच्या काठावर आहे. वाई मध्ये अनेक शैक्षणिक व सांस्कृतिक संस्था कार्यरत आहेत. वाईत कृष्णा नदीच्या संगम दगडी घाट व मंदिरे आहेत. त्यामुळे वाईला तीर्थक्षेत्राचा दर्जा प्राप्त झालेला आहे. या परिसरात अनेक लहान मंदिरे असलेली पाहावयास मिळतात. सुमारे 2000 वर्षांपूर्वीची बौद्ध लेणी लोहारे या गावा जवळ आहेत. पांडवगड, चंदनचंदन, रायरेखर, कमळगड, वैराटगड हे इतिहासप्रसिद्ध किल्ले. वाई तालुक्याच्या पश्चिम भागात जोर गावाजवळ वेदगंगा नदीचे खोरे आहे तर जांभळी गावाजवळ कमंडळू उर्फ वळखी नदीचे खोरे आहे. या दोन्ही नद्या कृष्णेच्या उपनद्या आहेत. येथील घनदाट अरण्यमध्ये वनभ्रमंतीचा आनंद घेता येतो. या परिसरातच बलकवडी, जांभळी आणि धोन अशी तीन धरणे आहेत. असा हा ऐतिहासिक दृष्ट्या महत्वाचा, भौगोलिक दृष्ट्या विविधतेने सजलेल्या, सामाजिक दृष्ट्या एकात्मतेने वागणारा वाई परिसर पर्यटकांना पाहायला मिळतो. वाई हा भाग आर्थिक दृष्ट्या फारसा संपन्न नसला तरी येथील माणसांची मने सुसंस्कृत असल्याची आपल्याला अनुभूती येते.

फलटण:-

फलटण हे शहर सातारा जिल्ह्यातील तालुक्याचे ठिकाण आहे. फलटण हे शहर ऐतिहासिक शहर म्हणून सुद्धा ओळखले जाते. या शहरांमध्ये एक वरिष्ठ महाविद्यालय, हायस्कूल, लॉ कॉलेज, बी एड कॉलेज, अ‍ॅग्री कॉलेज असून फलटण हे शहर मुख्य बाजारपेठ म्हणून सुद्धा ओळखले जाते. या ठिकाणी कॅनॉल असल्याने फलटणचे खूप विकास झालेल्या



DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

STUDY TOUR REPORT

पाहावयास मिळतो. फलटणमध्ये एक सहकारी तत्वावर असणारा साखर कारखाना आहे. या ठिकाणी जुने श्रीराम मंदिर प्रसिद्ध आहे. फलटण हे शहर औद्योगिक, आर्थिक व सामाजिक दृष्ट्या पुढारलेले शहर आहे.

बारामती:-

बारामती हे शहर पुणे जिल्ह्यातील तालुक्याचे ठिकाण आहे. बारामती हे नाव उच्चारताना शरद पवार यांचे गाव असे संबोधले जाते. बारामती हे शहर शैक्षणिक शहर असून या शहरांमध्ये विद्या प्रतिष्ठान व शारदानगर ही शिक्षणासाठी प्रसिद्ध असलेली ठिकाणे आहेत. विद्या प्रतिष्ठान येथे सर्व प्रकारच्या शिक्षणाच्या सोयी उपलब्ध आहेत. त्यामध्ये आर्ट कॉलेज सायन्स कॉलेज, लॉ कॉलेज, मेडिकल कॉलेज, कॉमर्स कॉलेज, इंग्लिश अरिंग कॉलेज, बायोटेक्नॉलॉजी कॉलेज आहेत. बारामती येथे रेल्वे टेशन आहे. याठिकाणी हवाई वाहतूक, रेल्वे व रस्ते अशा तिन्ही प्रकारची वाहतूक होते. बारामती ही एक उत्तम बाजारपेठ म्हणून प्रसिद्ध आहे. बारामती हे शहर औद्योगिक, सांस्कृतिक, राजकीय, सामाजिक व आर्थिकदृष्ट्या प्रगत असलेले शहर आहे. बारामती हे शहर सोन्याच्या व्यापारासाठी सुद्धा प्रसिद्ध आहे. बारामती हे शहर सर्व सोयींनी युक्त आहे.

परतीचा प्रवास:-

आम्ही महाबळेश्वर-प्रतापगड ही पर्यटनची प्रसिद्ध ठिकाणे पाहून झाल्यानंतर रात्री 8:30 वाजता पाचगणी हे शहर सोडले. आमचा रात्रीचा प्रवास चालू झाला. आम्ही मुंबई-बंगलोर महामार्गावर हॉटेल स्वराज्य या ठिकाणी संध्याकाळचे जेवण करून आम्ही करमाळ्याच्या दिशेने प्रवास चालू केला. आमचा प्रवास हा फलटण - बारामती - भिगवन मार्ग करमाळा असा होता. आम्ही पहाटे 4:00 वाजता करमाळा या ठिकाणी पोहोचलो व आमची सहल त् अतिशय खेळीमेळीच्या वातावरणामध्ये पार पडली. आमची सहल ही अतिशय नियोजन पद्धतीने पार पाडल्याबद्दल भूगोल विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. विजया गायकवाड मॅडम, प्रा. बनकर सर, प्रा. जगताप सर यांचे आम्ही सर्व विद्यार्थी ऋणी आहोत.

Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, कर्नाळा

धन्यवाद.....

Principal
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

भूगोल विभाग



वाई, महाराष्ट्र, भारत

06/05/2022 03.46AM

Lat 18.401868° Long 75.191519°

Plus Code : 7JCQC52R+PJ

India Standard Time

Note : Captured by GPS Map Camera



वाई, महाराष्ट्र, भारत

06/05/2022 03.46AM

Lat 18.401868° Long 75.191519°

Plus Code : 7JCQC52R+PJ

India Standard Time

Note : Captured by GPS Map Camera





महाबळेश्वर, महाराष्ट्र, भारत

06/05/2022 11.59AM

Lat 18.401868° Long 75.191519°

Plus Code : 7JCQC52R+PJ

India Standard Time

Note : Captured by GPS Map Camera



महाबळेश्वर, महाराष्ट्र, भारत

06/05/2022 11.59AM

Lat 18.401868° Long 75.191519°

Plus Code : 7JCQC52R+PJ

India Standard Time

Note : Captured by GPS Map Camera



227



Vidya Vikas Mandal's

YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA

Karmala, Dist-Solapur

FIELD WORK

REPORT

(Visit to LIC Office)

Organized by

Dept. of Commerce

Academic year 2021-22

YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA



Karmala Dist-Solapur

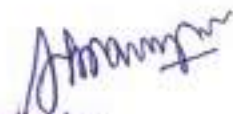
Dept. of Commerce

Field work

Academic year 2021-22

INDEX	
1	Notice / Permission letters.
2	Students List
3	Report/Outcomes / Feed Back
4	Photo

Head
Department of Commerce & Management
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur


Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur


Principal
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



विद्या विकास मंडळचे

यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा जि. सोलापूर
YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA
KARMALA, DIST-SOLAPUR



Accrediated by NAAC " B⁺ " Grade

Web Site: www.ycmkarmala.org Email: ycmkarmala@gmail.com

Jr. College Code No: J - 24. 03. 001 Phone/Fax No. 02182 - 220552

Principal: Dr. L.B.Patil (M.A.Ph.D)

संदर्भ:- वायसीएमके/ /2021-22

दिनांक :- 5 / 1 / 2022

NOTICE

All the student of commerce & management B.Com I

student are informed that visit the LIC of India Br. Karmala Solapur.

Under the field as per university sllabus on **7/1/2022** All students of

B.Com I. will be in college at **9.30** am attend on time

Head comm. & mgt.
Head

Department of Commerce & Management
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Principal
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

शैक्षणिक प्रकल्प अहवाला अंतर्गत क्षेत्र भेट परवानगी अर्ज

डॉ. विजय बिले
कॉमर्स व मॅनेजमेंट
य.च.मा. करमाळा
दि. ०५/०१/२०२२

प्रति,
मा प्राचार्य
यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय
करमाळा जि- सोलापूर

विषय: प्रकल्प अहवाला अंतर्गत क्षेत्र भेट परवानगी बाबत...

मोहदय,

उपरोक्त विषयास अनुसरून विनंती कि, आपल्या महाविद्यालयातील कॉमर्स विभागातील वी. कॉम. 1 मधील विद्यार्थ्यांची प्रकल्प अहवाला अंतर्गत क्षेत्र **L.I.C. OF INDIA Branch karmala Dist: Solapur** येथे ०५/०१/२०२२ रोजी नियोजित आहे. तशी कृपया प्रकल्प अहवाल अभ्यासासाठी परवानगी देण्यात यावी. हि विनंती.

कळावे,

आपला विश्वासू,



डॉ. विजय कोंडीबा बिले

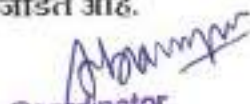
Head

Department of Commerce & Management
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



सोबत

१. विद्यार्थी यादी जोडत आहे.


Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



विद्याविकासमंडळाचे,



यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा, जि. सोलापूर

YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA

KARMALA, DIST-SOLAPUR

Accredited by NAAC "B" Grade

Website: www.ycmkarmala.org / Email: ycmkarmala@gmail.com

Jr. College Code No: - J - 24. 03. 001. Phone/Fax No. (02182) 220552

Principal: Dr. Patil L. B. (M. A., Ph. D.)

जावक क्र./वाय.सी.एम.के./२०२१-२०२२

दि.०५/०१/२०२२

प्रति,
ग. शाखाधिकारी,
L.I.C. of INDIA
Branch Karmala
Dist. Solapur

विषय: प्रकल्प अहवाला अंतर्गत क्षेत्र भेट परवानगी बाबत...

महोदय,

उपरोक्त विषयास अनुसरून आमच्या महाविद्यालयातील बी. कॉम. भाग 1 या वर्गातील विद्यार्थी आपल्या प्रकल्प अहवाला अंतर्गत क्षेत्र L.I.C. OF INDIA Branch Karmala Dist: Solapur येथे दिनांक ०७/०१/२०२२ रोजी विद्यापीठ अभ्यासक्रमानुसार L.I.C. चे कामकाज पाहण्यासाठी व practical Work करण्यासाठी आपल्या कार्यालयास भेट देणार आहेत.

तरी कृपया सदरील भेटीस परवानगी देण्यात यावी ही विनंती.

कळावे,

आपला विश्वासू,

Head

Department of Commerce & Management
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

सोबत. • विद्यार्थी यादी जोडत आहे.



Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

प्राचार्य

Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



**VIDYA VIKAS MANDAL'S
YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA KARMALA**



Academic Year :2021-2022

B.Com. I				
SR.NO.	YEAR	Student Full Name	STUDENT ENROLLMENT NUMBAR	DATEOF ENROLMENT
1	2021-2022	SHINDE SHUBHANGI VITTHAL	1	Jun-21
2	2021-2022	BHAND OMKAR HARIBHAU	2	Jun-21
3	2021-2022	SHINDE ANUJA HANUMANT	3	Jun-21
4	2021-2022	DHERE AMRUTA PRAKASH	4	Jun-21
5	2021-2022	SHINDE TANUJA BIBHISHAN	5	Jun-21
6	2021-2022	DAMODARE SAKSHI VIKAS	6	Jun-21
7	2021-2022	SHIRASKAR ADITI TULSHIDAS	7	Jun-21
8	2021-2022	RODAGE SANDHYA BABAN	8	Jun-21
9	2021-2022	NANAWARE SUPRIYA RAJENDRA	9	Jun-21
10	2021-2022	DHAREKAR BHARATI SAMBHAJI	10	Jun-21
11	2021-2022	NALWADE SAKSHI SANDIP	11	Jun-21
12	2021-2022	CHAVAN AISHWARYA JALINDAR	12	Jun-21
13	2021-2022	PATHAN SANIYA AMIN	13	Jun-21
14	2021-2022	SHINDE VARSHA ADINATH	14	Jun-21
15	2021-2022	BARATE SUJATA DILIP	15	Jun-21
16	2021-2022	GHOLAP ROHIT GANESH	16	Jun-21
17	2021-2022	KAMBLE JYOTI SANJAY	17	Jun-21
18	2021-2022	BORATE KAJAL SHIVAJI	18	Jun-21
19	2021-2022	KHARSADE VAISHNAVI ANIL	19	Jun-21
20	2021-2022	CHAVAN AARTI BAPU	20	Jun-21
21	2021-2022	BHOSALE BHAKTI SANTOSH	21	Jun-21
22	2021-2022	THORABOLE SHREYA SHIRISH	22	Jun-21
23	2021-2022	BABAR PRAJAKTA SUNIL	23	Jun-21
24	2021-2022	MUSALE ANJALI VILAS	24	Jun-21
25	2021-2022	SONAVANE ROHINI VIKRAM	25	Jun-21
26	2021-2022	BARADE VAISHNAVI SANTOSH	26	Jun-21
27	2021-2022	PISAL MANISHA VISHNU	27	Jun-21
28	2021-2022	JADHAV TANUJA ISHWAR	28	Jun-21
29	2021-2022	MAHINDRAKAR ANJALI PRAVIN	29	Jun-21
30	2021-2022	FUNDE ANKITA LAXMAN	30	Jun-21
31	2021-2022	DOLARE PRAVIN MAHENDRA	31	Jun-21
32	2021-2022	TARANGE AVINASH NEMCHAND	32	Jun-21
33	2021-2022	VEER SHIVANI VILAS	33	Jun-21
34	2021-2022	MUSALE RINA SUNIL	34	Jun-21
35	2021-2022	MUJAWAR SANIYA AMIN	35	Jun-21
36	2021-2022	MOHOLKAR ANKITA ASHOK	36	Jun-21
37	2021-2022	MUSALE RAKHI SUNIL	37	Jun-21
38	2021-2022	DHUMAL YOGESH DILIP	38	Jun-21
39	2021-2022	NALWADE LAXMAN SUNIL	39	Jun-21
40	2021-2022	KSHIRSAGAR SUVARNA BADRINARYAN	40	Jun-21
41	2021-2022	AWATADE RUSHIKESH UDDHAV	41	Jun-21



42	2021-2022	MANSUKE SHIVAM SANTOSH	42	Jun-21
43	2021-2022	MANJULE VAIBHAV ANNA	43	Jun-21
44	2021-2022	NALAWADE VAISHNAVI SUBHASH	44	Jun-21
45	2021-2022	PATHADE RUTUJA SANJAY	45	Jun-21
46	2021-2022	ARKILE MADHURANI SANTOSH	46	Jun-21
47	2021-2022	SHENDAGE VRUSHALI DHANANJAY	47	Jun-21
48	2021-2022	CHAVAN KADAMBARI DASHRATH	48	Jun-21
49	2021-2022	JAGTAP SWAPNALI MOHAN	49	Jun-21
50	2021-2022	VEER PRACHI RAJARAM	50	Jun-21
51	2021-2022	ADSUL KIRTI SANJAY	51	Jun-21
52	2021-2022	DHAVALEPATIL SIDDHI ARVIND	52	Jun-21
53	2021-2022	MARKAD ROHIT ANIL	53	Jun-21
54	2021-2022	DEVMANE OMKAR BHIMRAO	54	Jun-21
55	2021-2022	PAWAR AKSHATA DATTATRAY	55	Jun-21
56	2021-2022	SHINDE SONALI SOMNATH	56	Jun-21
57	2021-2022	PADWALE TANISHA GOKUL	57	Jun-21
58	2021-2022	NIMBALKAR DIPALI UDDHAV	58	Jun-21
59	2021-2022	KUMBHAR RENUKA CHANGADEV	59	Jun-21
60	2021-2022	RODAGE SHRUTI SHIVAJI	60	Jun-21
61	2021-2022	SHINDE SAKSHI TATYA	61	Jun-21
62	2021-2022	DIXIT SAKSHI RAJENDRA	62	Jun-21
63	2021-2022	NANWARE NAMRATA GANESH	63	Jun-21
64	2021-2022	NARSALE AMRUTA VIJAY	64	Jun-21
65	2021-2022	PATIL GAYATRI SURESH	65	Jun-21
66	2021-2022	TALEKAR RAVINDRA MANIK	66	Jun-21
67	2021-2022	SALUNKE PRATAP DATTATRAY	67	Jun-21
68	2021-2022	GARAD SHIVANI RAJENDRA	68	Jun-21
69	2021-2022	DALAVI GAUTAM BHAUSAHEB	69	Jun-21
70	2021-2022	SHINGARE PUNAM PRABHAKAR	70	Jun-21
71	2021-2022	KUMBHAR AMRUTA ANKUSH	71	Jun-21
72	2021-2022	LONDHE RUTUJA HANUMANT	72	Jun-21
73	2021-2022	BADAL VANDANA BHAGVAN	73	Jun-21
74	2021-2022	SHINDE KAJAL ANNA	74	Jun-21
75	2021-2022	SHINDE KALYANI DHANANJAY	75	Jun-21
76	2021-2022	PATIL DHANASHRI PRABHAKAR	76	Jun-21
77	2021-2022	GHARBUDE ASAVARI PRAVIN	77	Jun-21
78	2021-2022	KALE KOMAL MACHHINDRA	78	Jun-21
79	2021-2022	CHAUDHARI ROHIT RAJABHAU	79	Jun-21
80	2021-2022	SURYWANSHI MAYURI VILAS	80	Jun-21
81	2021-2022	JAVERI SHRUTI MUKUND	81	Jun-21
82	2021-2022	NIKAM ANKITA AJINATH	82	Jun-21
83	2021-2022	MANE ROHAN GANESH	83	Jun-21
84	2021-2022	SHELAKE RAM SHAHAJI	84	Jun-21
85	2021-2022	SARANGKAR ADITYA PARASHURAM	85	Jun-21
86	2021-2022	GADE AJAY DINESH	86	Jun-21
87	2021-2022	DAGADE KRUSHNA LAHU	87	Jun-21
88	2021-2022	VALEKAR PRANITA BALASAHEB	88	Jun-21
89	2021-2022	DEVMANE SHRADDHA ASHOK	89	Jun-21
90	2021-2022	KUCHEKAR SHITAL SUNDARRAO	90	Jun-21
91	2021-2022	JADHAV BHAGYASHRI HANUMANT	91	Jun-21



92	2021-2022	FUKE POOJA DATTATRAY	92	Jun-21
93	2021-2022	LANDE BHARAT YUVRAJ	93	Jun-21
94	2021-2022	BHANDWALKAR ABHIJIT KALYAN	94	Jun-21
95	2021-2022	GHANVAT SHRADDHA SHANKAR	95	Jun-21
96	2021-2022	JADHAV REVANNATH ROHIDAS	96	Jun-21
97	2021-2022	SHINDE SWPNIL DADASAHEB	97	Jun-21
98	2021-2022	KALE AMRUTA NANDKUMAR	98	Jun-21
99	2021-2022	DUDHE NEHA RAJENDRA	99	Jun-21
100	2021-2022	SAYYAD AYESHA TABRESH	100	Jun-21
101	2021-2022	MULANI JUNED MAULA	101	Jun-21
102	2021-2022	RAUT SHITAL ANIL	102	Jun-21
103	2021-2022	DIWATE KAJAL RAGHUNATH	103	Jun-21
104	2021-2022	BHARTI ADITYA GANESH	104	Jun-21
105	2021-2022	VEER VIKRANT SANDIPAN	105	Jun-21
106	2021-2022	BICHITKAR SHITAL BALU	106	Jun-21
107	2021-2022	JADHAV PRANJALI SHIVAJI	107	Jun-21
108	2021-2022	BORADE SHUBHANGI VIJAY	108	Jun-21
109	2021-2022	SONI AKSHAY GANESH	109	Jun-21
110	2021-2022	PASANGRAV ANIKET ASHOK	110	Jun-21
111	2021-2022	CHAVAN PRADIP ANNSAHEB	111	Jun-21
112	2021-2022	DHERE ARATI RAJENDRA	112	Jul-21
113	2021-2022	PATHADE PRATIKSHA HARILAL	113	Jul-21
114	2021-2022	KALE AJAY VIJAYKUMAR	114	Jul-21
115	2021-2022	PATIL NIVAS BHANUDAS	115	Jul-21
116	2021-2022	JADHAV YOGITA RAMESH	116	Jul-21
117	2021-2022	PAWAR SUPRIYA MADHUKAR	117	Jul-21
118	2021-2022	BARADE NIKITA RAJENDRA	118	Jul-21
119	2021-2022	UDAGE SANDESH ZELEANNA	119	Jul-21
120	2021-2022	SAYYAD SUMAIYYA MANSAR	120	Jul-21
121	2021-2022	TAMBOLI MUSKAN AHMAD	121	Jul-21
122	2021-2022	JADHAV RAHUL ANNA	122	Jul-21
123	2021-2022	DHERE SAINATH SHIVAJI	123	Jul-21
124	2021-2022	MASKE SANDIP JANARDHAN	124	Jul-21
125	2021-2022	MEHATTAR SAHIL SUNIL	125	Jul-21
126	2021-2022	MOHITE KIRAN GOKUL	126	Jul-21
127	2021-2022	SHAIKH AFTAB MEHABUB	127	Jul-21
128	2021-2022	ANDHALKAR RAHUL UMAKANT	128	Jul-21
129	2021-2022	JAIN KUSHAL SANDEEP	129	Jul-21
130	2021-2022	BHALERAO KAUSTUBH KAMLAKAR	130	Jul-21
131	2021-2022	JAGDALE ADINATH VIJAY	131	Jul-21
132	2021-2022	VALEKAR MEGHA ASHOK	132	Jul-21
133	2021-2022	GAVALI MONALI CHHAGAN	133	Jul-21
134	2021-2022	CHAVAN TUSHAR JALINDAR	134	Jul-21
135	2021-2022	DEVARE VIKAS NANA	135	Jul-21
136	2021-2022	ZANZANE PRACHI MAHESH	136	Jul-21
137	2021-2022	GOME LINGESHWAR HANUMANT	137	Jul-21
138	2021-2022	SALUNKE OMKAR JALINDAR	138	Jul-21
139	2021-2022	SHINDE MAYUR RAJENDRA	139	Jul-21
140	2021-2022	JADHAV ROHAN RAJENDRA	140	Jul-21
141	2021-2022	SHAIKH MUSKAN SALIM	141	Jul-21



142	2021-2022	MULANI PARVIN SHABBIR	142	Jul-21
143	2021-2022	JADHAV PRACHI RAMDAS	143	Jul-21
144	2021-2022	PAWAR RAJESH LAXMAN	144	Jul-21
145	2021-2022	SATAV RAVIKANT HANUMANT	145	Jul-21
146	2021-2022	BAGAL AISHWARYA ANAND	146	Jul-21
147	2021-2022	NARSALE NEHA SANTOSH	147	Jul-21
148	2021-2022	TORADMAL KOMAL RAMDAS	148	Jul-21
149	2021-2022	NANAVARE RESHMA ASHOK	149	Jul-21
150	2021-2022	CHAVAN MEGHANA RAMRAO	150	Jul-21
151	2021-2022	GAVALI SAKSHI BABASAHEB	151	Jul-21
152	2021-2022	ZINJADE HARSHAL SHANTILAL	152	Jul-21
153	2021-2022	KHARADE RUPESH TULASHIRAM	153	Jul-21
154	2021-2022	KALE POOJA SANDIP	154	Jul-21
155	2021-2022	GAIKWAD NIKITA SURESH	155	Jul-21
156	2021-2022	URMUDE KOMAL BAPURAV	156	Jul-21
157	2021-2022	BHORE TRUPTI ASHRU	157	Jul-21
158	2021-2022	KAMATE ADITYA SUNIL	158	Jul-21
159	2021-2022	PHUTANE KOMAL SANJAY	159	Jul-21
160	2021-2022	PALANGE GAURI ISHWAR	160	Jul-21
161	2021-2022	KADAM DIKSHA BHARAT	161	Jul-21
162	2021-2022	GAWADE NEHA NAMDEV	162	Jul-21
163	2021-2022	SHINDE SONALI RAVSAHEB	163	Jul-21
164	2021-2022	PANSARE NEHA RAJENDRA	164	Jul-21
165	2021-2022	MAVALKAR DATTATRAY EKNATH	165	Jul-21
166	2021-2022	JOSHI ASHITOSH RAHUL	166	Jul-21
167	2021-2022	SHINDE SHWETA HANUMANT	167	Jul-21
168	2021-2022	SARADE SANKET ABASAHEB	168	Jul-21
169	2021-2022	BHAVAR SHUBHAM DATTATRAY	169	Jul-21
170	2021-2022	BICHITKAR MAHENDRA TUKARAM	170	Jul-21
171	2021-2022	DHERE ROHIT SURYAKANT	171	Jul-21
172	2021-2022	MOHOLKAR PUNAM SHRIRANG	172	Jul-21
173	2021-2022	GADHAVE SAKSHI DEVIDAS	173	Jul-21
174	2021-2022	SHINDE SUJATA SHARAD	174	Jul-21
175	2021-2022	BHAWAR PRIYANKA SANTOSH	175	Jul-21
176	2021-2022	KOTHAWALE GOKUL KANTILAL	176	Jul-21
177	2021-2022	DHAGATE DATTATRAY MARUTI	177	Jul-21
178	2021-2022	MASKAR SWAPNIL KUNDLIK	178	Jul-21
179	2021-2022	BADAR SAKSHI DHANANJAY	179	Jul-21
180	2021-2022	NALE RUPALI MARUTI	180	Jul-21
181	2021-2022	KAVALE SHRIRAM PANDIT	181	Jul-21
182	2021-2022	MORE SANDHYARANI SUNIL	182	Jul-21
183	2021-2022	RODE PRACHI BHAUSAHEB	183	Jul-21
184	2021-2022	DONGARE SANIKA BABAN	184	Jul-21
185	2021-2022	JAGTAP DIPALI RAJENDRA	185	Jul-21
186	2021-2022	RAUT ROHIT SUBHASH	186	Jul-21
187	2021-2022	MASKAR MAHESH MAHADEV	187	Jul-21
188	2021-2022	SURVASE SOMNATH BALU	188	Jul-21
189	2021-2022	BHOSALE RUSHIKESH MADHAV	189	Jul-21
190	2021-2022	PADULE SHAHAJI BALASAHEB	190	Jul-21
191	2021-2022	WAYKAR RADHABAI EKNATH	191	Jul-21



192	2021-2022	SHINGATE PALLAVI RAJENDRA	192	Jul-21
193	2021-2022	CHORMALE ANUJA BABAN	193	Jul-21
194	2021-2022	GHADGE JYOTI UTTAM	194	Jul-21
195	2021-2022	GHADGE REVATI RAVSAHEB	195	Jul-21
196	2021-2022	KALEL SANIKA SANJAY	196	Jul-21
197	2021-2022	ZINJADE GAURAV SHRIKANT	197	Jul-21
198	2021-2022	HARALE OMKAR RAJARAM	198	Jul-21
199	2021-2022	TEMBALE VAISHNAVI SHIVAJI	199	Jul-21
200	2021-2022	HARE NEHA SHANTILAL	200	Jul-21
201	2021-2022	PAWAR PRATIMA TUKARAM	201	Jul-21
202	2021-2022	MITE TEJSHREE DATTATRAY	202	Jul-21
203	2021-2022	WAGH ROHIT MAHADEV	203	Jul-21
204	2021-2022	SURYAWANSHI KOMAL PAMAN	204	Jul-21
205	2021-2022	TALEKAR KESHAV BALASAHEB	205	Jul-21
206	2021-2022	BADE AKASH DHANANJAY	206	Jul-21
207	2021-2022	GUTAL SHRIKANT BABAN	207	Jul-21
208	2021-2022	LAVALE HEMANT BALU	208	Jul-21
209	2021-2022	GHADGE MADHAV ARJUN	209	Jul-21
210	2021-2022	WAYASE DINESH EKNATH	210	Jul-21
211	2021-2022	UGHADE SAMADHAN BIBISHAN	211	Jul-21
212	2021-2022	GHARBUDE UMESH CHAURANG	212	Jul-21
213	2021-2022	LAWALE VISHAL SHRIRAM	213	Jul-21
214	2021-2022	MORE AJAY BHIMRAO	214	Jul-21
215	2021-2022	RODE BHAVANA SANTOSH	215	Jul-21
216	2021-2022	KALE SAKSHI RANGNATH	216	Jul-21
217	2021-2022	KIRVE CHAITRALI SANJAY	217	Jul-21
218	2021-2022	BHARTI ABHAY DIPAK	218	Jul-21
219	2021-2022	JADHAV GITANJALI BHARAT	219	Jul-21
220	2021-2022	SARADE SAGAR SURESH	220	Jul-21
221	2021-2022	BHALERAO PRAKASH SURESH	221	Jul-21
222	2021-2022	PAWAR SUJIT UTTAM	222	Jul-21
223	2021-2022	GAIKWAD YOGESH SURESH	223	Jul-21
224	2021-2022	GHOOGARE SAKSHI SHIVAJI	224	Jul-21
225	2021-2022	KOTMIRE GAURAV SUNIL	225	Jul-21
226	2021-2022	SHINDE SHIVRATNA SANTOSH	226	Jul-21
227	2021-2022	MULANI SOHEL JABBAR	227	Jul-21

Head
Department of Commerce & Management
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala-413203, Dist. Solapur

Principal
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

भारतीय आयुर्विमा महामंडळ
करमाळा शाखा



वैयक्तिक माहिती / प्रतिक्रिया फॉर्म

- १) संपूर्ण नाव. :- SHINDE SHUBHANGI VITAL
- २) वडिलांचे नाव व व्यवसाय. :- विठ्ठल अमिल शिंदे - शेतकरी .
- ३) पत्ता. :- वंगणे - करमाळा
- ४) जन्मतारीख. :- 21-9-2001
- ५) फोन/मोबाईल नंबर. :- 8010177541
- ६) कुटुंबातील व्यक्तीची संख्या. :- 6
- ७) कुटुंबातील व्यक्तीचा विमा. :- आहे
- ८) आपले शैक्षणिक ध्येय काय आहे. :- म्हा: शाख्या पायावर उमा 21601.
- ९) "विमा-एक सेवा संधी" ट्रेनिंग प्रोग्राम बदलची माहिती व्यवस्थित मिळाली का ? होय/नाही.
- १०) शैक्षणिक काळात आपले स्रोत:चे उत्पनाचे साधन असावे वाटते का? होय/ नाही?
- ११) आपल्यासाठी भविष्यात स्रोत:ची मोटार, कर, घर, बंगला, उच्या राहिलेले, सातत्यपूर्ण मासिक उत्तन्न आणि उतारवयातील तरतूद असावी असे वाटते का? होय/ नाही.
- १२) आपल्या वरील सर्वसुखसुविधा "एल आय सी " एजन्सीमध्ये मिळत असतील तर आपण विमा प्रतिनिधी होण्यासाठी उत्सुक आहात का? होय/ नाही.
- १३) आपली "विमा आणि एल आय सी." बाबतची प्रतिक्रिया लिहा.
- आपली एल आय सी संपूर्ण माहिती शाखेत आहे. आपल्या कंपनीमध्ये विमा काढायचा आहे.


SATAV D. M.
CLIA
M-0084825
Mob. 9767264236


Coordinator
IQAC


सही



भारतीय आयुर्विमा महामंडळ
करमाळा शाखा

वैयक्तिक माहिती / प्रतिक्रिया फॉर्म

- १) संपूर्ण नाव. :- शिंदे अनुजा हनुमंत
२) वडिलांचे नाव व व्यवसाय. :- हनुमंत मारुती शिंदे :- नोकरी
३) पत्ता. :- वीट - करमाळा
४) जन्मतारिक. :- १-१-२००२
५) फोन/मोबाईल नंबर. :- ९३०८०८८३३९
६) कुटुंबातील व्यक्तीची संख्या. :- ५
७) कुटुंबातील व्यक्तीचा विमा. :- नही
८) आपले शैक्षणिक ध्येय काय आहे. :- नोकरी करणे.

९) "विमा-एक सेवा संधी" ट्रेनिंग प्रोग्राम बदलची माहिती व्यवस्थित मिळाली का ? होय/नाही.

१०) शैक्षणिक काळात आपले स्रोतःचे उत्पनाचे साधन असावे वाटते का? होय/ नाही?

११) आपल्यासाठी भविष्यात स्रोतःची मोटार, कर, घर, बंगला, उच्या राहिलेले, सातत्यपूर्ण मासिक उत्तन्न आणि उतारवयातील तरतूद असावी असे वाटते का? होय/ नाही.

१२) आपल्या वरील सर्वसुखसुविधा "एल आय सी " एजन्सीमध्ये मिळत असतील तर आपण विमा प्रतिनिधी होण्यासाठी उत्सुक आहात का? होय/ नाही.

१३) आपली "विमा आणि एल आय सी." बाबतची प्रतिक्रिया लिहा.

आपली एक आय सी से पुढे भारत भर
वपत आहे. मला विमा काढायचा आहे.


SATAV D. M.
CLIA
M-0084825
Mob. 9767264236


सही

भारतीय आयुर्विमा महामंडळ
करमाळा शाखा



वैयक्तिक माहिती / प्रतिक्रिया फॉर्म

- १) संपूर्ण नाव. :- शिंदे तनुजा विमिषण
२) वडिलांचे नाव व व्यवसाय. :- विमिषण कनिदेश ~~शिंदे~~ शिंदे. रत्ना
३) पत्ता. :- भोगांब(म)
४) जन्मतारिक. :- 11/11/2002
५) फोन/मोबाईल नंबर. :- 9881526420
६) कुटुंबातील व्यक्तीची संख्या. :- 6
७) कुटुंबातील व्यक्तीचा विमा. :- आहे .
८) आपले शैक्षणिक ध्येय काय आहे. :- स्नातकोत्तराचा पायावर उभा राहणे .

९) "विमा-एक सेवा संधी" ट्रेनिंग प्रोग्राम बदलची माहिती व्यवस्तीत मिळाली का ? होय/नाही.

१०) शैक्षणिक काळात आपले स्रोतःचे उत्पनाचे साधन असावे वाटते का? होय/ नाही?

११) आपल्यासाठी भविष्यात स्रोतःची मोटार, कर, घर, बंगला, उच्या राहिलेले, सातत्यपूर्ण मासिक उत्तन्न आणि उतारवयातील तरतूद असावी असे वाटते का? होय/ नाही.

१२) आपल्या वरील सर्वसुखसुविधा "एल आय सी " एजन्सीमध्ये मिळत असतील तर आपण विमा प्रतिनिधी होण्यासाठी उत्सुक आहात का? होय/ नाही.

१३) आपली "विमा आणि एल आय सी." बाबतची प्रतिक्रिया लिहा.

विमा ही योग्य प्रकारची सेवा आहे.
विमा सिंदगी के साथ भी सिंदगी के बाद भी ही एक
योग्य संकल्पना आहे.


SATAV D. M.
CLIA
M-0084825
Mob. 9767264236


सही

भारतीय आयुर्विमा महामंडळ
करमाळा शाखा



वैयक्तिक माहिती / प्रतिक्रिया फॉर्म

- १) संपूर्ण नाव. :- शिरमकर आदिती कुवशियास
२) वडिलांचे नाव व व्यवसाय. :- कुवशियास कृष्णदेव शिरमकर शेती,
३) पत्ता. :- उंदरगाव .
४) जन्मतारिक. :- 2/1/2002
५) फोन/मोबाईल नंबर. :- 9020105632
६) कुटुंबातील व्यक्तीची संख्या. :- ५
७) कुटुंबातील व्यक्तीचा विमा. :- आहे .
८) आपले शैक्षणिक ध्येय काय आहे. :- नोकरी करणे .

९) "विमा-एक सेवा संधी" ट्रेनिंग प्रोग्राम बदलची माहिती व्यवस्थित मिळाली का ? होय/नाही.

१०) शैक्षणिक काळात आपले स्रोत:चे उत्पनाचे साधन असावे वाटते का? होय/ नाही?

११) आपल्यासाठी भविष्यात स्रोत:ची मोटार, कर, घर, बंगला, उच्या राहिलेला, सातत्यपूर्ण मासिक उत्तन्न आणि उतारवयातील तरतूद असावी असे वाटते का? होय/ नाही.

१२) आपल्या वरील सर्वसुखसुविधा "एल आय सी " एजन्सीमध्ये मिळत असतील तर आपण विमा प्रतिनिधी होण्यासाठी उत्सुक आहात का? होय/ नाही.

१३) आपली "विमा आणि एल आय सी." बाबतची प्रतिक्रिया लिहा.

विमा असणे ही काप्याची गरज आहे.
ए. आय. सी. रकम उत्कृष्ट कंपनी आहे.


SATAV D. M.
CLIA
M-0084825
Mob. 9767264236


सही



भारतीय आयुर्विमा महामंडळ
करमाळा शाखा

वैयक्तिक माहिती / प्रतिक्रिया फॉर्म

- १) संपूर्ण नाव. :- नवकरे सुप्रिया राजेंद्र
२) वडिलांचे नाव व व्यवसाय. :- राजेंद्र चौगदेव नवकरे
३) पत्ता. :- मंजूरगाव
४) जन्मतारिक. :- ७/६/२००२
५) फोन/मोबाईल नंबर. :- ९८८१५२६९३०
६) कुटुंबातील व्यक्तीची संख्या. :- ५
७) कुटुंबातील व्यक्तीचा विमा. :- आहे.
८) आपले शैक्षणिक ध्येय काय आहे. :- एम्बेस्स

९) "विमा-एक सेवा संधी" ट्रेनिंग प्रोग्राम बदलची माहिती व्यवस्थित मिळाली का ? होय/नाही.

१०) शैक्षणिक काळात आपले स्रोतःचे उत्पादने साधन असावे वाटते का? होय/ नाही?


११) आपल्यासाठी भविष्यात स्रोतःची मोटार, घर, बंगला, उच्च्या राहिलेला, सातत्यपूर्ण मासिक उत्तन्न आणि उतारवयातील तरतूद असावी असे वाटते का? होय/ नाही.

१२) आपल्या वरील सर्वसुखसुविधा "एल आय सी " एजन्सीमध्ये मिळत असतील तर आपण विमा प्रतिनिधी होण्यासाठी उत्सुक आहात का? होय/ नाही.

१३) आपली "विमा आणि एल आय सी." बाबतची प्रतिक्रिया लिहा.

आपली एक आर्य आय सी कंपनी मारत
मर मानत आहे ज्यामध्ये विमा काढणे ही
एक चांगली संकल्पना आहे.


SATAV D. M.
CLIA
M-0084825
Mob. 9787264236


सही



भारतीय आयुर्विमा महामंडळ
करमाळा शाखा

वैयक्तिक माहिती / प्रतिक्रिया फॉर्म

- १)संपूर्ण नाव. :- हरे अमृता प्रकाश .
२)वडिलांचे नाव व व्यवसाय. :- हरे प्रकाश दत्तात्रय (टेलर)
३)पत्ता. :- सु.पो देवळाची ता.कुश्माळा जि.कोल्हापूर
४)जन्मतारिक. :- ०३/०९/२००२
५)फोन/मोबाईल नंबर. :- ९९६९४६९४१२
६)कुटुंबातील व्यक्तीची संख्या. :- ०५
७) कुटुंबातील व्यक्तीचा विमा. :- माली.
८)आपले शैक्षणिक ध्येय काय आहे. :- जाह्यापक

९)"विमा-एक सेवा संधी" ट्रेनिंग प्रोग्राम बदलची माहिती व्यवस्तीत मिळाली का ? होय/नाही.

१०) शैक्षणिक काळात आपले स्रोत:चे उत्पनाचे साधन असावे वाटते का? होय/ नाही?

११)आपल्यासाठी भविष्यात स्रोत:ची मोटार,कर,घर,बंगला, उच्या राहिलेनिमान,सातत्यपूर्ण माषिक उत्तन्न आणि उतारवयातील तरतूद असावी असे वाटते का? होय/ नाही.

१२)आपल्या वरील सर्वसुखसुविधा "एल आय सी " एजन्सीमध्ये मिळत असतील तर आपण विमा प्रतिनिधी होण्यासाठी उत्सुक आहात का? होय/ नाही.

१३) आपली "विमा आणि एल आय सी." बाबतची प्रतिक्रिया लिहा.

विमा ही एक जागतिक सेवा आहे. मला ने आवडते.

मी त्यास नकार आहे. माझी नशीब आहे.


SATAV D. M.
CLIA
M-0084825
Mob. 9767264236

सही DA-1



भारतीय आयुर्विमा महामंडळ
करमाळा शाखा

वैयक्तिक माहिती / प्रतिक्रिया फॉर्म

- १) संपूर्ण नाव. :- होडगे अंभ्या ववन.
- २) वडिलांचे नाव व व्यवसाय. :- होडगे ववन दिवा. (चहा दुकान)
- ३) पत्ता. :- मु. पो. उदरगौण ता. कुभाळा जि. सोलापूर
- ४) जन्मतारिक. :- ३०/७/२००३
- ५) फोन/मोबाईल नंबर. :- ९९२१९०२२५५
- ६) कुटुंबातील व्यक्तीची संख्या. :- ०३.
- ७) कुटुंबातील व्यक्तीचा विमा. :- नाही.
- ८) आपले शैक्षणिक ध्येय काय आहे. :- पोलीस.

९) "विमा-एक सेवा संधी" ट्रेनिंग प्रोग्राम बदलची माहिती व्यवस्तीत मिळाली का ? होय/नाही.

१०) शैक्षणिक काळात आपले स्रोतःचे उत्पनाचे साधन असावे वाटते का? होय/ नाही?

११) आपल्यासाठी भविष्यात स्रोतःची मोटार, कर, घर, बंगला, उच्या राहिलेले, सातत्यपूर्ण मासिक उत्तन्न आणि उतारवयातील तरतूद असावी असे वाटते का? होय/ नाही.

१२) आपल्या वरील सर्वसुखसुविधा "एल आय सी" एजन्सीमध्ये मिळत असतील तर आपण विमा प्रतिनिधी होण्यासाठी उत्सुक आहात का? होय/ नाही.

१३) आपली "विमा आणि एल आय सी." बाबतची प्रतिक्रिया लिहा.

विमा ही सामाजिक दृष्टी अत्यंत महत्त्वाची आहे,

मी प्रतिनिधी होण्यास तयार आहे.


SATAV D. M.
CLIA
M-0084825
Mob. 9767264236

सही होडगे अंभ्या ववन.



भारतीय आयुर्विमा महामंडळ
करमाळा शाखा

वैयक्तिक माहिती / प्रतिक्रिया फॉर्म

- १) संपूर्ण नाव. :- अक्षय जेश्वर शिर्डीकर
- २) वडिलांचे नाव व व्यवसाय. :- अक्षय शिर्डीकर (कनाथ) (शिमी)
- ३) पत्ता. :- सु.पी शिर्डीकर ता-उत्तमलाल जि-शीर्डीकर
- ४) जन्मतारिक. :- ०१/०३/२००१
- ५) फोन/मोबाईल नंबर. :- ९८१२१९९९२
- ६) कुटुंबातील व्यक्तीची संख्या. :- ०३
- ७) कुटुंबातील व्यक्तीचा विमा. :- आहे
- ८) आपले शैक्षणिक ध्येय काय आहे. :- याद्वारे

९) "विमा-एक सेवा संधी" ट्रेनिंग प्रोग्राम बदलची माहिती व्यवस्थित मिळाली का ? होय/नाही.

१०) शैक्षणिक काळात आपले स्रोत:चे उत्पादने साधन असावे वाटते का? होय/ नाही?

११) आपल्यासाठी भविष्यात स्रोत:ची मोटार, कर, घर, बंगला, उच्या राहिलेले, सातत्यपूर्ण मासिक उत्तन्न आणि उतारवयातील तरतूद असावी असे वाटते का? होय/ नाही.

१२) आपल्या वरील सर्वसुखसुविधा "एल आय सी" एजन्सीमध्ये मिळत असतील तर आपण विमा प्रतिनिधी होण्यासाठी उत्सुक आहात का? होय/ नाही.

१३) आपली "विमा आणि एल आय सी." बाबतची प्रतिक्रिया लिहा.

मला स्वतःचे उत्पन्न साधन असावे वाटते व त्याचे प्रतिनिधी होण्यास मी उत्सुक आहे.


SATAV D. M.
CLIA
M-0084825
Mob. 9767264236

सही शिर्डीकर



भारतीय आयुर्विमा महामंडळ
करमाळा शाखा

वैयक्तिक माहिती / प्रतिक्रिया फॉर्म

- १) संपूर्ण नाव. :- शिंदे वसुधा अश्विनाथ
२) वडिलांचे नाव व व्यवसाय. :- शिंदे अश्विनाथ शीपान (मजदुरी)
३) पत्ता. :- मु.पो. उड्डवडी ना.करमाळा जि.कोल्हापूर
४) जन्मतारिक. :- २५ जुलै २००५
५) फोन/मोबाईल नंबर. :- ९७९८१२८७९५
६) कुटुंबातील व्यक्तीची संख्या. :- ०७
७) कुटुंबातील व्यक्तीचा विमा. :- छिन्न
८) आपले शैक्षणिक ध्येय काय आहे. :- तलाठी.

९) "विमा-एक सेवा संधी" ट्रेनिंग प्रोग्राम बदलची माहिती व्यवस्तीत मिळाली का ? होय/नाही.

१०) शैक्षणिक काळात आपले स्रोत:चे उत्पादने साधन असावे वाटते का? होय/ नाही?

११) आपल्यासाठी भविष्यात स्रोत:ची मोटार, कर, घर, बंगला, उच्या राहिलेले, सातत्यपूर्ण मासिक उत्तन्न आणि उतारवयातील तरतूद असावी असे वाटते का? होय/ नाही.

१२) आपल्या वरील सर्वसुखसुविधा "एल आय सी" एजन्सीमध्ये मिळत असतील तर आपण विमा प्रतिनिधी होण्यासाठी उत्सुक आहात का? होय/ नाही.

१३) आपली "विमा आणि एल आय सी." बाबतची प्रतिक्रिया लिहा.

~~विमा ही एक सामाजिक अघटना आहे. ते व्युप साधक्याची साधन आहे. मला प्रतिनिधी होण्याचा कायदेत.~~


SATAV D. M.
CLIA
M-0084825
Mob. 9767264236

सही shindeswasti



भारतीय आयुर्विमा महामंडळ
करमाळा शाखा

वैयक्तिक माहिती / प्रतिक्रिया फॉर्म

- १) संपूर्ण नाव. :- अंड अंका? हरिभाउ.
- २) वडिलांचे नाव व व्यवसाय. :- ए अंड हरिभाउ रामदास (पान टपही)
- ३) पत्ता. :- सु.पो नैकर ता. कळमाळा जि. सोलापूर
- ४) जन्मतारिक. :- 12/10/2001
- ५) फोन/मोबाईल नंबर. :- 9881925718
- ६) कुटुंबातील व्यक्तीची संख्या. :- 6 (सहा)
- ७) कुटुंबातील व्यक्तीचा विमा. :- नाही
- ८) आपले शैक्षणिक ध्येय काय आहे. :- CA

९) "विमा-एक सेवा संधी" ट्रेनिंग प्रोग्राम बदलची माहिती व्यवस्तीत मिळाली का ? होय/नाही.

१०) शैक्षणिक काळात आपले स्रोत:चे उत्पनाचे साधन असावे वाटते का? होय/ नाही?

११) आपल्यासाठी भविष्यात स्रोत:ची मोटार, कर, घर, बंगला, उच्या राहिनिमान, सातत्यपूर्ण मासिक उत्तन्न आणि उतारवयातील तरतूद असावी असे वाटते का? होय/ नाही.

१२) आपल्या वरील सर्वसुखसुविधा "एल आय सी " एजन्सीमध्ये मिळत असतील तर आपण विमा प्रतिनिधी होण्यासाठी उत्सुक आहात का? होय/ नाही.

१३) आपली, "विमा आणि एल आय सी." बाबतची प्रतिक्रिया लिहा.

~~माझा शैक्षणिक क्षेत्रात आपला व्यवसाय सहाय्य वार्षिक~~

~~की विमाचा प्रतिनिधी होण्यास तयार आहे.~~

सही Shand. O.H

SATAV D. M.
CLIA
M-0084825
Mob. 9767264236



विद्या विकास मंडळचे

यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, करमाळा जि. सोलापूर
YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA
KARMALA, DIST-SOLAPUR



Accrediated by NAAC "B⁺" Grade

Web Site: www.ycmkarmala.org Email: ycmkarmala@gmail.com

Jr. College Code No: J - 24. 03. 001 Phone/Fax No. 02182 - 220552

Principal: Dr. L.B.Patil (M.A.Ph.D)

संदर्भ:- वायसीएमके/ /2021-22

दिनांक :- 10 / 1 /2022

REPORT

Field visit to LIC

Dated on 7/1/2022 (Friday) the students of commerce & management Department LIC Of India Br. Kamala Dist.Solapur A one day visit was given here. There was the Branch manager & their Administration staff ; Devlopment officer cashier & LIC Agents.

Branch manager gave complete information to the students about the day to day operation of LIC, The students also understood the functiouning of the LIC properly Including responsibilities of Agents & regarding filling of LIC forms & also regarding LIC Plans & Commission & Claims

They also fill the forms, from students personal Information & their Feedback about LIC work as a investment & Risk.

The said visit with the permission of the Principal of the College Dr. L.B. Patil. It was taken under the guidance of Dr. V.K.Bile; Prof- H.A. Jadhav & Shashikant Avchar sir

B.Com. I students participated in this occasion Dr. Bile V.K. HOD. Com & Mgt. Thanked all the LIC staff Agent & employecs On this occasion.

Head

Department of Commerce & Management
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



करमाला, महाराष्ट्र, 07/01/2022 10.30AM
C52R+RGG, करमाला, महाराष्ट्र 413203, भारत
Lat 18.401895° Long 75.191549°
Plus Code : 7JCQC52R+QJ
India Standard Time
Note : Captured by GPS Map Camera



करमाला, महाराष्ट्र, 07/01/2022 10.30AM
C52R+RGG, करमाला, महाराष्ट्र 413203, भारत
Lat 18.401895° Long 75.191549°
Plus Code : 7JCQC52R+QJ
India Standard Time
Note : Captured by GPS Map Camera





Vidya Vikas Mandal's

YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA

Karmala, Dist-Solapur

FIELD WORK

REPORT

(Visit to Sugar Factory)

Organized by

Dept. of Commerce

Academic year 2021-22



YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA

Karmala Dist-Solapur

Dept. of Commerce

Field work

Academic year 2021-22

INDEX	
1	Notice / Permission Letter
2	Students List
3	Report/Outcomes
4	Photo

Head
Department of Commerce & Management
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur


Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur


Principal
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



शैक्षणिक प्रकल्प अहवाला अंतर्गत क्षेत्र भेट परवानगी अर्ज

डॉ. विजय बिले
कॉमर्स व मॅनेजमेंट
य.च.मा. करमाळा
दि. ०१/०३/२०२२

प्रति,
मा प्राचार्य
यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय
करमाळा जि- सोलापूर

विषय: प्रकल्प अहवाला अंतर्गत क्षेत्र भेट बाबत...

मोहदय,

उपरोक्त विषयास अनुसरून विनंती कि, आपल्या महाविद्यालयातील कॉमर्स विभागातील बी. कॉम. ३ मधील विद्यार्थ्यांची प्रकल्प अहवाला अंतर्गत क्षेत्र भेटीसाठी गु. पो. बारडगाव ता. कर्जत जि- अहमदनगर. अंबालिका शुगर प्रा. ली. बारडगाव येथे ०३/०३/२०२२ रोजी नियोजित आहे. तरी कृपया प्रकल्प अहवाल अभ्यासासाठी परवानगी देण्यात यावी. हि विनंती.

कळावे.

आपला विश्वासू,

डॉ. विजय कोडीबा बिले

Head

Department of Commerce & Management
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

सोबत

१. विद्यार्थी यादी २. विद्यार्थी ठमीपत्र

Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur





विद्याविकासमंडळाचे,

यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, कर्माळा, जि. सोलापूर

YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA
KARMALA, DIST-SOLAPUR

Accredited by NAAC "B" Grade

Website: www.ycmkarmala.org / Email: ycmkarmala@gmail.com

Jr. College Code No: - J - 24. 03. 001. Phone/Fax No. (02182) 220552

Principal: Dr. Patil L. B. (M. A., Ph. D.)



जाचक क्र./वाय.सी.एम.के./२०२१-२०२२

दि.०१/०३/२०२२

प्रति,
मा. कार्यकारी संचालक,
अंबालिका शुगर प्रा. लि.,
मु. पो. थारडगाव ता.कर्जत
जि. अहमदनगर

विषय: प्रकल्प अहवाला अंतर्गत क्षेत्र भेट परवानगी बाबत...

महोदय,

उपरोक्त विषयास अनुसरून आमच्या महाविद्यालयातील बी. कॉम. भाग ३ या वर्गातील विद्यार्थी आपल्या अंबालिका शुगर प्रा. लिमिटेड कारखान्यामधील तयार होणाऱ्या साखरेबाबतील, वीज निर्माती आणि इयंजिल निर्मिती बाबत अभ्यास करण्याकरिता आपल्या कारखान्यास दिनांक ०३/०३/२०२२ रोजी भेट देणार आहे.

तरी कृपया सदरील भेटीस परवानगी देण्यात यावी ही विनंती.

कळावे,

आपला विश्वासू,

प्राचार्य
Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

सोबत.

• विद्यार्थी यादी जोडत आहे.

Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



B.Com. III				
SR.NO.	YEAR	Student Full Name	STUDENT ENROLLMENT NUMBAR	DATE OF ENROLMENT
1	2021-2022	AMBEKAR RAMA KISAN	1	Jun-21
2	2021-2022	BADE PRAJYOT BALASO	2	Jun-21
3	2021-2022	BADEKAR SHIVKANYA HANUMANT	3	Jun-21
4	2021-2022	BAGADE JANHAVI SOMNATH	4	Jun-21
5	2021-2022	BAGADE PRACHI MANOHAR	5	Jun-21
6	2021-2022	BAGAL POOJA PANDURANG	6	Jun-21
7	2021-2022	BAGWAN UJMA ANIS	7	Jun-21
8	2021-2022	BAHULIKAR MADHAVI SANJAY	8	Jun-21
9	2021-2022	BAKASHE PUJA VYANKATESH	9	Jun-21
10	2021-2022	BARADE RUSHIKESH RAJENDRA	10	Jun-21
11	2021-2022	BARAVKAR PAYAL DATTATRAY	11	Jun-21
12	2021-2022	BHALERAO AKASH DADA	12	Jun-21
13	2021-2022	BHANDWALKAR TRISHALA NARYAN	13	Jun-21
14	2021-2022	BHOGE KOMAL REVAN	14	Jun-21
15	2021-2022	BHOSALE ANJALI SUDHKAR	15	Jun-21
16	2021-2022	BHOSALE RAMHARI SOMNATH	16	Jun-21
17	2021-2022	BINAWADE PRADNYA RAVSAHEB	17	Jun-21
18	2021-2022	BORADE YOGITA DAMODAR	18	Jun-21
19	2021-2022	BORATE SHUBHAM DATTATRAY	19	Jun-21
20	2021-2022	CHAVAN SOPAN SURESH	20	Jun-21
21	2021-2022	CHAVAN VINOD SOMNATH	21	Jun-21
22	2021-2022	DAIN RAJWARDHAN HARISHCHANDRA	22	Jun-21
23	2021-2022	DASANGE SHASHIKANT SHEKHAR	23	Jun-21
24	2021-2022	DESHMANE DHANASHRI ASHOK	24	Jun-21
25	2021-2022	DESHMUKH PRATIKSHA RAJENDRA	25	Jun-21
26	2021-2022	DESHPANDE SHRIKRISHNA VIJAY	26	Jun-21
27	2021-2022	DHALE RADHIKA NARAYAN	27	Jun-21
28	2021-2022	DHAVARE SHUBHAM BHARAT	28	Jun-21
29	2021-2022	DHAWALE SAURABH DATTATRAY	29	Jun-21
30	2021-2022	DHOLE AKSHAY NAVNATH	30	Jun-21
31	2021-2022	DOLARE RAMARAJE YUVRAJ	31	Jun-21
32	2021-2022	DOSHI SANYAMI MAHENDRAKUMAR	32	Jun-21



33	2021-2022	DUKALE ANIKET SANTOSH	33	Jun-21
34	2021-2022	EKAD OMKAR RAGHUNATH	34	Jun-21
35	2021-2022	FARTADE GAURI SANJAY	35	Jun-21
36	2021-2022	FUNDE PRITI NAMDEV	36	Jun-21
37	2021-2022	GAIKWAD AKASH DASHRATH	37	Jun-21
38	2021-2022	GAIKWAD APEKSHA APPA	38	Jun-21
39	2021-2022	GAIKWAD ARCHANA SAUDAGAR	39	Jun-21
40	2021-2022	GAIKWAD GAUTAM KANTILAL	40	Jun-21
41	2021-2022	GAIKWAD PRAKASH MOTIRAM	41	Jun-21
42	2021-2022	GAIKWAD RAGINI LAXMAN	42	Jun-21
43	2021-2022	GAIKWAD RUPALI DIPAK	43	Jun-21
44	2021-2022	GALANDE LAXMAN RAJENDRA	44	Jun-21
45	2021-2022	GHARBUDE ANURADHA CHOURANG	45	Jun-21
46	2021-2022	GODAGE BHAGYASHRI BIBHISHAN	46	Jun-21
47	2021-2022	GODASE SAURABH RAMESH	47	Jun-21
48	2021-2022	GOME PRITI RAJENDRA	48	Jun-21
49	2021-2022	GULAVE SUDARSHAN DATTATRAY	49	Jun-21
50	2021-2022	GUND PRITI SATISH	50	Jun-21
51	2021-2022	GUTAL ASHUTOSH SANJAY	51	Jun-21
52	2021-2022	HANDE LAXMAN RAJARAM	52	Jun-21
53	2021-2022	IRKAR SUHAS GORAKH	53	Jun-21
54	2021-2022	JADHAV GANESH VILAS	54	Jun-21
55	2021-2022	JADHAV MAHESH SURESH	55	Jun-21
56	2021-2022	JADHAV RENUKA BALASAHEB	56	Jun-21
57	2021-2022	JADHAV RUTUJA NANDKUMAR	57	Jun-21
58	2021-2022	JADHAV SHIVANI VIJAY	58	Jun-21
59	2021-2022	JADHAV SOMNATH RAMDAS	59	Jun-21
60	2021-2022	JAGDALE RUSHIKESH SANJAY	60	Jun-21
61	2021-2022	JAGDALE SAKSHI SUNIL	61	Jun-21
62	2021-2022	JAGDALE SOMNATH BHIMRAO	62	Jun-21
63	2021-2022	JAGTAP KOMAL RAMESH	63	Jun-21
64	2021-2022	JAGTAP SUPRIYA UMESH	64	Jun-21
65	2021-2022	JAGTAP VISHAL MOHAN	65	Jun-21
66	2021-2022	JAHAGIRDAR FIZA FIROJ	66	Jun-21
67	2021-2022	JAMDADE VAISHNAVI GOKUL	67	Jun-21
68	2021-2022	JAMDAR APEKSHA MANOJ	68	Jun-21
69	2021-2022	JAYBHAY NIKITA NAVANATH	69	Jun-21
70	2021-2022	KADAM BHIMRAO BHAGVAT	70	Jun-21
71	2021-2022	KADAM NIKHIL POPAT	71	Jun-21
72	2021-2022	KADAM ROHIT UTTARESHWAR	72	Jun-21
73	2021-2022	KADU ROHIT JAYDARTH	73	Jul-21
74	2021-2022	KAKADE RUTUJA VISHVANATH	74	Jul-21



75	2021-2022	KALE NIKITA BIBHISHAN	75	Jul-21
76	2021-2022	KALSAIT ANUJ NAVNATH	76	Jul-21
77	2021-2022	KAMBLE SHRADDHA MOHAN	77	Jul-21
78	2021-2022	KAMBLE SHRUTI ADESH	78	Jul-21
79	2021-2022	KAMBLE SUSHMITA RANGNATH	79	Jul-21
80	2021-2022	KAMBLE TEJAL MACHINDRA	80	Jul-21
81	2021-2022	KANHERE SURYKANT SHIVAJI	81	Jul-21
82	2021-2022	KAWADE PALLAVI SHANKAR	82	Jul-21
83	2021-2022	KHADAKE SIDDHI SUNIL	83	Jul-21
84	2021-2022	KHATMODE PRATHMESH HANUMANT	84	Jul-21
85	2021-2022	KHOD AKASH ANIL	85	Jul-21
86	2021-2022	KSHIRSAGAR JANARDHAN MAHADEO	86	Jul-21
87	2021-2022	KSHIRSAGAR SHRIPAD RAVINDRA	87	Jul-21
88	2021-2022	LABADE TRUPTI RAGHUNATH	88	Jul-21
89	2021-2022	LAGAS PRIYANKA BALIRAM	89	Jul-21
90	2021-2022	LANDAGE SURAJ PANDURANG	90	Jul-21
91	2021-2022	LOKARE VAIBHAV VIJAY	91	Jul-21
92	2021-2022	LOKHANDE SAGAR PANDURANG	92	Jul-21
93	2021-2022	LOKHANDE YOGITA BALU	93	Jul-21
94	2021-2022	LONDHE SAYALI CHANDRAKANT	94	Jul-21
95	2021-2022	MAGAR DATTATRAY LAHU	95	Jul-21
96	2021-2022	MAHADIK SWAPNIL RAJENDRA	96	Jul-21
97	2021-2022	MALAV SUNIL BABAN	97	Jul-21
98	2021-2022	MANDARE RAM UDDHAV	98	Jul-21
99	2021-2022	MANDARE YOGIRAJ RAGHUNATH	99	Jul-21
100	2021-2022	MANE JANHAVI VIJAY	100	Jul-21
101	2021-2022	MANE RAHUL DASHRATH	101	Jul-21
102	2021-2022	MANJULE ANIKET RAJENDRA	102	Jul-21
103	2021-2022	MERGAL SUNIL VILAS	103	Jul-21
104	2021-2022	MOHITE AMRUTA GOKUL	104	Jul-21
105	2021-2022	MOHITE TEJMALA MOHAN	105	Jul-21
106	2021-2022	MOHOLKAR VAISHNAVI SHRIRAM	106	Jul-21
107	2021-2022	MORE GANESH DATTATRAYA	107	Jul-21
108	2021-2022	MORE KIRAN JAGANNATH	108	Jul-21
109	2021-2022	MORE SOPAN POPAT	109	Jul-21
110	2021-2022	MULANI ALISHA AHAMAD	110	Jul-21
111	2021-2022	MULANI SHAHJHAN RASUL	111	Jul-21
112	2021-2022	MUSALE GAURI SHOBHA	112	Jul-21
113	2021-2022	NARSALE ADESH BAPURAO	113	Jul-21
114	2021-2022	NARSALE SWAPNIL BHARAT	114	Jul-21
115	2021-2022	NEEL NAYAN PRAKASH	115	Jul-21
116	2021-2022	NIMBALKAR RUPALI UDDHAV	116	Jul-21
117	2021-2022	PALANGE PRANAY HIRALAL	117	Jul-21



118	2021-2022	PALKHE APEKSHA ANKUSH	118	Jul-21
119	2021-2022	PATIL AJINKYA SUBHASH	119	Jul-21
120	2021-2022	PATIL GANESH RAJENDRA	120	Jul-21
121	2021-2022	PATIL MANASI SURESH	121	Jul-21
122	2021-2022	PATIL POOJA RAMESH	122	Jul-21
123	2021-2022	PATIL SHITAL AMBADAS	123	Jul-21
124	2021-2022	PATIL SUMIT SUDHIR	124	Jul-21
125	2021-2022	PATIL VIDYA VIJAYKUMAR	125	Jul-21
126	2021-2022	PAWAR KRUSHNA ROHIDAS	126	Jul-21
127	2021-2022	PAWAR MADHURI PRAKASH	127	Jul-21
128	2021-2022	PAWAR NIVRUTTI GOPAL	128	Jul-21
129	2021-2022	PAWAR VAISHNAVI PANDURANG	129	Jul-21
130	2021-2022	PAWAR VIKAS SANJAY	130	Jul-21
131	2021-2022	POL CHITRA SUDHIR	131	Jul-21
132	2021-2022	POL HRUTIK VIJAY	132	Jul-21
133	2021-2022	POL TANUJA ANIL	133	Jul-21
134	2021-2022	RAJPUT SUPRIYA RAJENDRA	134	Jul-21
135	2021-2022	RAKH ARATI APPASAHEB	135	Jul-21
136	2021-2022	RAKSHE SANTOSH BALU	136	Jul-21
137	2021-2022	RASKAR MANASI NAMDEV	137	Jul-21
138	2021-2022	RASKAR SAWALI SUJIT	138	Jul-21
139	2021-2022	RAUT RAHUL SANTOSH	139	Jul-21
140	2021-2022	RAUT YUVRAJ SANJAY	140	Jul-21
141	2021-2022	RAYKAR SOMNATH RAMCHANDRA	141	Jul-21
142	2021-2022	RODAGE KAMLESH WALCHAND	142	Jul-21
143	2021-2022	RODAGE MADHURI RAJENDRA	143	Jul-21
144	2021-2022	RODAGE POOJA RAJENDRA	144	Jul-21
145	2021-2022	ROKADE ADARSH DATTATRAY	145	Jul-21
146	2021-2022	ROKADE ATUL BALU	146	Jul-21
147	2021-2022	SALAVE SONALI BAPU	147	Jul-21
148	2021-2022	SALGUDE PRIYANKA NAMDEO	148	Jul-21
149	2021-2022	SALUNKE AMRUTA ZUMBAR	149	Jul-21
150	2021-2022	SAMASE ROHAN BALU	150	Jul-21
151	2021-2022	SANGADE KAJAL VASANT	151	Jul-21
152	2021-2022	SAWANT KRANTI RAJENDRA	152	Jul-21
153	2021-2022	SHAH SALONI VIKRAM	153	Jul-21
154	2021-2022	SHAHAPURE APEKSHA SANTOSH	154	Jul-21
155	2021-2022	SHAHAPURE SHUBHAM RAMESH	155	Jul-21
156	2021-2022	SHAIKH MUSKAN ISAK	156	Jul-21
157	2021-2022	SHAIKH SIMRAN SHAKIL	157	Jul-21
158	2021-2022	SHELAKE AKSHAY KASHINATH	158	Jul-21



159	2021-2022	SHELAKHE RAVINDRA SANJAY	159	Jul-21
160	2021-2022	SHENDKAR HARSHVARDHAN BAPURAO	160	Jul-21
161	2021-2022	SHEWALE PANKESH SUNIL	161	Jul-21
162	2021-2022	SHINDE HRUTUJA BIBHISHAN	162	Jul-21
163	2021-2022	SHINDE KETAN SUBHASH	163	Jul-21
164	2021-2022	SHINDE MAHESH ASHOK	164	Jul-21
165	2021-2022	SHINDE PRERNA JALINDHAR	165	Jul-21
166	2021-2022	SHINDE ROHIT KALIDAS	166	Jul-21
167	2021-2022	SHRIKHANDE DIPAK VILAS	167	Jul-21
168	2021-2022	SONAWANE ATUL GORAKH	168	Jul-21
169	2021-2022	THORBOLE SHWETA SATISH	169	Jul-21
170	2021-2022	THORE VISHAL HARISHCHANDRA	170	Jul-21
171	2021-2022	TORMAL VANITA PRABHAKAR	171	Jul-21
172	2021-2022	VADEKAR SHRUTI SHANTILAL	172	Jul-21
173	2021-2022	VEER ADITYA PANDURANG	173	Jul-21
174	2021-2022	WAGH KAJAL RAJENDRA	174	Jul-21
175	2021-2022	WAGHMARE VITTHAL NARAYAN	175	Jul-21
176	2021-2022	WARE TEJAS DILIP	176	Jul-21
177	2021-2022	WASHIMBEKAR ADITI GIRISH	177	Jul-21
178	2021-2022	WASHIMBEKAR VAISHNAVI GIRISH	178	Jul-21
179	2021-2022	ZINJADE DNYANESHWARI RAJENDRA	179	Jul-21
180	2021-2022	ZINJADE SAURAV SHRIKANT	180	Jul-21

Head
Department of Commerce & Management
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur


Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur


Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



* Report *

PAGE No.
 / /

श्री अंबालिका शुगर



SHRI
AMBALIKA



SUGAR





PAGE No

/ /



सरकारी

साथ

कार्यान्वयन

अहवाल

मार्गदर्शक :- श्री. विने सर
श्री. शेडगे सर





प्रस्तावना

महाराष्ट्रातील अनेक कारखाने उदरगती, व्यवसाय म्हणून चालणारी असण्याचा आहे. साखर कारखाने हे लोकच्या कामाची व्यवसाय समजना जातो. आधुनिक भारताच्या अंतर्कापासून साखर कारखान्याची निर्माता झाली.

महाराष्ट्र राज्यातील अहमदनगर जिल्ह्यातील कर्जत तालुक्यामहल कुळहरण या ठिकाणी अंबालिका साखर कारखाना आहे. या कारखान्याची स्थापना 1 मे 2009 रोजी झाली ज्याचा 19 वर्ष पूर्ण होत आहेत.

दि:- 3/1/2022 या रोजी आम्ही वर्ग T.Y. B.Com या शाखेतील विद्यार्थी अंबालिका साखर कारखान्याचा भेट देण्यासाठी गेलो होतो. तसेच आमचे मार्गदर्शक श्री विने सर व श्री शेकुंगी सर यांनी पुढे होऊन सर्व विद्यार्थ्यांना घेऊन घेले होते. त्या ठिकाणी गेल्यावर आम्हांला साखर कारखान्याची विविध माहिती मिळाली. सगळे कामगार वेग-वेगळ्या प्रकारची कामे करत होती.



- डी अवालिका खाखर
 कारखान्यातील मुख्य व्हायर रेथ
 डी अवालिका खाखर असो मोठो
 नाव लिहिने आटे त्या ठिकाणी
 फिगर प्रिंट घेतले आमची आल
 जाण्याची वेळ आली प्रथम क्लर -
 खाखरात आख्यावर आम्हाला पूर्ण
 कारखाना बघण्यास सांगितला. आम्ही
 कारखाना वाहेरून बघितला कारखान्यातील
 पाहिना टप्पा म्हणजे - उसाची तपासणी
 कशी करायची व कशाप्रकारे उस आत
 जातो हे पाहिजे. प्रथम उस मोजला
 जातो २५० टन अशा प्रकारे मोजला
 जातो उस आत गेल्यानंतर ते सर्व
 प्रकारचे मोजमाप केले जाते. मंतर
 उसाचे तुकडे मारणे इतके केले जाते
 अन्ना उस गेल्यानंतर लुका
 मशिनिमध्य वस वेगळ्या प्रकारे कृत्याचा
 साहिना चाशा वाहेर टाकला जातो
 उस आत गेल्यानंतर खाखर वागूनला
 काढते व पाणी वेगळ्या वागूनला काढते
 खाखर कशा प्रकारे तयार केला जाते
 व तिची प्रक्रिया लळहळू असते. उसाचा
 रस उस तयार होत असताना वेगळे वेगळे
 ल्या प्रकारची तपासणी
 चाळू असते.



PAGE NO.



कारखान्यातील

पुढेचा भाग

व कामगार



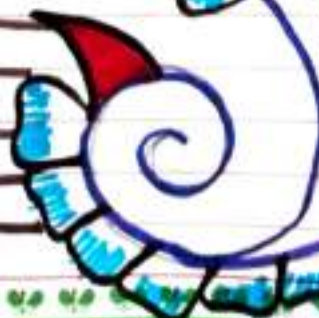


DATE: / /



माहिती

साखर कारखान्यांचे कामकाज हे पारंपारिक पध्दतीने केले जाते. उष्णतेच्या अशाची वाळव करून, लहान्या तऱ्हेची फेस्ट. तयार मशिनद्वारे केली जाते. तेथील कामगारांनी आम्हाला साखर कशा वनते ते सांगितले. साखरेचे प्रमाण कशा प्रकारे असावे त किती प्रमाणे असावे उष्णतेचे सर्व प्रकार केली जाण्या दिनेल्या वेळेत करावी ते सर्व कामे व्यवस्थित असावी. या प्रकारे कारखान्याच्या पध्दतीनुसार कारखान्याच्या न्यायाने जातो. साखर कारखान्याचे कामकाज हे निश्चालन स्वरूपात चालते होते पण यामध्ये बदल होऊन आता संगणकीकरण होऊन लिखित स्वरूपाचे स्वरूपाने संगणकावर करण्यात आले आहे हे कामकाज सॉफ्टवेअरचा वापर करून केला जातो. मोठ्या मशीनद्वारे कामे केली जातात.





DATE: / /



कारखान्यातील

वीजनिर्मिती



कारखान्यातील वीजनिर्मिती हा केंद्र आहे जेथे तयार होणारे रॉय कारखान्याचा वापर करताना वीजनिर्मिती करण्याचा पद्धत कारखान्या वीजवक पद्धत याने कारखान्यात अशा प्रकारे वीजनिर्मिती होते.





साखर उद्योगातील माहिती तंत्रज्ञानाचे फायदे

- १) माहिती देवाण - घेवाण सुलभ पद्धतीने
- २) ई-मेल, फॅक्स, सोशल मिडिया मधील उपलब्धीकरण वेगळे वेळीमुळे त्वरीत कारवायी करता येते.
- ३) उद्योगाची उद्दिष्टे साध्यसाठी एकत्रित व आवश्यक माहिती उपलब्ध होऊन योग्य तो निर्णय घेणे शक्य आहे.
- ४) कोणत्याही क्षमतेचा उपयोग सुरळीत चालवणे सोयीचे होईल.
- ५) साखर उद्योगासाठी बाह्य माहिती ही त्या व्यक्तीला आधार असून ती त्यापर वाढ करून घ्यावी उद्योग व्यवसाय महत्त्वपूर्ण आहे.
- ६) साखर कारखान्यात सामान्य माहिती ही अगणकीय इवावे दिनी जाते.



PAGE No.

/ /

साखर कारखान्यातील असाची वेगवेगळी कामे

१) ऊस विकास योजना :-

ऊस विकास योजनेमुळे खेतकऱ्यांना व्यावसायिक आधुनिक तंत्रज्ञान, माहिती संगणकतंत्रद्वारे अभ्यासद खेतकऱ्यांना पुरविली जाते.

२) ऊस नोंदी :-

ऊस अभ्यासदोचे नाव, ऊस लागण क्षेत्र, गट नं., उसाची जात व प्रकार, लागण तारीख, डोस दिशा, वेगवेगळे वावी नोंद केल्या जातात.

३) ऊस तोंडणी कार्यक्रम :-

वरील सर्व माहितीच्या द्वारे कारखान्याच्या सुसूतळी कार्यक्रम तयार केला जातो व त्याची माहिती संवदीताना दिली जाते.

४) ऊस वजन :-

गळीतारास ऊस आन्वारा बंधुनीकृत वजन काढतावर, ऊस वजन होत त्याच तरेवर त्याची एकाच वेळी माहिती केली जाते. अर्को विभाग व ऊस पुरवठा दरामे 5/15 इतके तत्काळ मिळते.

Dundarav



PAGE No

/ /



अ) लेखा विभाग :-

या विभागाअंतर्गत उत्स लोकांनी कार्यक्रमापासून नेट बँकिंग पर्यंत आर्थिक सेवा - सेवा शासकीय लेखापरिक्षण अहवाल व कुरुस्ती अहवाल वगैरे सर्व व्यवहार संगणकाद्वारे केले जातात.

ब) समय विभाग :-

या विभागामध्ये वेवकांची हजेरी व पगार पत्रके वेवकांची माहिती, रकम रक्क, माहिती, उद्युती, चार्ट, पेंशन माहिती शासकीय माहिती संगणक, प्रवाली वापरून केल्या जातात.

ग) स्टोअर विभाग :-

या विभागाअंतर्गत नवीन माल खरेदी नोंद आवक - जावक पासून माल मुराद - जापसद रिपोर्ट आदी कामे संगणकद्वारे केली जातात.

घ) इंजिनियरिंग व उत्पादन विभाग :-

या विभागाकडे सर्व कामकाज उदा :- हंगुमातील निरीक्षण प्रकाश देनाद्वारे व लावक रिपोर्ट रचणे शासकीय कार्यालयाना गेल्या उत्पादन क्षमता वापर लावकाचे अहवाल संगणकद्वारे केले जाते.



8) साखर गोडवून :-

या विभागाकडे उत्पादित होणाऱ्या साखरेचा साठा साखर विक्रीसंबंधित सर्व कामकाज इतर कामकाज अगणकाद्वारे या लगेजानामुळे होत आहे.

90) प्रशासन विभाग :-

या विभागाअंतर्गत कारखाना प्रशासना संबंधित विषयक करण कार्यादेशां परवाने निरनिराळ्या समिती आसकीय निम-आसकीय निरनिराळ्या संस्थाशी करावयाची पत्र व्यवहार सहज व विधी कामावहारा अगणकाद्वारे हॉट-ट्रिस्कवरे सकलन करणे या बाबी व्हाव साव्या.



गोडवून कारखाना असा दिसतो.



Date: / /



आभार

श्री. अकादमिका
 साखर कारखाना
 ज्याचा उद्योग तयार
 करीना आम्हाला सेवा
 मिळ्या त्या माहितीसाठी
 तयार केला T.P. B.Com रूपात
 कडून या कारखान्याला आम्ही भेट
 दिली याचा आम्हाला अभिमान वाटत
 आहे. कारखान्यातील स्थानिक व कामगार
 शाहाजी भगत हे आचार्य असून जेवढे
 आम्हाला माहिती दिली व तशीच सर्व काम
 चारी तशीच स्टाफ या सर्वांनी कारखान्याला
 सर्व माहिती दिली व समीचीन २ ते उर्वरित
 हा कारखाना पुणे व अहमदनगर जिल्ह्यात
 प्रथम क्रमांकावर होत नाही सर्व माहिती सांगित
 आम्ही सर्व विद्यार्थी व आचार्य मागे
 जी बिने रात्र व जी रीतगे वार सर्व तुमचे
 आभार आहेत आम्हाला मिळालेल्या मागी
 दानानुसार हा अहवाल तयार केला
 आहे. श्री. अकादमिका साखर कारखाना
 रूपात ज्ञान प्राप्त करून आम्हाला रूपात
 ज्ञान वाढवणे यामुळे कारखाना
 पाहतांना रूपात गंगा आनी मेजर
 यानी हा कारखाना रूपात
 ज्ञान पडताने दाखवता
 त्याचे तुमचा मनपूर्वक आभार

Coordinator
ICAO

Principal



बारडगाव, कर्जत, महाराष्ट्र, भारत
03/03/2022 11.46AM
Lat 18.401868° Long 75.191519°
Plus Code : 7JCQC52R+PJ
India Standard Time
Note : Captured by GPS Map Camera



बारडगाव, कर्जत, महाराष्ट्र, भारत
03/03/2022 11.46AM
Lat 18.401868° Long 75.191519°
Plus Code : 7JCQC52R+PJ
India Standard Time
Note : Captured by GPS Map Camera





बारडगाव, कर्जत, महाराष्ट्र, भारत
03/03/2022 11.46AM
Lat 18.401868° Long 75.191519°
Plus Code : 7JCQC52R+PJ
India Standard Time
Note : Captured by GPS Map Camera



बारडगाव, कर्जत, महाराष्ट्र, भारत
03/03/2022 11.46AM
Lat 18.401868° Long 75.191519°
Plus Code : 7JCQC52R+PJ
India Standard Time
Note : Captured by GPS Map Camera





बारडगाव, कर्जत, महाराष्ट्र, भारत

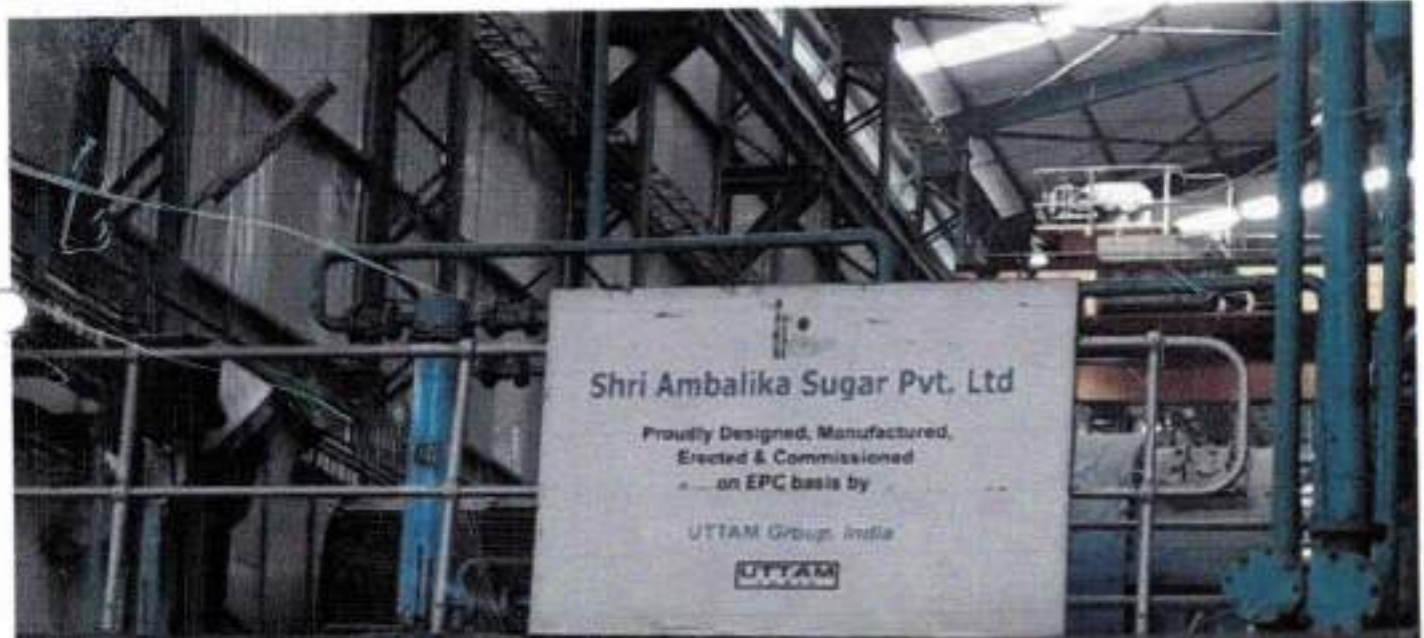
03/03/2022 11.46AM

Lat 18.401868° Long 75.191519°

Plus Code : 7JCQC52R+PJ

India Standard Time

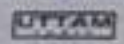
Note : Captured by GPS Map Camera



Shri Ambalika Sugar Pvt. Ltd

Proudly Designed, Manufactured,
Erected & Commissioned
on EPC basis by

UTTAM Group, India



बारडगाव, कर्जत, महाराष्ट्र, भारत

03/03/2022 11.46AM

Lat 18.401868° Long 75.191519°

Plus Code : 7JCQC52R+PJ

India Standard Time

Note : Captured by GPS Map Camera





बारडगाव, कर्जत, महाराष्ट्र, भारत

03/03/2022 11.46AM

Lat 18.401868° Long 75.191519°

Plus Code : 7JCQC52R+PJ

India Standard Time

Note : Captured by GPS Map Camera



बारडगाव, कर्जत, महाराष्ट्र, भारत

03/03/2022 11.46AM

Lat 18.401868° Long 75.191519°

Plus Code : 7JCQC52R+PJ

India Standard Time

Note : Captured by GPS Map Camera





Vidya Vikas Mandal's

YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA

Karmala, Dist-Solapur

**FIELD WORK
REPORT**

Organized by

Dept of Economics

Academic year 2021-22

YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA

Karmala Dist-Solapur

Dept of Economics

Field work

Academic year 2021-22



INDEX	
1	Notice / Permission Letter
2	Students List
3	Report/Outcomes
4	Photo


Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur


Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur


for - Head

Department of Economics
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



**YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA
KARMALA, DIST. SOLAPUR**

Accredited by NAAC "B+" Grade

Website: www.ycmkarmala.org / Email: ycmkarmala@gmail.com

Phone No. (02182) 220552

Principal: Dr. L. B. Patil (M. A. Ph. D.)



Date:-07/02/2022

NOTICE

All the students of Economics & Commerce Department are informed that visit the Bank of Maharashtra, under the field trip as per university syllabus on Thursday, 10/02/2022. All students will be in college at 10:30 am attend on time.

HEAD

Head
Dept. of Commerce
Department of Commerce & Management
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

HEAD

Head
Dept. of Economics
Department of Economics
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

BA I - Eco

BA II - Eco

Bcom I

Bcom II

Bcom III

B. A. & G. Cog.

Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA KARMALA, DIST-SOLAPUR

Accredited by NAAC "B" Grade

Web Site: www.ycmkarmala.org

Email: ycmkarmala@gmail.com

Jr. College Code No: J - 24, 03, 001 Phone/Fax No. 02182 - 220552

Principal: Dr. Shri. L. B. PATIL (M.A., Ph.D.)



BANK OF MAHARASHTRA VISIT

DEPT. OF ECONOMICS AND COMMERCE

STUDENT LIST ACADEMIC YEAR 2021-22

R.NO.	STUDENT FULL NAME
1	KAMBLE SAGAR RAJENDRA
2	BASUDE SURAJ ANIL
3	DHENDE ABHISHEK D.
4	SHINDE GANESH A.
5	KAMBLE VISHAL P.
6	PATIL HARSHAL S.
7	JOGALEKAR ATHARVE C.
8	SARODE PRATHMESH S.
9	MADANE CHATURBHUIJ B.
10	GAGARMAM VIPU B.
11	KAMBLE PRAJWAL GNDAPPA.
12	KOTHAWALE VINOD KALYAN
13	CHODHARI CHANGDEO H.
14	BAGAL SUDHIR DILIP
15	THOSAR RAHUL RAJRAM
16	TONPE PRASHANT B.
17	RAUT AJAY S.
18	MOHITE PADMAJA B.
19	VEER RAJESH DATTATRAY
20	JAGDALE SOMNATH Y.
21	GHIGE HANUMANT T.
22	KSHIRSAGAR AJINT A.
23	AMBEKAR RAMA KISAN
24	BADE PRAJYOT BALASO
25	BADEKAR SHIVKANYA HANUMANT
26	BAGADE JANHAVI SOMNATH
27	BAGADE PRACHI MANOHAR
28	BAGAL POOJA PANDURANG

Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

29	BAGWAN UJMA ANIS
30	BAHULIKAR MADHAVI SANJAY
31	BAKASHE PUJA VYANKATESH
32	BARADE RUSHIKESH RAJENDRA
33	BARAVKAR PAYAL DATTATRAY
34	BHALERAO AKASH DADA
35	BHANDWALKAR TRISHALA NARYAN
36	BHOGE KOMAL REVAN
37	BHOSALE ANJALI SUDHKAR
38	BHOSALE RAMHARI SOMNATH
39	BINAWADE PRADNYA RAVSAHEB
40	BORADE YOGITA DAMODAR
41	BORATE SHUBHAM DATTATRAY
42	CHAVAN SOPAN SURESH
43	CHAVAN VINOD SOMNATH
44	DAIN RAJWARDHAN HARISHCHANDRA
45	DASANGE SHASHIKANT SHEKHAR
46	DESHMANE DHANASHRI ASHOK
47	DESHMUKH PRATIKSHA RAJENDRA
48	DESHPANDE SHRIKRISHNA VIJAY
49	DHALE RADHIKA NARAYAN
50	DHAVARE SHUBHAM BHARAT
51	DHAWALE SAURABH DATTATRAY
52	DHOLE AKSHAY NAVNATH
53	DOLARE RAMARAJE YUVRAJ
54	DOSHI SANYAMI MAHENDRAKUMAR
55	DUKALE ANIKET SANTOSH
56	EKAD OMKAR RAGHUNATH
57	FARADE GAURI SANJAY
58	FUNDE PRITI NAMDEV
59	GAIKWAD AKASH DASHRATH
60	GAIKWAD APEKSHA APPA
61	GAIKWAD ARCHANA SAUDAGAR
62	GAIKWAD GAUTAM KANTILAL
63	GAIKWAD PRAKASH MOTIRAM
64	GAIKWAD RAGINI LAXMAN
65	GAIKWAD RUPALI DIPAK
66	GALANDE LAXMAN RAJENDRA
67	GHARBUDE ANURADHA CHOURANG
68	GODAGE BHAGYASHRI BIBHISHAN
69	GODASE SAURABH RAMESH
70	GOME PRITI RAJENDRA
71	GULAVE SUDARSHAN DATTATRAY
72	GUND PRITI SATISH
73	GUTAL ASHUTOSH SANJAY
74	HANDE LAXMAN RAJARAM
75	IRKAR SUHAS GORAKH
76	JADHAV GANESH VILAS
77	JADHAV MAHESH SURESH
78	JADHAV RENUKA BALASAHEB
79	JADHAV RUTUJA NANDKUMAR



Coordinator
IQAC
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Principal
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

80	JADHAV SHIVANI VIJAY
81	JADHAV SOMNATH RAMDAS
82	JAGDALE RUSHIKESH SANJAY
83	JAGDALE SAKSHI SUNIL
84	JAGDALE SOMNATH BHIMRAO
85	JAGTAP KOMAL RAMESH
86	JAGTAP SUPRIYA UMESH
87	JAGTAP VISHAL MOHAN
88	JAHAGIRDAR FIZA FIROJ
89	JAMDARE VAISHNAVI GOKUL
90	JAMDAR APEKSHA MANOJ
91	JAYBHAY NIKITA NAVANATH
92	KADAM BHIMRAO BHAGVAT
93	KADAM NIKHIL POPAT
94	KADAM ROHIT UTTARESHWAR
95	KADU ROHIT JAYDARTH
96	KAKADE RUTUJA VISHVANATH
97	KALE NIKITA BIBHISHAN
98	KALSAIT ANUJ NAVNATH
99	KAMBLE SHRADDHA MOHAN
100	KAMBLE SHRUTI ADESH
101	KAMBLE SUSHMITA RANGNATH
102	KAMBLE TEJAL MACHINDRA
103	KANHERE SURYKANT SHIVAJI
104	KAWADE PALLAVI SHANKAR
105	KHADAKE SIDDHI SUNIL
106	KHATMODE PRATHMESH HANUMANT
107	KHOD AKASH ANIL
108	KSHIRSAGAR JANARDHAN MAHADEO
109	KSHIRSAGAR SHRIPAD RAVINDRA
110	LABADE TRUPTI RAGHUNATH
111	LAGAS PRIYANKA BALIRAM
112	LANDAGE SURAJ PANDURANG
113	LOKARE VAIBHAV VIJAY
114	LOKHANDE SAGAR PANDURANG
115	LOKHANDE YOGITA BALU
116	LONDHE SAYALI CHANDRAKANT
117	MAGAR DATTATRAY LAHU
118	MAHADIK SWAPNIL RAJENDRA
119	MALAV SUNIL BABAN
120	MANDARE RAM UDDHAV
121	MANDARE YOGIRAJ RAGHUNATH
122	MANE JANHAVI VIJAY
123	MANE RAHUL DASHRATH
124	MANJULE ANIKET RAJENDRA
125	MERGAL SUNIL VILAS
126	MOHITE AMRUTA GOKUL
127	MOHITE TEJMALA MOHAN
128	MOHOLKAR VAISHNAVI SHRIRAM
129	MORE GANESH DATTATRAYA
130	MORE KIRAN JAGANNATH




Coordinator
IQAC
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Principal
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

131	MORE SOPAN POPAT
132	MULANI ALISHA AHAMAD
133	MULANI SHAHJHAN RASUL
134	MUSALE GAURI SHOBHA
135	NARSALE ADESH BAPURAO
136	NARSALE SWAPNIL BHARAT
137	NEEL NAYAN PRAKASH
138	NIMBALKAR RUPALI UDDHAV
139	PALANGE PRANAY HIRALAL
140	PALKHE APEKSHA ANKUSH
141	PATIL AJINKYA SUBHASH
142	PATIL GANESH RAJENDRA
143	PATIL MANASI SURESH
144	PATIL POOJA RAMESH
145	PATIL SHITAL AMBADAS
146	PATIL SUMIT SUDHIR
147	PATIL VIDYA VIJAYKUMAR
148	PAWAR KRUSHNA ROHIDAS
149	PAWAR MADHURI PRAKASH
150	PAWAR NIVRUTTI GOPAL
151	PAWAR VAISHNAVI PANDURANG
152	PAWAR VIKAS SANJAY




Coordinator
IQAC
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur


Principal
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



**YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA
KARMALA, DIST. SOLAPUR**

Accredited by NAAC "B" Grade

Website: www.ycmkarmala.org / Email: ycmkarmala@gmail.com

Phone No. (02182) 220552

Principal: Dr. L. B. Patil (M. A. Ph. D.)

Ref. No./YCMK/ /2021- 22

Dated: 04/02/2022

PERMISSION LETTER

To,
Hon. Branch Manager,
Bank of Maharashtra,
Branch Karmala Dist. Solapur.

Subject: - Regarding visit to Bank of Maharashtra...

Respected Sir,

Pursuant to the above subject we would like to visit our bank on Thursday 10 / 02 / 2022 at 11:00 a.m. as a part of the study to understand the functioning of banking as per university curriculum to the students of Department of Economics and Commerce of our college.

Yours faithfully,



Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur





**YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA
KARMALA, DIST. SOLAPUR**

Accredited by NAAC "B" Grade

Website: www.ycmkarmala.org / Email: ycmkarmala@gmail.com

Phone. No. (02182) 220552

Principal: Dr. L. B. Patil (M. A. Ph. D.)

Ref. No./YCMK/ /2021- 22

Dated: 11/02/2022

APPRECIATION LETTER

To,
Hon. Branch Manager,
Bank of Maharashtra,
Branch Karmala Dist. Solapur.

Respected Sir,

The college is thankful to you for explaining the working system of banking to the students of our college and providing thorough guidance and clearing their doubts.

Thank you...

Yours faithfully,





Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur


Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur





**YASHWANTRAO CHAVAN MAHAVIDYALAYA
KARMALA, DIST. SOLAPUR**

Accredited by NAAC "B" Grade

Website: www.ycmkarmala.org / Email: ycmkarmala@gmail.com

Phone No. (02182) 220552

Principal: Dr. L. B. Patil (M. A. Ph. D.)

Dated: 11/02/2022

REPORT

Visit Bank of Maharashtra

Dated on 10/02/2022 (Thursday) the students of Economics and Commerce Department Bank of Maharashtra, Branch Karmala District Solapur. A one-day bank visit was given here. There the branch manager Mr. Yogesh Panjabrao Thackeray gave complete information to the students about the day to day operations of the bank, the students also understood the functioning of the bank properly, including savings account, current account withdrawal, interest rate, types of deposits, loans, types of loans, loan collateral, locker facilities, ATM, online Detailed information was given about transactions, types of cheques, dowry, audit, RTGS, etc. Students also got detailed information by asking their doubts and questions.

The said visit with the permission of the principal of the college Dr. L. B. Patil. It was taken under the guidance of Prof. Krishna Kamble, Prof. Dr. Ankush Karpe, Dr. Dnyaneshwar Supekar and Head of Commerce Department Dr. Vijayrao Bile.

A total of 138 students from the Department of Economics and Department of Commerce participated on this occasion. Professor Krishna Kamble, Head of Department of Economics thanked all the employees of the bank on this occasion.

Head

Department of Commerce & Management
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Head

Department of Economics
Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



Coordinator
IQAC

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur

Principal

Yashwantrao Chavan Mahavidyalaya
Karmala 413203, Dist. Solapur



करमाळा, सोलापूर, महाराष्ट्र, 413203

10/02/2022 11.36AM

Lat 18.4208° Long

75.201011°

Plus Code : 7JCQC6C2+8C

India Standard Time



20.0 μ T



बँक ऑफ महाराष्ट्र बँक ऑफ मह

करमाळा शाखा

करमाला शाखा

करमाळा, सोलापूर, महाराष्ट्र, 413203

10/02/2022 11.36AM

Lat 18.4208° Long

75.201011°

Plus Code : 7JCQC6C2+8C

India Standard Time



20.0 μ T



करमाळा, सोलापूर, महाराष्ट्र, 413203

10/02/2022 11.36AM

Lat 18.4208° Long

75.201011°

Plus Code : 7JCQC6C2+8C

India Standard Time



20.0 μ T



करमाळा, सोलापूर, महाराष्ट्र, 413203

10/02/2022 11.36AM

Lat 18.4208° Long

75.201011°

Plus Code : 7JCQC6C2+8C

India Standard Time



20.0 μ T